Colin Martin

BUN VENIT ÎN INFERN

WELCOME TO HELL. ONE MAN'S FIGHT FOR LIFE INSIDE THE BANGKOK HILTON

Colin Martin

Copyright © 2005 Colin Martin

BUN VENIT ÎN INFERN. LUPTA PENTRU SUPRAVIEŢUIRE ÎN ÎNCHISOAREA BANGKOK HILTON

Colin Martin

Copyright © 2006 Editura ALLFA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României COLIN, MARTIN

Bun venit în infern: lupta pentru supravieţuire în închisoarea Bangkok Hilton / Colin Martin; trad.: Veronica Şerbănoiu – Bucureşti: ALLFA, 2006

ISBN (10) 973 – 724 – 066 – 9; ISBN (13) 978 – 973 – 724 – 066 – 8

I. Şerbănoiu, Veronica (trad.)

343.8 (94) (O: 82 – 94)

821.111 – 94 = 135.1

Toate drepturile rezervate Editurii ALLFA. Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără permisiunea scrisă a Editurii ALLFA.

Drepturile de distribuţie în străinătate aparţin în exclusivitate editurii. All rights reserved. The distribution of this book outside România, without the written permission of ALLFA, is strictly prohibited. Copyright © 2006 by ALLFA.

Editura ALLFA:

Departamentul distribuţie: Comenzi la:

Redactor: Design copertă:

Bd. Constructorilor, nr. 20 A, sector 6, cod 060512 – Bucureşti Tel.: 402 26 00 Fax: 402 26 10 Tel.: 402 26 75 402 26 38 comenziall.ro www.all.ro

Simona Rosetti Andra Penescu

Colin Martin

BUN VENIT ÎN INFERN

Lupta pentru supravieţuire în închisoarea Bangkok

Hilton

Traducere din limba engleză: *Veronica Serbănoiu*

ALLFA

Dedicaţie

Aş vrea să dedic această carte tuturor celor care m-au ajutat în timpul celor opt ani petrecuţi în închisoare, dar mai ales lui John Mulcahy şi John Kealy. Nu aş fi reuşit fără ei.

Prolog

Numele meu este Colin Martin, dar acesta nu este un lucru atât de important. Ceea ce prezintă importanţă este ceea ce mi s-a întâmplat şi ceea ce sunteţi pe punctul de a citi – căci acelaşi lucru vi s-ar fi putut întâmpla şi vouă.

Tocmai am fost eliberat din închisoarea Lard Yao din Bangkok. Am fost închis acolo fiind acuzat de crimă, deşi eram nevinovat.

Am fost atacat de un bărbat care încerca să mă omoare, aşa că m-am luptat cu el ca să îmi salvez viaţa. Cine nu ar fi făcut-o? Următorul lucru pe care mi-l amintesc este că bărbatul era mort, iar eu eram în închisoare.

Probabil că aţi auzit poveşti terifiante despre viaţa dintr-o închisoare thailandeză. Aşa auzisem şi eu. Când am fost închis prima oară, l-am întrebat pe unul dintre colegii mei de celulă, un elveţian pe nume Bruno, dacă într-adevăr viaţa în închisoare era atât de rea pe cât se spunea. Nu poate fi aşa de rău cum se aude în afară, nu-i aşa?

Bruno a râs sec.

— Bine ai venit în infern, mi-a răspuns el. Mi-am petrecut opt ani în închisoare şi pot să vă spun că nu e nicio exagerare când o numesc infern. Depinde însă de noţiunea de infern a fiecăruia. Această experienţă a fost până în cel mai mic detaliu la fel de rea cum mi-am imaginat eu infernul. Nu am fost închis de la început. Am fost mai întâi torturat de poliţie până când am dat o declaraţie falsă.

Odată ajuns în închisoare, am fost bătut încontinuu de către gardieni. Am stat zile întregi fără să mănânc ceva

pentru că mâncarea era dezgustătoare. Am fost forţat să port lanţuri de picioare ani de zile. Era să mor de tuberculoza de care nu am fost tratat de către oficialii închisorii.

Am văzut lucruri pe care nimeni nu ar trebui să le vadă în viaţă.

Am văzut prizonieri ucişi. Am văzut prizonieri violându-se reciproc.

Era un coşmar pe care îl trăiam pe viu şi din care nu m-aş fi trezit de unul singur.

Unele amintiri, legate de ceea ce s-a întâmplat, sunt în mintea mea mai clare decât altele. Una din ele persistă cu claritate.

În prima mea zi în închisoare, am fost dezbrăcat până la piele şi percheziţionat împreună cu ceilalţi prizonieri noi. Eram vreo cincisprezece la număr, aliniaţi în rând. Aproape alţi o sută de prizonieri se aflau acolo privindu-ne.

Un gardian a scos din rând unul dintre noii prizonieri şi l-a pus să se masturbeze.

— Poftim? a întrebat prizonierul.

— Masturbează-te şi fă-o acum!

Prizonierul stătea în picioare la fel de şocat cum eram şi eu.

„Dumnezeule mare”, mi-am zis. „Ce fel de închisoare e asta?”

Gardianul l-a înghiontit, repede şi cu forţă, de trei ori cu bastonul şi bietul om şi-a apucat penisul şi a început să se masturbeze. Ştiam că, dacă mi-ar fi ordonat să fac şi eu acelaşi lucru, atunci chiar ar fi fost o problemă. L-aş fi pocnit pe nenorocit în gură.

Din fericire nu a făcut-o şi a plecat mai departe.

Bun venit în infern

Gardianul a început să se plimbe înainte şi înapoi, de-a lungul şirului de prizonieri.

— Voi credeţi că sunteţi Mafia. Credeţi că sunteţi duri. Credeţi că sunteţi bărbaţi grozavi, ne-a spus. Nu sunteţi. Eu sunt şeful aici!

Se plimba, bătându-se cu pumnul în piept.

— Eu sunt şeful, iar voi o să vă supuneţi mie. Dacă o să vă spun să vă duceţi la naiba, aşa o să faceţi! Nimeni nu se pune cu mine. Puneţi-vă cu mine şi veţi fi morţi!

Îl credeam. Oricine era suficient de sadic ca să umilească un om punându-l să se masturbeze în faţa a o sută de prizonieri era un nenorocit bolnav mintal, capabil să ne ucidă pe toţi la fel de uşor cum dădea şuturi.

Sistemul judiciar thailandez este brutal, dar este, de asemenea, şi o afacere uriaşă. Poliţiştii, avocaţii, gardienii şi directorii de închisori te mint, în toate felurile posibile, că vei fi eliberat dacă plăteşti.

Imediat după ce am fost arestat, mi s-a spus că dacă plăteam 300.000 de baht (în jur de 12.000 de dolari americani), voi fi eliberat. Dacă aş fi plătit, aş fi păşit liber din închisoare. Dar nu aveam bani, aşa că am fost închis. Era simplu ca bună ziua.

Acum ştiu că au existat multe cazuri ca al meu.

În Thailanda nici nu trebuie să comiţi o crimă ca să le trezeşti în închisoare. Uneori te închid pentru că reprezinţi o sursă de venit, pentru că ai dat câţiva baht sau pentru că poţi să mituieşti poliţia şi gardienii. Tu trebuie doar să te afli la locul nepotrivit în momentul nepotrivit.

Vă voi da un exemplu.

Kevin. un englez, se afla în drum spre casă după ce-şi petrecuse noaptea în oraş şi s-a oprit să mai bea o ultimă bere înainte de a merge la culcare. În timp ce stătea într-un bar. a fost agăţat de o prostituată, i-a refuzat oferta.

Cinci minute mai târziu femeia s-a întors cu un poliţist după ea. L-a acuzat pe Kevin că i-a furat ţigările. Kevin a fost percheziţionat şi nu s-a găsit nicio ţigară la el. Întrucât femeia era oarecum afectată de pierderea ţigărilor sale, lui Kevin i s-a cerut, aşa cum era corect, să-i plătească 3.000 de baht pentru a soluţiona problema.

A refuzat. Nu-i luase ţigările şi, chiar dacă ar fi făcut-o, un pachet de ţigări valora numai 30 de baht.

Kevin a fost arestat, acuzat de furt şi trimis la închisoare.

După două săptămâni de închisoare, a plătit suma

cerută.

Pentru străini întotdeauna situaţia este cea mai rea. Dacă vreodată există o dispută între un thailandez şi un străin, străinul va fi cel arestat. Şi asta nu pentru că poliţiştii ţin partea thailandezilor sau că nu-i agreează pe străini.

Treptat am înţeles că e vorba despre bani.

Străinii au bani, iar thailandezii nu. Poliţiştii nu au niciun interes să aresteze un thailandez, căci acesta nu are bani. Poliţistul va aresta întotdeauna un străin pentru că acesta poate să plătească. Iar după o zi sau două petrecute în sistemul judiciar thailandez, sunt şanse mari ca puşcăriaşul să scoată banii.

În Thailanda justiţia este pur şi simplu o chestiune matematică.

UNU

Viaţa mea era departe de a mai fi una obişnuită. Dar înainte ca acest coşmar să înceapă, exact aşa şi era. Eram un om de afaceri oarecare şi duceam o viaţă absolut normală.

Familia mea provenea din districtul Monaghan din Irlanda, dar se mutase în Liverpool ca să-şi găsească un loc de muncă. Era o familie clasică, care făcea parte din clasa muncitoare de mijloc: părinţii mei nu erau nici bogaţi, nici săraci.

Tatăl meu, Tommy Senior, începuse să lucreze ca distribuitor de pâine. Livra pâine tuturor muncitorilor de pe proprietăţile din jurul râului Mersey, dar până la urmă s-a calificat în meseria de sudor şi a lucrat câţiva ani de zile pe şantiere navale şi în fabrici.

A părăsit Liverpool-ul după ce i s-a oferit posibilitatea de a lucra în fabrici nou construite şi în final a ajuns să lucreze în uzine nucleare.

Mama se numea Maisie. Aşa cum se obişnuia în acele vremuri, a stat acasă şi a avut grijă de copii.

Eu eram al treilea copil din cei cinci ai familiei. Sora mea, Mary, era cea mai mare, urmată de fratele meu, Tommy. După mine se născuseră fraţii mei mai mici,

Brendan şi Paul.

Am avut o copilărie cât de cât privilegiată. Când aveam şase ani, părinţii mei au cumpărat în Manchester prima noastră casă în care mi-am petrecut cea mai mare parte a anilor mei de şcoală. În timpul acesta, tatăl meu a fost plecat să muncească în Arabia Saudită, Algeria şi prin Europa.

Era un om perseverent. În cele din urmă, împreună cu prietenul lui cel mai bun, şi-a deschis propria lui companie. Martin & Goodwin, care încheia contracte pentru fabricarea maşinilor-unelte.

Ca majoritatea emigranţilor irlandezi, părinţii mei au păstrat strâns legătura cu numeroasele noastre neamuri din Irlanda. Obişnuiam să mergem în Irlanda în fiecare an, ca să ne petrecem vacanţele, aşa cum făceau mai toate familiile irlandeze.

Presupun că părinţii mei au visat mereu să se întoarcă în Irlanda şi să-şi deschidă acasă propria lor afacere.

Acest vis a devenit pentru ei realitate în 1975 când şi-au cumpărat o cârciumă în Carrickmacross, în districtul Monaghan.

În vara aceea, ne-am făcut cu toţii bagajele şi ne-am mutat în Irlanda. Tatăl meu şi-a vândut partea lui din parteneriatul cu Tony Goodwin şi a cumpărat ceea ce la vremea respectivă se numea cârciuma lui Murray.

În timp ce părinţii mei se ocupau cu afacerea zilnică, de a conduce cârciuma, noi, copiii, şi mai ales băieţii, am luat orăşelul cu asalt. Aveam cam cincisprezece ani, dar m-am adaptat foarte repede la viaţa din Carrickmacross.

În ciuda faptului că ne-am schimbat locuinţa şi ne-am mutat din diferite oraşe de câteva ori, una peste alta, aş spune că aproape toată tinereţea mea a fost normală.

Urmând calea carierei, aceasta m-a condus către Thailanda. După ce am terminat şcoala, m-am dus în Angola şi am lucrat câţiva ani pe şantiere de construcţii şi o vreme pe aeroportul

Heathrow. La acea vreme nu existau locuri de muncă

în Irlanda. Mulţi tineri emigrau ca să-şi găsească de lucru.

Până la urmă mi-am găsit o slujbă ca ucenic mecanic sudor.

O parte din procesul meu de instruire consta în învăţarea elementelor de bază ale sudurii. Tot ceea ce construiam trebuia să fie sudat. Trebuie să recunosc că nu am vrut niciodată să-i calc pe urme tatălui meu. De fapt era ultimul lucru pe care voiam să-l fac, aşa că am fost cu adevărat şocat să aflu că eram foarte bun la asta.

Am lucrat pentru diverse companii în următorii ani şi, la vârsta de 21 de ani, mi s-a oferit şansa să lucrez pe platformele petroliere şi conductele barjelor din largul Mării Nordului.

Era o slujbă. În mare parte, sezonieră, şase sau şapte luni pe an. cât timp dura vremea bună. În timpul lunilor de iarnă, Marea Nordului este prea agitată pentru a instala conductele, aşa că stăteam acasă o perioadă bună din an. Acasă studiam şi mergeam la cursuri.

După patru ani de studiu şi muncă am reuşit să mă calific în funcţia de sudor de conducte, lucru care nu e chiar uşor. Aceşti sudori sunt priviţi ca fiind cei mai buni din lume, iar competiţia pentru ocuparea unui loc de muncă este acerbă.

Unui sudor de conducte petroliere nu i se permite să facă greşeli şi nu i se permite să aibă vreun defect. Orice sudură trebuie să fie testată şi radiografiată sută la sută. Dacă ai prea multe suduri incorect realizate, pici testele şi eşti concediat. Datorită costurilor implicate de realizarea unei conducte, nu există loc pentru erori.

În timpul anilor cât am lucrat în larg am câştigat o mulţime de bani şi mi-am făcut o grămadă de prieteni buni, dar, când s-a născut fiul meu Jason. mi-am dat demisia. Şi tatăl meu lucrase departe de casă pe perioada copilăriei mele şi nu voiam să mă privez de anii în care vor creşte copiii mei.

Am întâlnit-o pe mama lui Jason, Paula, cu câţiva ani înainte de naşterea acestuia şi am devenit un cuplu. Paula era din Crossmaglen, din districtul South Armagh, chiar

dincolo de graniţa cu Irlanda de Nord.

Am hotărât să nu ne grăbim să ne căsătorim şi abia trei ani mai târziu, când era însărcinată cu cel de-al doilea fiu al meu, Cari, am decis să tăiem nodul gordian.

Când s-a născut fiul meu Jason, lucram în zona din apropierea locuinţei noastre, în Dundalk, Castleblayney şi Newry, dar şi în Dublin.

La acea vreme sudorii nu câştigau prea mulţi bani în Irlanda, aşa că am fost forţat să încep să lucrez în Europa, în ţări precum Olanda, Belgia şi Germania.

Acest fapt a dat naştere unor tensiuni acasă. Soţia mea ura soneria telefonului, asta însemnând că cineva suna ca să-mi ofere o slujbă undeva, în lume.

Uneori lucram ca sudor, alteori ca şef de echipă şi din când în când ca supraveghetor. Uneori refuzam slujba. Totul depindea de bani şi de cât de multă nevoie aveam de ei. Dacă salariul oferit era generos, mă urcam în avion a doua zi de dimineaţă. Aşa cum am spus, soţia mea ura soneria telefonului.

Credeam cu tărie în ideea că trebuie să câştigi cât mai mulţi bani cât timp erai tânăr. Uneori, cu cât deveneai mai experimentat şi mai priceput, cu atât era mai greu să-ţi găseşti un loc de muncă.

Nu m-a interesat niciodată o slujbă de la ora 9 dimineaţa până la 5 după amiaza. Un om poate să-şi dedice douăzeci de ani din viaţă unei companii, dar dacă apare vreo problemă, sau dacă nu mai sunt locuri de muncă, e dat pe uşă afară, ca oricine altcineva. Nu mă interesa o asemenea carieră. Întotdeauna am lucrat pentru mine.

Ofeream un serviciu; o companie mă angaja şi mă plătea pentru serviciul pe care îl prestam, dar dacă nu eram suficient de bine plătit sau dacă nu îmi plăceau condiţiile impuse de contract, plecam să lucrez pentru altcineva.

Acest principiu m-a însoţit toată viaţa. Mi-a permis să călătoresc şi m-a încurajat să-mi demarez propria mea afacere.

Lucram în Olanda ca supraveghetor independent.

Companiile mă angajau ca să le monitorizez proiectele de construcţii sau să-i sfătuiesc cu privire la acestea. Uneori îmi cereau să le fac rost de forţă de muncă suplimentară şi încercam să găsesc oamenii de care aveau nevoie.

După un an, sau cam aşa, în care am făcut această meserie, am decis să-mi deschid propria mea companie şi să plasez direct meseriaşi pe piaţa muncii. Aşa că, la scurt timp după ce m-am căsătorit cu Paula, mi-am adus familia în Olanda.

Mi-am deschis propria companie pe care am numit-o Spectac Welding & Construction (Olanda). Era o mişcare dificilă.

Compania se ocupa, în principal, de asigurarea serviciilor oferite de forţa de muncă pentru industria constructoare de barje navale. Dacă vremurile erau grele, lucram ca sudor ca să o scot la liman, dar inima mea era întotdeauna alături de companie.

Eram o familie fericită. Soţia mea era fericită că ne mutasem în Olanda. Fiul meu, Jason, a învăţat olandeza şi frecventa cursurile unei şcoli private. Cel de-al doilea fiu al meu. Cari, era prea mic pentru a merge la şcoală, dar nu a mai trecut mult timp până când acasă i-a ţinut companie o surioară. Nicole.

Eram o familie normală care-şi vedea de traiul zilnic. Am avut parte egală şi de suişuri şi de coborâşuri. dar Spectac, în cele din urmă, s-a stabilizat şi a devenit o companie profitabilă. Eram un om fericit şi satisfăcut.

Îmi petreceam cea mai mare parte a timpului căutând contracte noi, pentru că odată ce terminam o lucrare, muncitorii erau liberi şi disponibili şi aveam nevoie de un alt angajament ca să-i plasez.

Am remarcat un anunţ tip reclamă în presa olandeză în vara anului 1994. Aparţinea unei companii cu sediul în Thailanda numită Offshore Construction Service – OCS. Am presupus atunci că este o firmă legală, dar mai târziu urma să descopăr că numele ei fusese furat şi inventat de către nişte impostori şi ales special pentru a atrage atenţia.

În această reclamă explicau că în Asia exista o lipsă acută de ingineri calificaţi şi încercau să atragă orice companie europeană cu experienţă în acest domeniu.

La început nu i-am acordat prea mare atenţie. Am crezut că anunţul era destinat companiilor de construcţii mai mari. OSC nu va fi interesată să facă afaceri cu o companie micuţă ca a mea.

Câteva luni mai târziu, acest anunţ a apărut din nou în presă. De data aceasta, când l-am citit, mi-am zis: „Ce naiba?”

Le-am trimis o scrisoare de intenţie şi un pliant care evidenţia tipul serviciilor şi personalul pe care li-l puteam pune la dispoziţie. Nu ştiam dacă OCS o să-mi răspundă, dar merita să fac o încercare.

Cam după o lună de zile, am primit un răspuns de la OCS care spunea că erau impresionaţi de calificarea personalului nostru şi că le-ar plăcea să ne întâlnim ca să discutăm despre asta pe larg.

Eram încântat. Un contract cu o companie mare ca aceasta mă va ajuta în mod serios să-mi construiesc reputaţia. Am zburat imediat spre Thailanda.

Nimeni nu mi-a spus că Bangkok era capitala crimei din Asia. Cunoştinţele mele despre oraş erau superficiale. Nu ştiam nimic despre piaţa neagră thailandeză şi de pericolele implicite care apăreau dacă acţionai acolo. Cu timpul voi descoperi că Bangkok-ul era un oraş în care totul avea un preţ. Eram inconştient de faptul că spălarea banilor şi crima organizată erau sângele care dădea viaţă economiei thailandeze. Luptele dintre bandele rivale erau rare, dar Bangkok-ul avea un punct slab, întunecat şi periculos pe care vizitatorii rareori îl vedeau, în momentul în care am ajuns acolo, crima organizată descoperise atracţiile oraşului şi autorităţile corupte ale acestuia. Oraşul devenise un paradis pentru toate categoriile de criminali. Dacă aş fi ştiut că există o frăţie criminală, bine pusă la punct, care opera în Bangkok contra străinilor, nu aş fi călătorit în acel oraş. Întotdeauna am crezut că Bangkokul era genul de oraş comod şi plăcut. Dar nu era

deloc aşa şi asta a fost greşeala mea fatală.

Bangkok, aşezat convenabil pe muchia ce desparte Asia de Sud de Asia de Est şi lăudându-se cu o infrastructură de transport şi comunicaţii bine dezvoltată, era un loc ideal de întâlnire pentru bandele care doreau să-şi dezvolte reţelele, să organizeze traficul de droguri sau să-şi diversifice acţiunile în fraude elaborate. Aceşti gangsteri fuzionaseră cu larga comunitate de afaceri expatriată din Bangkok şi cu bandele armate de chinezi, taiwanezi, ruşi, coreeni, europeni, nigerieni, columbieni –, australieni şi neo-zeelandezi. Umblau îmbrăcaţi ca oameni de afaceri şi uneori ca investitori, iar mulţi dintre criminali erau rezidenţi vechi ai oraşului. Aceşti criminali controlau piaţa neagră şi erau responsabili pentru fraudele din regiune. Ei puteau aranja orice fel de acţiune.

Dacă nu se ocupau cu producerea şi comercializarea heroinei, confecţionau bunuri şi îmbrăcăminte de contrabandă. Mărci precum Nike, Polo, Lacoste, Christian Dior şi Microsoft erau produse în masă de către falsificatori în fabricile din tot oraşul. Thailandezii erau atât de buni, încât au început să falsifice chiar şi produse farmaceutice, ţigări şi alcool. Puteau chiar să asambleze părţi componente ale calculatoarelor. Aceşti criminali nu puteau fi condamnaţi datorită procedurilor încete ale justiţiei şi mitei plătite ofiţerilor de poliţie care deveneau orbi la ce se petrecea în jurul lor. Crima se strecura ca un virus în fluxul vieţii din Bangkok. Ştiu aceste lucruri acum, dar atunci eram complet orb la pericolele Orientului îndepărtat.

Acum nu m-aş rătăci în Bangkok nici dacă aş vrea, dar când am ajuns în oraş, eram ca toţi vizitatorii care păşesc pentru prima oară în el. Deşi călătorisem prin câteva ţări, nu mai văzusem niciodată ceva asemănător. Trebuie să recunosc că eram copleşit de numărul uriaş de locuitori. Aeroportul părea cuprins de paranoia; era o mare de oameni. Erau oameni peste tot, toţi ţipau, izbindu-se unii de alţii. Îmi amintesc căldura sufocantă mai puternic decât orice alt lucru.

Pe măsură ce mă îndreptam spre hotel, în după amiaza în care sosisem în oraş, hainele începuseră să mi se îmbibe cu transpiraţie. Nu mai experimentasem o astfel de căldură niciodată. Temperatura medie a Bangkok-ului pe timpul zilei foarte rar se situează sub 30 grade C, în orice perioadă a anului, iar pe timpul nopţii temperatura nu este cu mult mai scăzută. Nu se vedea soarele; în acea zi cerul era gri şi acoperit de nori. Căldura, în combinaţie cu umezeala şi poluarea care se simţea în atmosferă, făcea ca aerul să fie aproape imposibil de respirat.

Îmi amintesc, de asemenea, că am fost izbit de întinderea oraşului: clădirile nesfârşite înalte până la cer, liniile ferate suspendate supraaglomerate şi ceea ce pot să descriu ca fiind agitaţia metropolei. Bangkok-ul mă intimida şi mă fascina.

Prostituatele stăteau la colţul fiecărei străzi. Peste tot erau oameni. Nu exista un spaţiu gol. Deşi puteai vedea afişe ale companiilor occidentale cu reclame în limba engleză, cu toate acestea trebuia doar să priveşti un pic dincolo de suprafaţă ca să îţi dai seama că erau asiatice.

Printre zgârie-nori, se ridicau temple şi case de rugăciune construite aproape de-a lungul fiecărei clădiri importante ca să aducă noroc. Oraşul era viu. Am văzut un şir de călugări budişti care-şi croiau calea prin trafic cu un elefant.

Chiar şi traficul te copleşea. Stând în taxi, m-am trezit prins ca într-o capcană în ambuteiajul de pe şosea, pe care şoferul meu l-a numit *roi citit*. Ambuteiajele sunt realităţi curente ale vieţii din Bangkok. Călătoriile obişnuite care ar trebui să dureze 20 de minute sfârşesc prin a dura mai bine de o oră, chiar şi în afara orei de vârf.

Thailandezii rareori merg pe jos distanţe mai mari. fapt care a dus la o explozie a numărului de maşini, autobuze, taxiuri şi *tuk-tuk-nú*. un mijloc de transport tradiţional constând dintr-o trăsurică trasă de o bicicletă. Toate acestea, la un loc. făceau ca ambuteiajele şi poluarea să fie şi mai pregnante.

Efectul combinat al traficului, căldurii, umezelii,

zgomotului, mizeriei, poluării şi aspectul respingător al oraşului m-au făcut să-mi doresc să părăsesc Bangkok-ul aproape imediat după ce am sosit în oraş. Abia aşteptam să păşesc în intimitatea refugiului de la hotelul unde eram cazat şi ştiam că are aer condiţionat. Cu toate acestea, o parte din mine admira metropola care-mi suscitase interesul. După ce m-am cazat la hotel, în acea după amiază, îmi amintesc că am gândit că oraşul era plin de oportunităţi.

La hotel am fost întâmpinat de un om de la OCS care s-a prezentat drept Ronnie Hayes. Era australian, avea peste cincizeci de ani, slăbuţ, înalt de 1, 83 metri (aceeaşi înălţime ca a mea) şi o claie de păr cărunt.

Era îmbrăcat într-un costum elegant – m-am gândit că probabil era de firmă – şi purta o mulţime de bijuterii din aur. Un pic cam de prost gust pentru preferinţele mele, dar reuşise să se facă remarcat.

Hayes mi-a spus că era şeful departamentului tehnic. Am luat prânzul împreună şi am stabilit să ne întâlnim în dimineaţa următoare la biroul OCS din centrul Bangkok-ului.

Birourile erau aşa cum mă aşteptam, toată lumea era ocupată şi avea o atitudine profesionistă, personalul constând cam din cincisprezece secretare şi alţi funcţionari care lucrau la reţeaua de calculatoare şi îşi vedeau de îndatoririle lor zilnice.

Am fost prezentat directorului de personal, coordonatorului proiectelor derulate pe şantierele navale, contabilului şef şi lui Gerald O'Connor, managerul companiei.

O'Connor era înalt de 1, 70 metri şi avea construcţia unui jucător de rugby. Era mult mai tânăr decât Hayes, apropiindu-se de patruzeci de ani, avea de fapt, cam aceeaşi vârstă cu mine.

Am avut o întâlnire productivă şi am discutat despre parametrii de siguranţă, permisele de muncă, orare şi planificarea activităţilor.

Aveam peste opt ani de experienţă de lucru pe

şantierele navale, iar compania mea, Spectac, deţinea deja câţiva muncitori extrem de calificaţi, aşa că nimic din ceea ce am discutat nu ar fi fost prea dificil pentru noi. Una peste alta, ni se propunea ca Spectac să furnizeze 250 de oameni diferitelor proiecte ale OCS, iar la finalul fiecărei luni de zile muncitorii să fie schimbaţi cu o altă echipă formată tot din 250 de angajaţi.

Am părăsit Bangkok-ul crezând că nu aveam de ce să-mi fac griji pentru înţelegere.

OCS a promis că mă va contacta după ce îşi vor fi încheiat propriile lor discuţii interne. În mod evident mai aveau şi alte companii interesate de care să ţină seamă.

În timpul discuţiilor noastre, O'Connor a spus că Spectac va trebui să fi acceptată de către biroul executiv din Chicago, SUA. Nu şi-a făcut nicio grijă pentru discuţiile viitoare, ba chiar era încrezător.

Cam după două sau trei săptămâni, am primit un fax de la OCS prin care mă invitau înapoi în Thailanda ca să discutăm schiţele unor proiecte.

Întâlnirea a decurs bine şi mi s-a spus că OCS era foarte interesată să folosească serviciile oferite de Spectac. M-am întors acasă, încă o dată, cu aşteptări mari.

Câteva săptămâni mai târziu, în luna octombrie, am primit un alt fax. Eram din nou invitat în Thailanda ca să discutăm şi alte planuri de construcţie. Faxul pe care l-am primit sugera indirect reacţia pozitivă din partea departamentului executiv al firmei din Chicago. Eram încântat şi am zburat în Asia.

Când am ajuns la destinaţie, mi s-a spus că hotărârea era cu adevărat pozitivă. Biroul OCS din Chicago era foarte impresionat de gama de servicii pe care noi le puneam la dispoziţie. Oricum, au adăugat, urma să completez o grămadă de hârţoage.

Dacă OCS oferea companiei Spectac un contract, vor face nişte cheltuieli suplimentare considerabile. Fiecărui muncitor i se va cere un certificat medical, un certificat de supravieţuire în apele continentale, un permis de muncă, calificarea de sudor şi un permis de lucru în Thailanda.

Vor trebui, de asemenea, să le plătească muncitorilor asigurările medicale, să le deconteze cheltuielile de transport şi cele legate de cazarea la hotel. Cât timp aşteptăm aceste permise, nimănui nu i se permite să pună piciorul în larg, sau să întreprindă orice alt fel de muncă, iar eu trebuia să fiu în Thailanda ca să iau aceste permise, ceea ce dura minim două săptămâni.

Din cauza cheltuielilor suplimentare, OCS erau interesaţi, în primul rând, ca personalul să fie suficient de experimentat ca să treacă de formalităţile birocratice şi, în al doilea rând, că aceşti muncitori vor sta în larg pe toată durata contractului. Dacă plecau la jumătatea contractului, spuneau cei de la OCS, vor trebui să fie înlocuiţi, ceea ce va duce la întârzieri şi la cheltuieli şi mai mari.

În această privinţă, trebuia să încheiem şi să semnăm nişte angajamente ferme. OCS insista ca Spectac să plătească ceea ce ei numeau o „garanţie de integritate” în valoare de 100.000 de dolari americani.

Această sumă îi asigura că le vom furniza numai personal calificat şi cu experienţă în domeniu. Evident că noi pierdeam această garanţie dacă nu puteam să le punem la dispoziţie muncitori care erau capabili să-şi obţină certificatele şi permisele cerute.

Mai mult, fiecare lucrător trebuia să-şi plătească partea sa de garanţie în valoare de 12.000 de dolari americani ca să asigure OCS că va rămâne în postul ocupat pe toată durata contractului.

OCS au spus că dacă Spectac va plăti această garanţie, suma nu va însemna nimic pentru personalul actual angajat. Nu le va păsa dacă Spectac va pierde garanţia, dar dacă ei trebuie să plătească, cu siguranţă se vor gândi de două ori înainte de a-şi da pur şi simplu demisia.

Cei 100.000 de dolari reprezentând partea din garanţia ce revenea companiei Spectac erau responsabilitatea mea, dar nu puteam să răspund pentru muncitori. Puteam doar să le spun celor de la OCS că le voi aduce la cunoştinţă această obligaţie şi îi voi întreba dacă

sunt pregătiţi sau vor avea de unde să plătească această sumă.

Ştiam că o să fie o problemă, dar OCS erau de nezdruncinat în hotărârea lor. M-am oferit să dublez garanţia de integritate a lui Spectac, dar ei nu au acceptat. Mi-au spus ca asta nu o să-i oblige pe muncitori să-şi respecte durata contractului.

După discuţii îndelungi am reuşit să determin compania OCS să accepte ca muncitorii, în cazul în care ar fi acceptat, să-şi primească garanţia treptat, pe parcursul derulării contractului, şi nu la finalul acestuia.

Oamenii vor plăti garanţia, dar aceasta le va fi înapoiată în patru tranşe a câte 3.000 de dolari. Asta a fost cea mai bună soluţie pe care am putut-o găsi. M-am gândit că odată ce vom demonstra că forţa noastră de lucru era ceea ce am promis, vom încerca apoi să anulăm garanţia muncitorilor sau, cel puţin, să reducem suma de plată.

Nu eram deloc mulţumit să plătesc garanţie, dar am făcut nişte cercetări şi se pare că în Asia cererea unei garanţii de orice fel înainte de a angaja pe cineva nu era un lucru atât de ieşit din comun. Nu toate companiile procedează la fel, dar sunt destule care insistă să primească o garanţie. Până la urmă, cerinţa avea sens.

M-am întors în Olanda şi am convocat o întâlnire de personal. Contractul original se derula pe parcursul unui an de zile pentru a construi o barjă-macara, dar OCS ne spusese că dacă o să ne facem treaba cum trebuie, atunci s-ar putea să mai ţină cont de noi şi pentru alte proiecte care totalizau 500 de oameni.

Nu aveam 100.000 de dolari în rezerve lichide, aşa că a trebuit să mă împrumut la bancă.

Între timp, avocatul meu a lucrat la o clauză pe care am înserat-o în contract. OCS va plăti o sumă egală cu valoarea totală a garanţiilor într-o bancă nominalizată, care juca rolul de garant.

Filiala OCS din Thailanda a fost de acord, dar trebuiau să clarifice lucrurile şi cu cei din Chicago. Oricum asta era doar o formalitate.

OCS a oferit companiei mele, Spectac, un contract preliminar, alături de un contract final şi pus la punct, care urma să fie semnat odată ce era aprobat. Data de începere a contractului era 1 decembrie şi m-am gândit că era un pic prea aproape de Crăciun ca muncitorii să fie atât de departe de casă. Ei au argumentat că oamenii trebuie să-şi intre în mână cu câteva săptămâni înainte de data propriu-zisă a lucrărilor, adică sfârşitul lui decembrie sau începutul lui ianuarie.

Mingea se afla acum la mine în teren. Trebuia să găsesc lucrători care erau dispuşi să plătească garanţia.

Prima oară am căutat printre propriii noştri muncitori, dar am plasat, de asemenea, un anunţ şi în presa olandeză. Răspunsul pe care l-am primit era încurajator, dar când lucrătorilor li se aducea la cunoştinţă despre garanţie, îşi pierdeau imediat interesul.

Nimănui nu-i plăcea ideea acestor garanţii, dar odată ce le-am explicat în detaliu motivele pentru care li se impuneau şi faptul că banii le vor fi returnaţi în patru tranşe, majoritatea lucrătorilor au început să înţeleagă logica companiei OCS.

Nici mie nu-mi plăcea clauza legată de garanţie, dar OCS nu-mi dădeau posibilitatea de a alege. Întreaga garanţie va trebui să fie plătită. Am reuşit să adun 30 de muncitori dornici să înceapă lucrul la proiect.

Îmi place să mă gândesc la mine ca la un om de afaceri abil. De când au început primele negocieri cu OCS, am făcut nişte cercetări discrete.

Descoperisem că OCS era o companie înregistrată oficial. Chiar mi s-a confirmat că au birouri în Chicago şi New York. În birourile lor, contractele de închirirere, telefonul, etc., erau toate înregistrate sub OCS. Schiţele lucrărilor erau şi ele schiţe reale de construcţie.

Am făcut o încercare şi am trimis o copie a paşaportului lui Gerald O'Connor la ambasada irlandeză din Kuala Lumpur, Malaezia, care mi-a confirmat că este autentic.

Fără să cad în cealaltă extremă, de a angaja detectivi

privaţi care să-i verifice pe O'Connor şi Hayes, nu mai era mare lucru de făcut sau cel puţin de întreprins discret. Toate verificările pe care le-am făcut aveau un rezultat pozitiv.

Ziua scadenţei sosise şi Spectac era gata să trimită muncitorii în Asia. Nu mai aveam nevoie decât de aprobarea celor din Chicago.

În cele din urmă, am primit un fax de la OCS prin care îmi spuneau că a fost acceptat contractul de către conducerea din Chicago. Acum voiau ca Spectac să mobilizeze oamenii şi să-i îmbarce spre Thailanda.

În dimineaţa următoare am primit un alt fax. Se spunea că OCS şi-a îndeplinit partea lor de angajament şi erau presaţi de biroul central să „demareze lucrările".

Aminteau că OCS oferise Spectac şansa de a lucra continuu, iar ei şi-au îndeplinit toate obligaţiile. Acum, dacă Spectac era interesată să facă afaceri cu ei, doreau ca aceasta să plătească toată garanţia şi să ducă muncitorii la locaţia menţionată în contract. Fiecare zi întârziere îi costa pe cei de la OCS sute de mii de dolari sub formă de pierderi de producţie, taxe şi cheltuieli.

Acest fax m-a surprins. Spectac stătuse pe loc doar pentru că aşteptam ca acest contract să fie finalizat de către OCS. Mi-am zis că acesta era un mod ciudat de a conduce o afacere. Tonul tuturor comunicatelor lor aveau scopul de a determina Spectac să depună banii în numerar în contul girantului pentru a acoperi garanţiile.

OCS a propus o bancă obscură, undeva în Polinezia, ca să îndeplinească rolul de girant. Am cerut informaţii băncii cu care lucram despre această bancă din Polinezia, ca o ultimă verificare personală. Mi-au spus că da, locaţia există şi că da, se obişnuieşte ca marile companii să folosească acest gen de bănci mici pentru a se eschiva de la plata taxelor şi comisioanelor.

Deşi banca mea nu vorbise încă cu banca din Polinezia din cauza diferenţei de fus orar, nu eram direct răspunzător de această chestiune. Lucrau la acord, cu toate acestea, mă vor contacta într-o zi sau două ca să-mi

aducă la cunoştinţă rezultatul.

Nu voiam să supăr compania OCS, dar trebuia să verific banca polineziană. Pe de altă parte, OCS aştepta răspunsul nostru şi se plângea de întârzieri.

Trebuia să iau o decizie într-un sens sau altul. Să mergem în Thailanda? Să ne retragem din contract? Cineva trebuie să ia întotdeauna decizia finală, iar eu am făcut asta în calitate de director al Spectac. Am ordonat ca garanţia de 100.000 de dolari a companiei mele să fie plătită imediat.

DOI

Am hotărât să zbor cu primul grup de muncitori spre Thailanda. În felul acesta, dacă ar fi apărut vreo problemă, aş mai fi putut să acţionez cumva.

Mi-am contactat oamenii şi le-am spus că ar trebui să fie gata de plecare în câte două grupuri de câte cincisprezece persoane. Primul grup va călători cu mine, iar cel de-al doilea grup ne va urma câteva zile mai târziu. Treizeci de persoane care să călătorească într-un singur grup ar fi fost prea mult. Între zboruri, bagaje, taxiuri şi hoteluri. Toţi au spus că erau pregătiţi şi că aveau cei 12.000 de dolari americani pentru garanţie.

Am aranjat cu fiecare să ne întâlnim la aeroportul Schiphol din Amsterdam şi să zburăm împreună de acolo spre Bangkok.

În ziua respectivă, am aşteptat la Schiphol cu directoarea de resurse umane de la Spectac, Hadawji. Am distribuit biletele de avion şi contractele şi am verificat paşapoartele muncitorilor.

Totul a decurs fără probleme până când le-am cerut oamenilor banii pentru garanţie. Voiam să strâng toţi banii şi să-i declar la vamă ca reprezentând o singură sumă.

Nu voiam să închei cincisprezece declaraţii separate sau să risc ca unul dintre muncitori să bage banii în ţară în mod ilegal.

Le-am spus oamenilor să aducă dolari americani. Nu doream să am probleme sau să întârzii pentru că cineva putea să facă pe isteţul şi să mă trezesc cu banii în vreo

monedă străină.

Dar s-a dovedit că aveam o problemă mult mai mare.

Majoritatea oamenilor minţiseră. Dintre cei cincisprezece muncitori numai doi sau trei aveau întreaga sumă de bani cu ei. Unii aveau cam jumătate din ea. alţii doar câteva mii de dolari. Unul avea doar 2000 de dolari.

Sincer să fiu. Îmi venea să ies din aeroport şi să plec acasă. Nu ar fi ajutat la nimic să ţip, să urlu şi să mă agit în dreapta şi în stângă. Eram furios.

Îi ascultasem la telefon săptămâni de zile.

— Nicio problemă I îmi spuneau. Am banii. Când plecăm?

Şi acum iată-i la aeroport cu feţe palide şi buzunarele goale.

Aveam două variante. Puteam să mă retrag sau puteam să încerc să mai salvez ceva.

Am discutat cu Hadawji şi am decis că doar de data asta Spectac va acoperi diferenţa pentru fiecare individ în parte şi o va deduce mai târziu, din salariul acestuia. Cumpărasem biletele de avion şi făcusem rezervările la hotel. Dacă le anulam, probabil că oricum ar fi costat Spectac tot la fel de mult.

am adunat banii şi fiecare a semnat pentru ei. iar lucrătorii şi-au cerut scuze. Am auzit mai multe variante de scuze. Unii au spus că pur şi simplu nu au putut să strângă banii la timp. În timp ce alţii se temeau să nu-i piardă.

Am rezolvat problema banilor în timp util ca să prindem avionul ce zbura spre Bangkok.

Am aterizat în Asia de Sud-Est în după amiaza următoare.

După ce toată lumea s-a cazat în camerele de la hotel, am ţinut o şedinţă cu toată echipa. Am stabilit care dintre lucrători va ocupa funcţia de supraveghetor sau de şef de echipă şi le-am dat câteva repere despre cultura thailandeză.

I-am avertizat în legătură cu pericolele din Bangkok şi le-am spus că oamenii de aici nu sunt întotdeauna ceea ce par. Thailanda deţine un număr mare de persoane ce

aparţin celei de-a treia categorii de sex, numită *katoeys*, care e foarte dificil de depistat. Nu voiam ca vreunul dintre ei să-şi ducă noua iubită în camera de la hotel şi să primească mai mult decât s-au tocmit. Mulţi bărbaţi ştiau sau auziseră despre aceşti bărbaţi-doamne – jumătate bărbat, jumătate femeie – dar m-am gândit că e mai bine să le explic lucrul ăsta pentru orice eventualitate.

În ziua următoare, aşa cum am stabilit, Hayes a venit să ne întâlnim la hotel. Ne-am petrecut câteva ore verificând CV-urile muncitorilor.

Alesesem oamenii cu grijă. Cu toţii aveau majoritatea formelor de angajare cu ei. Speram că dacă le furnizam toate documentele, OCS va câştiga timp.

De asemenea, doream să mă folosesc de acest aspect ca să-i determin pe cei de la OCS să se mai gândească la garanţiile cerute. Dacă oamenii le furnizau toată documentaţia, costurile efective ale OCS se vor rezuma doar la cele legate de asigurări şi permisele de lucru. Cheltuielile lor de regie vor fi şi ele reduse pentru că muncitorii nu vor trebui să mai piardă timpul aşteptând.

Hayes era impresionat că Spectac gândea în perspectivă; era sigur că O'Connor, şeful lui, va vedea lucrurile în acelaşi fel. Mi-a spus că, desigur, vor trebui să verifice dacă autorităţile thailandeze vor accepta aceste documente, dar, în principiu, nu ar trebui să fie nicio problemă.

O'Connor nu a venit la acea întâlnire, dar Hayes a fost de acord să se întâlnească cu oamenii. Cu toţii aveau întrebări de pus, cărora Hayes le-a şi răspuns, şi pe măsură ce discuţiile se derulau, a râs şi a glumit cu ei.

După întâlnire, muncitorii au ieşit să viziteze oraşul.

Am aranjat cu Hayes să mă întâlnesc cu el şi cu O'Connor în dimineaţa următoare. Voiam să le înmânez banii pentru garanţii.

În ziua următoare, vineri fiind, numai Hayes a apărut la întâlnire.

Mi-a spus că O'Connor a trebuit să plece în grabă ca să soluţioneze nişte probleme tehnice legate de unul dintre

proiectele OCS. Hayes mi-a spus că garanţiile vor trebui să fie vărsate în acea zi, aşa încât chitanţa şi o copie a acesteia să poată fi trimisă la OCS Chicago înainte de sfârşitul săptămânii. Altfel, se va întârzia şi asta nu va face o impresie bună la Chicago.

I-am explicat că originalul garanţiei nu mi-a parvenit şi că aveam nevoie de act pentru avocaţii noştri.

— Nu-ţi face griji, a spus Hayes. Gerry are originalul. Totul este semnat şi parafat.

Oricum O'Connor nu se va întoarce în Bangkok înainte ca băncile să se închidă, mi-a explicat Hayes. Cu toate acestea, banii vor trebui depuşi în acea zi.

— Uite, a spus Hayes. Virează banii în bancă astăzi. Vom trimite actele la Chicago. Apoi, luni, când se întoarce Gerry puteţi discuta amândoi şi pune la punct cele mai mici detalii. Primul lucru pe care îl vei primi luni de dimineaţă este garanţia ta. Nu va fi nicio problemă în legătură cu asta.

Nu aveam niciun motiv să nu-l cred, dar această situaţie era total ieşită din comun.

Dar până atunci îşi respectaseră promisiunile.

Am decis să nu mai fiu atât de precaut şi să vărs banii în bancă la ora închiderii.

Îmi amintesc că era o zi de vineri, aşa că m-am gândit că până luni dimineaţa nu se puteau face retrageri. În ceea ce mă privea, banii se aflau în siguranţă.

Următoarea echipă a sosit în Thailanda luni dimineaţa, aşa cum am plănuit.

Hadawji m-a sunat ca să-mi spună că s-a întâlnit cu muncitorii la aeroportul Schiphol şi, din nou, doar un număr mic dintre ei aveau cei 12.000 de dolari. Ca şi prima oară, i-am spus să acopere diferenţa din banii companiei.

Totul decurgea normal. Marţi dimineaţă m-am întâlnit cu Hayes şi O'Connor.

Mi-au spus că banii mei fuseseră primiţi de OCS din Chicago care ne dăduse verde să demarăm lucrările.

Apoi O'Connor mi-a dat o copie a originalului băncii

girante. Aşa cum mi s-a promis, totul era semnat şi parafat. Am citit documentul şi acesta era exact la fel ca şi cel primit prin fax la birourile firmei.

Aveam banii pentru garanţiile ultimului grup de muncitori în servieta mea, pentru că aranjasem să mergem împreună la bancă după ce muncitorii vor fi pornit spre Thailanda.

O'Connor mi-a sugerat că decât să ţin banii la hotel încă o noapte, o să-i ia el şi o să-i încuie în seiful companiei. Primul lucru pe care-l va face a doua zi de dimineaţă este să-şi trimită asistentul personal cu banii la bancă.

Asta însemna să am mare încredere în acest om. Dar sincer să fiu, ideea lui era logică. De ce nu aş fi avut încredere în O'Connor?

I-am înmânat servieta conţinând banii în numerar, iar O'Connor a întocmit o chitanţă. Nu aveam nicio suspiciune.

* * *

Adevărul este că am fost escrocat. Nu ştiam că sediul companiei mele din Olanda ceruse originalul de la banca girantă.

dar degeaba.

Banca noastră voia să vadă originalul. Trecuseră două zile şi nu au primit niciun semn de la OCS.

Eu am conştientizat această problemă doar în momentul în care am primit un fax de la compania mea. În el se spunea că banca noastră nu reuşea încă să identifice banca din Polinezia cu care lucra OCS. Deşi garanţia de la OCS arăta în regulă, banca voia un fel de confirmare oficială că banii noştri fuseseră depozitaţi undeva.

Când nu au reuşit să identifice banca, am fost contactat şi mi s-a spus că ceva era în neregulă.

Am reuşit să-l scot pe O'Connor dintr-o şedinţă ca să-i cer mai multe detalii despre banca aceasta. L-am întrebat de ce compania mea nu a putut să-l contacteze pe directorul băncii din Polinezia.

Îmi amintesc clar că O'Connor a râs când i-am pus

această întrebare.

— Ştii cum sunt insuliţele astea, mi-a spus. Probabil că directorul a plecat la pescuit. Nu-ţi face griji, nu pleacă mai mult de o zi sau două niciodată.

M-a asigurat că totul era în regulă. Dacă nu primesc nicio veste de la banca din Polinezia până luni de dimineaţă, o să-i sune chiar el şi o să rezolve problema personal.

Era 18 decembrie. Îmi amintesc că mi-am zis în sinea mea că o să ajung acasă de Crăciun, cu un pic de noroc.

Între timp, Hadawji m-a sunat ca să-mi spună că în Olanda 100 de oameni cereau să fie trimişi în Thailanda şi să lucreze pentru Spectac.

Până acum nu primisem niciun bănuţ de la OCS, iar pe mine contractul mă costase o avere, aşa că aveam cu adevărat nevoie de nişte bani.

Însă îmi tot făceam griji. Banca mea încerca în continuare să verifice garanţia companiei OCS.

I-am spus lui O'Connor că eram stresat şi i-am cerut să întocmească imediat factura ca să îmi dea şi mie un răgaz.

Mi-a promis că o să-şi dea silinţa să rezolve înainte de Crăciun şi cu garanţia băncii şi cu factura.

Întrucât toţi oamenii erau gata acum să meargă la muncă, pentru mine nu prea mai existau motive ca să rămân în Thailanda.

I-am spus lui O'Connor că mă întorceam în Olanda şi că o să revin în Thailanda la începutul lui ianuarie. El a promis că până atunci totul va fi clarificat şi pus în ordine. A mai spus că o să sune banca din Polinezia şi o să afle ce naiba puneau la cale acolo.

Cu o zi înainte de plecare, O'Connor m-a sunat şi mi-a spus că unul dintre partenerii de seamă ai OCS. un arab distins, se afla în Thailanda cu afaceri.

Văzuse unele dintre lucrările companiei Spectac şi o parte din CV-urile muncitorilor. Mi-a spus că afaceristul arab voia să mă cunoască înainte ca eu să plec.

Acest fapt era din nou extrem de neobişnuit. Nu

voiam să mă întâlnesc cu acest individ în mod special, dar chiar nu aveam de ales. Nu poţi să te aştepţi să faci prea multe afaceri cu o companie dacă te tot eschivezi refuzând să iei prânzul cu partenerii acesteia. Aşa că am fost de acord să merg la întâlnire.

Partenerul a tras în faţa hotelului meu într-o uriaşă limuzină neagră. Era îmbrăcat din cap până în picioare într-un costum tradiţional arăbesc şi. categoric, arăta ca un arab. Era acompaniat de către Hayes şi O'Connor. ca şi de un translator.

Am făcut cunoştinţă unii cu alţii, iar translatorul a început să explice că acest domn era din Arabia Saudită. În ultimii zece ani fusese un partener şi un important acţionar al companiei OCS.

Fără să mă anunţe în prealabil, mi-a spus că voia să îmi transfere echipa de lucrători la un proiect cu totul diferit, care se derula în Arabia Saudită. Oricum, OCS îi va înţelege pe lucrători dacă vor dori să plece acasă de sărbători.

Eram şocat. Prin cap îmi alergau o sută de întrebări diferite, dar era greu să te contrazici cu un om care nu vorbeşte engleză. Stăteam şi ascultam.

Când translatorul şi-a terminat discursul, le-am explicat că îmi e cu neputinţă să le dau un răspuns imediat.

Am sugerat să oprim toate operaţiunile, să anulăm contractul care deja demarase, apoi să ne aşezăm la masa tratativelor şi să întocmim un alt contract, complet nou. Voi vorbi cu avocaţii noştri şi, desigur, cu oamenii mei.

Întrucât întâlnirea se apropia de sfârşit, arabul mi-a înmânat o cutie împachetată ca un cadou. Translatorul mi-a explicat că acesta se voia a fi un cadou personal de Anul Nou. Nu l-am deschis, dar i-am mulţumit pentru amabilitate.

Am deschis cutia după ce partenerul arab plecase. În ea se afla un ceas Rolex Oyster în valoare de 3.000 de dolari americani.

O'Connor şi Hayes rămăseseră să discutăm noile

planuri. I-am întrebat despre banca girantă şi despre banii din garanţii. Le-am spus că detaliile contractului pot să mai aştepte.

O'Connor mi-a răspuns că nu era sigur de banii în numerar. Va trebui să verifice cu cei de la Chicago după Crăciun.

Eram foarte neliniştit pentru toată afacerea, dar nu aveam altă variantă decât să rămân calm. Mi-am controlat emoţiile şi i-am spus lui O'Connor că dacă muncitorii vor pleca acasă şi se vor întoarce după Anul Nou, vor dori să-şi primească garanţiile înapoi şi aveau tot dreptul să-şi ceară banii înapoi. Dacă garanţiile erau din nou cerute în ianuarie, puteau să le plătească atunci.

O'Connor m-a privit în ochi şi mi-a răspuns că era sigur că o să o rezolvăm cumva.

Am plecat spre Filipine, unde o parte din oamenii mei fuseseră trimişi să lucreze între timp.

Am convocat o întâlnire cu muncitorii şi le-am explicat şi lor tot ceea ce mi se explicase şi mie. Când au auzit că acum vor merge să muncească în Arabia Saudită, au fost la fel de surprinşi cum am fost şi eu.

Unul dintre bărbaţi avea pe faţă o expresie suspicioasă pe care şi-a păstrat-o pe tot parcursul întâlnirii. În cele din urmă a intervenit.

— Toată această situaţie mi se pare foarte ciudată. Câţiva dintre noi au mai lucrat în Arabia Saudită şi înainte. În acest moment autorităţile locale nu sunt prea entuziasmate de ideea de a avea străini în ţară. În fapt, încearcă să reducă numărul lucrătorilor străini, nu să-l sporească.

Alţi muncitori, împrăştiaţi prin încăpere, au dat aprobator din cap. Nu deţineam detaliile exacte, aşa că nu puteam să le clarific îndoielile.

Deşi îmi păstrasem calmul, ştiam că ceva nu era în regulă, nu avea sens.

Le-am spus că o să le cerem celor de la OCS să le restituie banii din garanţii. Apoi vom aştepta şi vom vedea ce se va întâmpla după Crăciun. Plănuisem, de asemenea,

să retrag banii pe care-i depozitasem în Polinezia.

Oamenii ştiau că ceva nu funcţiona cum trebuie. Câţiva mi-au zis că vor să se întoarcă cu mine la Bangkok, să-şi ia banii înapoi, după care vor pleca acasă pentru sărbătorile de Crăciun. Privind retrospectiv, îmi dau seama că nu au crezut un cuvânt din ce le-am spus.

Le-am spus să facă tot posibilul să mă însoţească, dar ei voiau, de asemenea, să le plătesc toate biletele de avion până la Bangkok.

Ceea ce niciunul nu ştia era că eram falit. Investisem şi ultimul bănuţ pe care îl aveam în afacerea cu OCS. Nu puteam să le plătesc biletele de avion. În plus, nu-mi doream ca treizeci de bărbaţi să se răţoiască la mine ca să facem ceva şi să-şi recapete banii depuşi drept garanţie.

În cele din urmă le-am oferit o soluţie. Dacă voiau să se întoarcă la Bangkok, pe mine nu mă deranja, dar vor trebui să-şi plătească singuri drumul. Pur şi simplu nu-mi permiteam să suport aceste cheltuieli.

În afară de asta, nu bănuiam că o să avem vreo problemă cu recuperarea garanţiilor, aşa că nu consideram că era necesar ca toată lumea să vină cu mine.

Dar era alegerea lor şi banii lor, aşa că nu m-am opus. Ne aflam în data de 22 decembrie.

M-am întors la Bangkok în dimineaţa următoare cu oamenii după mine. Cum am ajuns în oraş, am sunat imediat la sediul OCS. Nu mi-a răspuns nimeni. Nu m-am panicat de prima dată. Mi-am păstrat calmul. Se apropia Crăciunul. Birourile din lumea întreagă erau închise.

Aveam numărul telefonului mobil al lui O'Connor. L-am apelat, dar nu se forma. Îmi tot spuneam că totul era în regulă. Datorită numărului mare de telefoane mobile folosite în Thailanda nu era de mirare că nu puteam să-l contactez.

Am sunat la sediul Spectac din Olanda şi le-am cerut să sune la sediul firmei OCS din Chicago şi să le trimită un fax. Din nou, nu s-a primit niciun răspuns.

Ajuns în această fază am început să mă panichez.

Optsprezece lucrători se întorseseră cu mine la

Bangkok; ceilalţi urmau să sosească în cursul zilei următoare. Când au aflat că nu am putut să-i contactez pe cei de la OCS, au intrat şi ei în panică.

Am încercat să-i calmez. Le-am explicat că încă nu exista niciun motiv ca să ne alarmăm. Le-am spus că odată ce reuşeam să vorbesc cu O'Connor, totul se va clarifica.

Adevărul era că nici măcar nu mai puteam să judec limpede. Am încercat să mă conving permanent că O'Connor şi OCS nu erau nişte fantome la urma urmei, dacă cineva nu răspundea la telefon nu era suficient ca să începi să aduci acuzaţii de fraudă şi criminalitate.

Încercam să mă conving singur că mă înşelam şi că devenisem paranoic.

Nu voiam să cred că fusesem atât de nesăbuit. Încât am avut încredere într-o adunătură de criminali. O companie atât de profesionistă şi practică precum OCS nu se putea dovedi a fi doar nişte hoţi. Sau se putea?

Am aşteptat, dar tot nu am putut să dăm de O'Connor chiar nu prea aveam ce să facem concret

Nimeni nu voia să implice poliţia. Mi-am zis că OConnor probabil dispăruse pentru o perioadă de timp. Ceea ce nu era tocmai o crimă.

Încercând în continuare să fiu raţional, le-am spus oamenilor mei că ar trebui să mai aşteptăm. Dacă O'Connor dispăruse, atunci aceeaşi soartă o aveau şi banii noştri, dar probabil că nu era vorba de aşa ceva. Am încercat să mă conving că O'Connor ÎŞI luase pur şi simplu câteva zile libere în fond, se apropia Crăciunul.

Zilele treceau, iar noi nu primeam nicio veste Sărbătorile de Crăciun au venit şi au trecut, iar eu abandonasem ideea de a pleca acasă ca să-mi văd familia. Pe toată durata sărbătorilor am tot sunat la numărul telefonului mobil a lui O'Connor şi la birourile OCS. dar tot nu am primit niciun răspuns din partea niciunuia dintre ei.

M-am rugat şi iar m-am rugat. Pe 27 decembrie am crezut că am primit un răspuns la rugăciunile mele. Hadawji m-a sunat ca să-mi spună că a primit un fax din Chicago, de la O'Connor

Acesta ura companiei Spectac şi personalului ei un Crăciun fericit. Mai spunea că OCS speră ca Noul An să fie foarte prosper şi că abia aşteaptă să facă afaceri cu noi.

Textul era redactat într-o formă foarte practică, specifică domeniului afacerilor.

Eram confuz. Mă agăţăm cu toate forţele de speranţa că instinctul mă înşela.

I-am spus lui Hadawji să sune la Chicago şi i-am cerut să vorbească cu O'Connor. I-am mai spus să-i transmită să mă sune imediat.

Directoarea de resurse umane a companiei mele m-a sunat peste câteva minute să mă anunţe că atunci când s-a prezentat la telefon, O'Connor a închis.

Nu trebuia să ştiu mai mult. Fusesem escrocat. O'Connor îmi furase aproape jumătate de milion de dolari.

TREI

Nu îmi venea să cred. dar ştiam că fusesem luat de fraier. OCS îmi furase 460.000 de dolari americani. O'Connor mă atrăsese în cursă. Întreaga afacere fusese o fraudă minuţios elaborată. Birourile, personalul, schiţele tehnice. Totul fusese o înşelătorie.

M-am dus direct la poliţie. M-au trimis la un departament desemnat să lucreze cu străinii, numit poliţia turistică. Am completat o plângere şi mi-au cerut să mă întorc în dimineaţa următoare când se va desemna un ofiţer care să se ocupe de cazul meu.

Nu îmi era uşor să le aduc la cunoştinţă oamenilor mei veştile proaste. Aşa cum mă gândeam, erau perplecşi, dar nu atât de ostili cum mă aşteptam.

Dar m-au învinovăţit. Au spus că eu i-am băgat în rahatul ăsta şi acum tot eu trebuia să-i scot din încurcătură.

Le-am cerut unora dintre ei să completeze plângeri alături de a mea, în speranţa că situaţia va fi privită ca o chestiune serioasă şi mai mulţi poliţişti vor fi repartizaţi cazului meu. Din treizeci de bărbaţi, doar cinci au fost de acord să dea o declaraţie. Ceilalţi stăteau degeaba şi aşteptau ca eu să am grijă de toate.

În ziua următoare unul dintre lucrători m-a însoţit la secţia de poliţie. Mi-am luat şi un translator în cazul în care apăreau probleme cu poliţia.

Poliţia voia să ştie toate detaliile, de la anunţul apărut în ziarul olandez până la ultimul telefon la care nu am primit răspuns. Au pus toate întrebările posibile. Cât m-a costat biletul de avion? Unde am stat? Cu cine m-am întâlnit? Când am virat banii? câţi bani au fost? Unde? Unde erau contractele? Unde erau oamenii?

Interogatoriul a continuat ore întregi fără întrerupere. Eram epuizat până la sfârşitul zilei, dar nu se terminase nici pe departe.

Poliţia mi-a ordonat să vin la secţie în fiecare dimineaţă. Soseam cu promptitudine la ora 7.30 dimineaţa şi mă ţineau acolo până la ora 6 după amiază.

Nu puteam să nu mă gândesc neîncetat la ceea ce se întâmplase şi mă învinovăţeam că fusesem prea nerăbdător să fac bani şi că alesesem variantele care îmi picaseră la îndemână.

Ca să nu înnebunesc, am început să-i caut pe cei care mă escrocaseră. Ar putea să pară un act inutil ţinând cont de mărimea metropolei Bangkok, dar era tot ce puteam face.

După ce mi-am petrecut întreaga zi răspunzând la întrebări la secţia de poliţie, îmi mai petreceam alte patru sau cinci ore luând la rând barurile şi restaurantele din Bangkok, arătând oamenilor fotografiile lui O'Connor şi Hayes.

Aveam copii după fotografiile din paşapoartele lor. Mai aveam şi o fotografie a lui Hayes de la o barmaniţă care fusese iubita lui.

Am investigat barurile în fiecare noapte. Nu voiam să renunţ deloc, eram fără de odihnă în demersul meu.

Bangkok are mii de motociclete taxiuri, care merg prinţ tot oraşul. Am făcut copii după fotografii şi le-am dat unora dintre motociclişti. Dacă îi zăriseră pe O'Connor şi Hayes şi mă vor duce la unul dintre ei. am promis să le plătesc o recompensă de 12.500 de baht. Pentru un

thailandez e o sumă de bani considerabilă.

Oferirea unei recompense cu siguranţă va atrage un răspuns după sine, dar nu am reuşit să localizez criminalii.

După câteva zile m-a căutat un taximetrist. Jura pe viaţa lui că l-a văzut pe Ronnie Hayes îmbarcându-se în autobuzul care mergea până la Pattaya, un orăşel situat la 100 de kilometri depărtare de Bangkok.

L-am însoţit pe locul din spate al motocicletei tot drumul până la Pattaya. Nu era prea distractiv să mergi 100 de kilometri, fără geacă şi cască, pe locul din spate al unei motociclete, dar nu-mi puteam permite să refuz oferta.

Călătoria s-a dovedit a fi o pierdere de timp.

Am contactat poliţia turistică în fiecare zi. Le-am dat orice urmă de indiciu pe care-l găseam.

Le-am înmânat toată corespondenţa pe care am primit-o de la OCS: contractele, faxurile, banca girantă. Le-am dat chiar şi propriile mele documente de la bancă.

La un moment dat, devenisem şi eu suspect. Unii dintre muncitori s-au vorbit între ei că poate ar trebui să fiu închis pentru orice eventualitate.

Nu s-a gândit niciunul că dacă aş fi vrut să le fur banii, aş fi făcut-o de când ne aflam la aeroportul Schiphol.

Această acuzaţie m-a afectat mai mult decât orice. Fusesem alături de oamenii mei pas cu pas. În plus, majoritatea banilor furaţi erau ai mei. Muncitorii pierduseră doar câteva mii de dolari fiecare; eu pierdusem sute de mii.

Adevărul e că toţi voiau să găsească pe cineva pe care să dea vina şi chiar nu le păsa cine era persoana.

Cea mai apropiată ambasadă irlandeză se afla în Kuala Lumpur, în Malaezia. Luasem deja legătura cu consulatul irlandez din Bangkok, dar mi s-a spus că ei nu puteau face nimic.

Contactasem şi ambasada Marii Britanii din Bangkok. Majoritatea personalului erau englezi, aşa că eram sigur că cel puţin or să mă ajute cumva.

Mi s-a permis să vorbesc cu ambasadorul. I-am

explicat ce mi s-a întâmplat oferindu-i cât mai multe detalii posibil. I-am mai spus şi că poliţia turistică nu părea să se grăbească ca să demareze investigaţiile.

Dar ambasadorul britanic nu era cel în măsură să ne ajute şi la fel nici consulatul Irlandei. Dacă voiam să-mi recuperez banii, trebuia să mă ocup singur de toate.

În lunile care au urmat, am vândut tot ce aveam. Pe ceasul meu am luat 7.000 de baht. Pe un inel cu pecete de la mama mea am reuşit să iau 5.000 de baht. Până la urmă mi-am vândut şi verigheta şi o brăţară finuţă cu numele meu gravat pe ea pentru 8.000 de baht.

Încă mai aveam Rolexul pe care mi-l dăduse falsul partener de afaceri arab al lui O'Connor. Întrucât era nou-nouţ şi nu-l scosesem din ambalajul original am reuşit să obţin pe el 40.000 de baht. Când am vândut tot, am cumpărat bilete de avion pentru muncitori şi i-am trimis acasă.

* * *

Jurasem să-i găsesc pe O'Connor şi Hayes. Eram furios şi voiam să mă răzbun. Am mers zilnic la poliţie şi le ceream să acţioneze.

După câteva săptămâni, mi-au spus că pot să-mi accepte plângerea şi au emis mandatele de arestare pentru O'Connor şi Hayes. Dar mi-au pus o condiţie: vor acţiona numai dacă eram de acord să rămân în Thailanda.

Trebuia să-i identific pe cei doi impostori după ce vor fi arestaţi şi apoi să depun mărturie la proces. Mi-au spus că fără un martor îşi vor pierde timpul degeaba. Întrucât nu prea aveam alte opţiuni. am spus că o să rămân în ţară. Am acceptat orice ofertă de lucru ca sudor şi am strâns destui bani ca să mă descurc în continuare.

I-am dat poliţiei copia paşaportului irlandez al lui O'Connor, cu fotografia şi semnătura acestuia. Mi s-a spus că dacă a părăsit sau a intrat în Thailanda, or să-l prindă.

Cu Ronnie Hayes va fi un pic mai dificil, dar poliţia avea fotografia lui, aşa că nici el nu o să ajungă prea departe.

Nu mi-a luat prea mult timp, însă. ca să-mi dau

seama că poliţia thailandeză era coruptă şi mincinoasă. De câte ori mă întâlneam cu ei, aşteptau să-i mituiesc. Toţi poliţiştii erau lipsiţi de sinceritate şi nu puteai să te încrezi în ei.

Am realizat că dacă voiam să-mi recuperez vreodată banii, trebuia să-i găsesc eu singur pe O'Connor şi Hayes.

O lună de zile mai târziu, sau cam aşa ceva, am avut noroc. Stăteam la terasa unui bar al unui complex de distracţii şi citeam un ziar. Era aproximativ ora şapte seara.

Aruncându-mi ochii de la ziar, am remarcat un bărbat într-un costum elegant şi cu o claie de păr cărunt. Nu-mi venea să-mi cred ochilor. Chiar în faţa mea mergea relaxat Ronnie Hayes.

Nu numai că era el, dar mergea ca şi cum nu ar fi avut nicio grijă în lumea asta. Era clar că nu se ascundea şi nici măcar nu încerca să evite să fie recunoscut. Arăta exact la fel ca atunci când ne-am întâlnit cu două luni în urmă.

Am simţit o combinaţie de încântare şi groază la perspectiva de a fi faţă în faţă cu el. îl priveam cum dispărea într-un bar. Doi sau trei băieţi, taximetrişti pe motociclete, l-au văzut şi ei şi veneau alergând. Nimănui nu-i venea să creadă că l-am găsit.

Nevrând să ratez ocazia, am intrat în bar şi mi-am tras un scaun alături de al său. Când m-a văzut, a rămas cu gura căscată.

— Bună, Ronnie. Cred că ai ceva care îmi aparţine.

Şi-a recâştigat încrederea rapid şi a făcut un efort să rămână nonşalant.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti, mi-a răspuns.

L-am izbit cu capul. L-am lovit din nou de câteva ori, dar motocicliştii m-au tras de-o parte. Oricum nu mai conta; pusesem mâna pe el şi nu o să-mi mai scape.

I-am cerut barmanului să sune poliţia turistică şi i-am dat numărul telefonului mobil al locotenentului care se ocupa de cazul meu.

Poliţia a sosit câteva minute mai târziu, iar Hayes s-a

împiedicat spre ieşire, luat pe sus de poliţişti. Locotenentul mi-a spus că nu ar fi trebuit să-l lovesc.

L-am întrebat ce ar fi trebuit să fac atunci? Nu voiam nici cum să-i fi dat ocazia de a se lupta sau de a fugi.

Sincer să fiu, m-am simţit bine după ce l-am pocnit pe nemernic. Mă făcuse să sufăr destul. În acel moment nu-mi mai păsa de consecinţele acţiunilor mele şi cu siguranţă nu mai mă gândisem şi la implicaţiile legii.

Hayes a încercat să scape de puşcărie. A declarat că el crede că O'Connor şi OCS erau nevinovaţi. De fapt, a spus că nu avea nimic de-a face cu chestiunile financiare ale OCS şi a pretins că şi el era o victimă. A spus că şi-a dat demisia şi nu mai lucra pentru OCS din decembrie pentru că nu-l plătiseră.

Nu credeam niciun cuvânt din toate astea. I-am spus că poliţia deja adunase toate secretarele şi personalul companiei pe care el şi O'Connor îi angajase. Minţeam, dar el nu avea cum să ştie asta.

În final i-am propus o înţelegere. Dacă o să-mi dea înapoi partea lui din banii pe care i-au furat şi dacă voia să ajute poliţia ca să-l găsim pe O'Connor, atunci voi vorbi cu judecătorul procesului său şi îi voi spune că el era doar un jucător mic care participase la această scamatorie.

Ştiam că O'Connor era capul răutăţilor. Pe el îl voiam mai mult decât pe Hayes.

Lui Hayes nu i-a trebuit prea mult timp ca să-şi trădeze partenerul. Toţi criminalii sunt la fel. Întotdeauna se vând unii pe alţii. A pretins că O'Connor i-a dat numai 80.000 de dolari, din care a cheltuit o parte plecând într-o vacanţă, dar mai avea încă 60.000 de dolari, ceea ce valora cam 1, 5 milioane de baht.

A implorat milă şi a spus că o să mi-i dea pe toţi înapoi dacă promiteam să respect înţelegerea pe care am făcut-o l-am răspuns că îmi voi respecta cuvântul dat.

Poliţia a fost de acord cu propunerea mea şi s-a oferit să-l ducă pe Hayes la bancă ca să retragă banii. Eu le-am spus că o să mă întorc a doua zi ca să ridic numerarul. M-am decis să aduc un avocat cu mine ca să mă asigur că

totul era legal şi mai presus de orice suspiciune. S-a dovedit a fi o idee bună.

Când am ajuns la secţia de poliţie a doua zi dimineaţă. Hayes se răzgândise. Când a retras cei 1, 5 milioane de baht ai mei din contul său. se pare că poliţia a văzut o ocazie bună în asta şi a început să-i dea tot felul de sfaturi. În fapt. i-au spus că nu trebuie să înapoieze banii până după judecarea procesului.

L-au sfătuit să mă acuze că l-am atacat. Şi, de asemenea, l-au încurajat să ceară să-mi retrag, înainte de a-mi returna banii, toate acuzaţiile pe care i le aduceam, i-am cerut sfatul avocatului.

Vorbind cu o sinceritate brutală, avocatul meu mi-a spus că nu aveam de ales. Dacă nu renunţam la acuzaţii şi nu luam banii, atunci Hayes se va folosi de ei ca să-şi plătească cauţiunea şi o să scape oricum. Dacă îmi voiam banii înapoi, trebuia să accept înţelegerea.

Contrar judecăţii mele intransigente, am luat banii şi mi-am retras acuzaţiile.

În Bangkok nimic nu e ceea ce pare a fi. Când a venit momentul să număr banii, înainte de a semna de primire, nu mai erau toţi. Lipseau destui, câţiva din fiecare teanc de bancnote, însumând cam 100.000 de baht (400 de dolari americani). Poliţiştii se serviseră singuri din ei.

În încăperea unde am numărat banii se aflau doi poliţişti. Se holbau încontinuu la mine. L-am întrebat pe avocat ce să fac. Mi-a şoptit că cel mai bine ar fi să termin cu număratul, să iau banii şi să plec. Dacă ne plângeam că lipsesc bani, ar însemna ca poliţia să deschidă o anchetă internă şi or să îmi reţină banii şi mai mult timp.

Banii se aflaseră pe timpul unei nopţi în secţia de poliţie şi din ei lipseau 100.000 de baht. M-am întrebat cât ar fi lipsit până la sfârşitul investigaţiei.

După ce am terminat de numărat banii, mi-am retras plângerea împotriva lui Hayes. Am aflat că numele lui real era Ronald Arthur Hydes şi era din Noua Zeelandă şi nu din Australia. Acesta a fost motivul, a spus poliţia, pentru care nu au fost în stare să-l găsească.

Înainte ca în cele din urmă să-mi retrag plângerea, i-am dat de înţeles că oricare dintre cei 30 de oameni pot să-l acuze oricând. Voiam să ştie că nu putea merge liber acasă. O să trebuiască să mă ajute să-l găsesc pe O'Connor, fie că îi plăcea sau nu.

Acest fapt l-a înspăimântat în asemenea măsură că şi-a amintit subit unde locuia O'Connor şi care erau barurile şi restaurantele lui favorite.

Gândindu-se că or să câştige şi mai mulţi bani, echipa de investigaţii s-a oferit să ne ducă cu maşina până la casa lui O'Connor şi să-l aresteze.

Hayes a spus că O'Connor locuia cam la 30 de kilometri depărtare.

Am aşteptat în maşina poliţiei în timp ce ofiţerii au intrat în apartament. Cam după o jumătate de oră, s-au întors. Mi-au spus că O'Connor nu se afla acolo, dar i-au verificat apartamentul şi or să plaseze un spion acolo. Au promis că dacă O'Connor se va întoarce vreodată la apartamentul lui, îl vor ridica. Nu va scăpa.

Eu nu mai puteam face mare lucru. Am fost consolat când am citit ziarele de a doua zi. La început, când am demarat căutările lui O'Connor şi Hayes, am contactat un număr de jurnalişti care au scris despre cazul meu. Mai întâi au relatat despre furtul banilor, iar acum despre modul cum l-am prins pe Hayes.

Acest fapt l-a determinat pe Hayes să părăsească Thailanda în momentul în care a fost eliberat din custodie. Se alesese praful de acoperirea pe care şi-o crease, aşa că şi-a luat zborul spre o destinaţie necunoscută.

Acum, singurul lucru care îmi mai rămânea de făcut era să aştept veşti despre O'Connor.

Nu era cazul să mă întorc în Europa sub nicio formă. Banca pusese sechestru pe afacerea şi pe casa mea ca să-şi recupereze banii pe care îi împrumutasem. Soţia mă părăsise şi plecase cu cei trei copii ai noştri în Irlanda. Nu îmi mai rămăsese nimic, în afară de timpul de care dispuneam.

PATRU

Cu timpul, mi-am construit o viaţă nouă în Thailanda. Treptat m-am obişnuit cu Bangkok-ul, cu clima şi mâncărurile specifice oraşului. Aţi putea spune că pas cu pas m-am afundat în mediul cultural al acestuia.

M-am obişnuit să iubesc mirosurile şi sunetele oraşului, oamenii lui şi chiar şi traficul fără de odihnă.

De asemenea, am ajuns să cunosc pe de rost traseul pe care îl făceam prin oraş şi străzile lăturalnice. M-am mutat într-o căsuţă situată la periferia oraşului. În fiecare săptămână cumpăram mâncare de la piaţa din cartier şi am descoperit plăcerea de a mă hrăni cu mâncare thailandeză. Mă bucuram de o viaţă de calitate.

Oamenii mă fascinau tot timpul. Deşi erau calzi şi prietenoşi, priveau toţi străinii ca fiind nişte intruşi sau ca mijloace potenţiale pentru a scăpa de orice tip de problemă pe care o aveau. Cu timpul am învăţat că nimic din ceea ce spuneau nu putea fi luat drept un lucru sincer, dar la acea vreme eram singur şi fără ajutor.

Mă simţeam disperat de singur. Îmi lipseau copiii care trăiau cu mama lor în Irlandă. Vorbeam cu ei la telefon, dar deseori simţeam că lipsea o parte din mine.

Se spune că fiecare buruiană are umbra ei. Mi-am zis că a mea era Nanglung, o fată frumoasă care îmi fusese translator în timpul negocierilor cu O'Connor şi Hayes.

După ce O'Connor a dispărut. Nanglung şi cu mine am rămas prieteni-Numele ei însemna Cascadă, iar eu o consideram exotică, fascinantă şi atrăgătoare. Când am decis să rămân în Thailanda şi să-l caut pe O'Connor. ea m-a ajutat. Eram înnebunit după ea. Nu puteam să nu mă îndrăgostesc. Totul era frumos la ea.

Nu mă înţelegeţi greşit – voi fi primul care voi ridica mâinile în semn de capitulare şi voi spune că nu cred că mă iubea pentru înfăţişarea mea, ori că mă iubea într-un mod nevinovat.

Femeile thailandeze au relaţii cu bărbaţii europeni din motive diferite. Unele fete îşi oferă dragostea lor cu adevărat, iar altele ÎŞI oferă iubirea doar pentru bani.

Nanglung era mai ales interesată de mine întrucât ea

credea că am bani. Eram atrăgător pentru ea din motive evidente, deşi trebuie să spun că nu acelaşi lucru se întâmpla când mă întâlneam cu o fată în Irlanda. Ştiam pe ce se baza relaţia noastră. Dar trebuie să vă amintiţi că eram singur şi departe de casă.

Până la urmă ne-am căsătorit. Dar când spun căsătorit, nu mă refer la sensul convenţional al căsătoriei. După ce am trăit împreună o perioadă de timp. m-a dus acasă la ea să-i cunosc părinţii. Nanglung crescuse la o fermă dintr-unul din satele situate în afara oraşului.

Îmi amintesc că atunci când am sosit în satul ei aici totul era primitiv şi cu mult în urma civilizaţiei. Părinţii ei locuiau într-o căsuţă mică şi nu ştiau un cuvânt în engleză, dar aş putea spune că erau încântaţi că fiica lor se căsătorea cu un străin. Totul era ieşit din realitate.

La acea vreme, în Thailanda existau două feluri diferite de căsătorii. Prima era o ceremonie budistă aferentă căsătoriei thailandeze tradiţionale, iar cealaltă consta într-un proces legal de înregistrare a mariajului la autorităţile thailandeze.

Nanglung a ales să se căsătorească cu mine respectând ceremonia budistă, ceea ce presupunea ca eu doar să fac o vizită în satul ei şi să le cer părinţilor mâna pentru a mă căsători cu ea. Nu aveam niciun interes să mă căsătoresc legal pentru că nu divorţasem.

Aranjamentul tradiţional mi se potrivea de minune. În Thailanda, un cuplu se logodeşte pe parcursul unei ceremonii cunoscută sub numele de *Thong Mun*. Aceasta presupunea ca eu să-i ofer aur lui Nanglung.

Fie că este tradiţională sau oficială, căsătoria thailandeză implică o tradiţie numită *Sinsod*. Acesta este obiceiul prin care se plăteşte o zestre pentru a recompensa familia miresei pentru laptele supt de la mamă. Deşi mi s-a spus că nu exista o sumă fixă, mărimea acesteia era determinată de bogăţia ginerelui. În cazul meu, familia fetei credea că *Farang*-*xL* sau străinul, care se căsătorea cu fiica lor era bogat. Dar ei ştiau puţine lucruri despre mine. Le-am oferit nişte bani şi au părut sincer încântaţi,

în acea zi tot satul a dat mâna cu mine.

Trebuie să spun că toată această experienţă nu a însemnat prea mult pentru mine. Nu puteam să vorbesc cu părinţii ei sau să încheg o conversaţie cu familia viitoarei soţii, dar eram, în mod evident, luat în serios de toţi cei implicaţi în acest târg. Cu siguranţă părinţii ei priveau nunta noastră ca pe un angajament pentru toată viaţa. În viziunea religiei budiste, căsnicia este sacră şi eternă.

O iubeam pe Nanglung. La acea vreme ea era singurul meu prieten adevărat. Atunci aş fi făcut orice pentru ea. De fapt, am făcut totul, ba chiar mai mult, iar ea a răspuns cu aceeaşi măsură. La scurt timp după ce ne-am mutat împreună a rămas însărcinată. Aproape un an mai târziu a dat naştere unui fiu. L-am botezat Brendan.

* * *

Deşi acum conviețuiam într-o armonie domestică, nu am încetat niciodată să-l caut pe O'Connor. Devenise obsesia mea. Verificam regulat barurile şi restaurantele lui preferate şi i-am plătit constant pe băieţii de pe motocicletele taxiuri ca să-l caute.

Am ţinut, de asemenea, legătura cu poliţia şi le telefonam cel puţin o dată pe lună ca să verific stadiul la care ajunseseră investigaţiile.

Răspunsul pe care îl primeam era întotdeauna acelaşi: îl căutau în continuare pe O'Connor, dar acesta nici nu intrase, dar nici nu părăsise Thailanda şi nici nu se întorsese la apartamentul lui de când săvârşise furtul.

Nu aveam încredere în ei niciun pic şi continuam să ofer o recompensă pentru orice informaţie privind locul în care se afla O'Connor. Acest lucru ducea uneori la alarme false. Alergam în grabă la un bar sau un restaurant după ce eram avertizat că se afla acolo, darniciodată nu era el.

Odată, un prieten de-al meu s-a întors dintr-o vacanţă petrecută în Filipine şi s-a jurat că l-a zărit pe O'Connor. A doua zi am zburat spre Manila. Am găsit orăşelul, am găsit barul şi chiar am dat peste o prostituată cu care O'Connor îşi petrecuse noaptea precedentă. Ea mi-a arătat hotelul în care stătea acesta, dar pe care deja îl părăsise. Dispăruse

din nou.

Cu toate acestea, nu m-am dat bătut.

Au trecut doi ani şi jumătate înainte de a avea o pistă sigură. Şi s-a întâmplat ca aceasta să fie într-unul din cele mai neaşteptate locuri. Întrucât eram european, eram obligat să părăsesc Thailanda la fiecare trei luni ca să obţin o viză de turist.

Deseori călătoream câteva ore sau o zi întreagă în ţări vecine Thailandei ca să dau impresia că eram un turist care vizita regiunea. Într-o asemenea călătorie, în iunie 1997, am trecut frontiera în Laos unde mi-am petrecut câteva ore făcând cumpărături înainte de a mă reîntoarce în Thailanda.

Cât timp am stat în Laos, am întâlnit un australian şi am intrat în vorbă cu el. Un lucru a condus către altul şi i-am povestit păţania mea.

După ce mi-am terminat povestea, mi-a spus că ştia un bărbat care se potrivea descrierii lui O'Connor. În acea perioadă purtam tot timpul cu mine o fotografie a lui O'Connor şi i-am arătat-o australianului.

— El e. Ăsta e Mitch!

Mi-a spus că Mitch era un escroc – un artist profesionist al escrocheriilor – şi era bine cunoscut în lumea tranzacţiilor cu diamante false. Organizase scheme false prin care vânduse mine fictive de aur şi diamante, ba chiar vânduse şi certificate false de acţionar. Din câte ştia prietenul meu, în acel moment era implicat într-o afacere care era legată de echipamentele de construcţii.

Mi-a spus că nu are adresa sau numărul de telefon al lui Mitch, dar o să-şi dea toată silinţa ca să-l localizeze pentru mine. I-am dat numerele mele de telefon de la serviciu şi de acasă.

Au trecut câteva săptămâni fără să primesc vreo veste. Apoi, când m-am întors acasă într-o noapte, soţia mea mi-a spus că cineva mă sunase şi voia să-l sun înapoi cât mai repede posibil. Era prietenul meu.

La telefon, australianul mi-a povestit că O'Connor opera în prezent o înşelătorie în domeniul construcţiilor în

Bangkok. Mi-a dat numărul lui de telefon şi adresa. De data asta mă aflam cel mai aproape de O'Connor.

Eram decis să nu mai fac greşeli. Traiul în Bangkok m-a învăţat un lucru şi acela era să nu am încredere în poliţie.

Aşa că m-am hotărât să dau de unul singur de O'Connor. Plănuisem să-l prind în capcană şi să sun poliţia după ce îl prinsesem la înghesuială.

Mă simţeam viu pentru prima oară, după ani de zile. Am început rapid să-l investighez pe O'Connor şi am descoperit că de fapt nu se mutase niciodată din apartamentul lui.

Nu m-am deranjat să-i verific apartamentul pentru că nu m-am gândit niciodată că cineva o să fie atât de fraier încât să stea la aceeaşi adresă dacă ştia că poliţia îl căuta.

Atunci mi-am dat seama că poliţia m-a minţit ani de zile. Nu l-au căutat pe O'Connor niciodată şi cu siguranţă nu au încercat nicicând să-l aresteze.

Exista o singură explicaţie care avea sens. O'Connor probabil că-i mituise. Nimeni nu putea să se plimbe fără nicio grijă dacă poliţia încerca cu adevărat să-l aresteze. Nu exista nicio altă explicaţie de bun simţ.

Ţinând cont de faptul că ştiam că nu puteam să am încredere în poliţie, m-am gândit că era o ocazie bună ca aceasta să-l avertizeze dacă le aduceam la cunoştinţă planurile mele.

Am încercat să rămân calm.

Ştiam că nu puteam să risc să-l sun, căci se putea să-mi recunoască vocea. Aşa că am rugat una dintre secretarele de la compania la care lucram la acea vreme să sune în locul meu. Aceasta l-a sunat pe O'Connor şi i-a explicat că lucrează pentru o companie de construcţii mare şi că şeful ei a auzit că are de vânzare nişte utilaje de construcţii. I-a mai spus că şeful ei era interesat să achiziţioneze echipament dacă preţul era convenabil.

O'Connor a muşcat momeala. Când am sosit la serviciu în dimineaţa următoare, am găsit un fax care mă aştepta. Era semnat Mitch. Trimisese o scrisoare de

intenţie şi o listă cu utilajele pe care le avea de vânzare, cu preţul pe bucată.

Nu-mi venea să cred – compania lui se numea Offshore Construction Services (OCS). Nici măcar nu se deranjase să se gândească la un nume nou.

Deşi voiam să mă duc şi să-l pocnesc în faţă atunci şi acolo, ştiam că trebuia să interpretez un joc de durată. Dacă acceptam oferta imediat, şi-ar fi dat seama că ceva era în neregulă.

Aşa că i-am răspuns în scris la fax şi am cerut mai multe informaţii despre utilajele pe care le avea de vânzare. L-am semnat cu numele Bill Turner.

Pentru prima oară după ani de zile, simţeam că o să învingă. Le-am cerut ajutorul unor prieteni.

Un prieten american de-al meu, numit Chuck, s-a oferit să joace rolul lui Bill Turner.

Chuck l-a sunat pe O'Connor şi i-a spus că îl interesa unele dintre utilajele lui şi a aranjat să se întâlnească cu el la birourile noastre ca să discute preţul şi modalitatea de plată.

I-am spus lui Chuck să-i ofere lui O'Connor un stimulent ca să sosească la timp. I-a spus lui O'Connor că dacă vor ajunge la o înţelegere când se vor întâlni, atunci va depune un depozit în numerar pentru utilaje. Chuck i-a oferit din start 300.000 de dolari.

Ştiam că pusesem mâna pe el. Depozitul în numerar îl va aduce la noi cu siguranţă. Nu ar avea încredere în nimeni altcineva să-i aducă această sumă de bani şi va veni el în persoană să-şi primească banii. Dar tot mai aveam o grămadă de lucruri de făcut înainte de întâlnire.

Un prieten de al meu avea un frate care lucra la poliţie. I-am cerut lui şi altui ofiţer să vină la întâlnire şi să-l aresteze pe O'Connor când sosesc.

Le-am explicat totul în detaliu şi de ce nu aveam încredere în poliţia turistică din Bangkok. Amândoi au fost de acord să ne ajute.

Acum mai aveam nevoie doar de o locaţie în care să ţinem întâlnirea.

Soluţia s-a dovedit a fi una uşoară. Compania pentru care lucram tocmai se afla în procesul construirii unui parc şi a unor birouri noi. Majoritatea sediilor erau pe jumătate terminate, dar exista un bloc mai mic de birouri care tocmai fusese finisat. Ni se potrivea de minune.

I-am trimis lui O'Connor prin fax o hartă prin care-i dădeam indicaţii cum să ajungă la birouri şi am stabilit data întâlnirii pentru 21 iune 1997 la ora unu după amiază.

Totul a mers conform planurilor. Dar totuşi eram îngrijorat că O'Connor s-ar fi putut să nu vină singur. Dacă aducea mai mulţi oameni cu el, aş fi avut probleme. Aşa că i-am cerut secretarei mele să-l întrebe care sunt numele persoanelor care vor participa la întâlnire şi să trimită o fotografie tip de identificare pentru ca cei care lucrau la serviciul pază şi securitate să le furnizeze legitimaţii de acces.

O'Connor nu a bănuit nimic şi a trimis imediat prin fax o copie a paşaportului său. A mai trimis încă una aparţinând unui bărbat pe nume Brett Holdsworth.

Era garda de corp a lui O'Connor. Vă vine să credeţi că O'Connor a spus că de fapt Holdsworth îl însoţea la întâlnire în cazul în care îi dădeam o sumă mare de bani în numerar? Chiar crezuse că noi căzusem în capcana propriei lui înşelătorii şi că venea să ridice uşor cei 300.000 de dolari.

În dimineaţa zilei de 21 iulie totul se derula conform planului. Alesesem biroul care avea vizibilitate bună spre intrarea principală ca să-l văd pe O'Connor când sosea.

Am aşteptat mai puţin de 30 de minute până să sosească O'Connor. Chuck l-a întâmpinat, apoi l-a însoţit până la birou.

Îmi amintesc cu exactitate că Chuck l-a salutat pe O'Connor cu mâna întinsă. După ce şi-au strâns mâinile. Chuck le-a arătat lui O'Connor şi Holdsworth să se îndrepte în direcţia noastră şi i-a cerut lui O'Connor să aştepte înăuntru, după care a inventat o scuză şi a dispărut.

Apoi, unul dintre prietenii mei thailandezi s-a dus la

uşă şi i-a poftit pe O'Connor şi Holdsworth înăuntru. Stăteam în spatele. noi mese din birou, cu doi poliţişti înarmaţi aşezaţi chiar în spatele uşii.

O'Connor a intrat primul, urmat de garda sa de corp. Când m-a văzut, a înţepenit pe loc. Tot ce a putut articula a fost: „Tu eşti!"

Apoi O'Connor s-a uitat la poliţişti şi din nou la mine. Era prins în capcană şi ştia asta. După asta s-a repezit la mine.

Iadul s-a dezlănţuit. Mi-a dat câţiva pumni, apoi am reuşit să-l prind de braţ, iar el m-a trântit la podea. Holdsworth a păşit în încăpere, dar unul dintre poliţişti i-a pus imediat mâna pe umăr. A făcut un pas în spate, remarcând că cealaltă mână a poliţistului se afla pe portarma.

L-am pocnit pe O'Connor în faţă. Voiam să-l omor pe loc. Nemernicul îmi distrusese viaţa.

Poliţiştii au trebuit să ne despartă. O'Connor avea fizicul unui jucător de rugby şi era de departe prea puternic pentru mine, dar nu-mi păsa. M-am aruncat asupra lui şi am continuat să-l pocnesc în faţă.

Când în cele din urmă m-am oprit din lovit, am remarcat că îi lăsasem un semn discret sub ochiul stâng, dar în afară de asta nu era deloc rănit. Cu toate astea era negru de furie. Nu ştiu dacă era nervos pentru că fusese prins în capcana propriei sale şmecherii sau pur şi simplu că fusese tras pe sfoară, dar nu era deloc fericit. Ochii explorau încăperea, iar faţa era roşu violet de furie.

Acum vorbeau poliţiştii şi i-au spus lui O'Connor să stea jos. Odată aşezat, părea să-şi revină treptat-treptat.

— Ce naiba se petrece? a urlat el cu furie. Sunt om de afaceri. Nu am venit în acest birou ca să fiu atacat!

Prietenii mei poliţişti i-au spus lui O'Connor că am depus o plângere împotriva lui şi apoi i-au explicat ceea ce le povestisem eu. O'Connor a răspuns că nu mă cunoaşte şi că nu mă mai văzuse în viaţa lui până atunci.

Ceea ce spunea erau numai rahaturi şi toţi ştiau lucrul ăsta. Aşa că poliţia nu a stat la discuţii cu el. Fie

recunoştea că a furat banii, fie mergea la închisoare.

O'Connor s-a gândit o vreme la această propunere.

— Aşteptaţi! Aşteptaţi un pic. a spus el. Poate că îmi amintesc că am făcut nişte afaceri cu domnul Martin. Nu am furat niciun ban. dar poate că domnul Martin i-a pierdut în urma afacerii noastre. Sunt sigur că putem să ajungem la o înţelegere. Poate că putem vorbi între patru ochi. a adăugat, uitându-se spre mine.

Încă îmi mai amintesc privirea lui. Pentru prima oară m-a izbit revelaţia că O'Connor privea frauda şi înşelătoria ca pe orice altă afacere. Totul era o chestiune de negociere.

— Nicio şansă, O'Connor, i-am răspuns. Dacă vrei să spui ceva, poţi să spui aici, în faţa poliţiei.

I-am cerut poliţiei să-l închidă. Poliţia a înaintat spre el şi a început să-i pună cătuşele, moment în care a apărut soţia mea cu patru dintre fraţii ei. Se îngrijorase că ceva nu era în regulă sau că garda de corp a lui O'Connor a venit înarmată la întâlnire.

De fapt, pentru o gardă de corp, Holdsworth se comportase foarte bine. A stat în picioare tăcut, lângă perete, şi nu s-a amestecat.

Cu toate acestea, apariţia lui Nanglung. împreună cu cei patru fraţi ai ei, m-a făcut să mă simt un pic mai relaxat. Niciodată nu poţi să te încrezi 100% într-un poliţist thailandez, mai ales dacă la mijloc se află bani.

I-am spus lui O'Connor că nu avem nicio înţelegere. Nu avea alte soluţii fie îmi înapoia banii, fie mergea la închisoare. Sincer să fiu, aş fi preferat din tot sufletul să fi optat pentru închisoare.

Pentru prima oară. O'Connor arăta îngrijorat. Mi-a spus că-mi dă trei milioane de baht. Îmi furase cam 20 de milioane. I-am spus să se ducă la naiba şi să nu-şi bată joc de mine.

Atunci s-a oferit să-mi plătească 11 milioane de baht, spunând că îmi înapoiază şi ultimul bănuţ pe care îl avea. Scăzând ceea ce cheltuise pentru punerea în scenă a escrocheriei şi plata partenerilor, mi-am dat seama că

spunea adevărul referitor la sumă.

Nu doream să sune disperat, aşa că i-am răspuns că o să mă gândesc să renunţ la acuzaţii, dar numai după ce îmi înapoia banii. Desigur că nu aveam nicio intenţie să renunţ la acuzaţii, dar ştiam că dacă O'Connor sfârşea în orice secţie de poliţie cu buzunarele pline de bani, va mitui în dreapta şi-n stânga ca să nu facă închisoare.

Purtându-se extrem de prietenos, a spus că trebuie să îl duc la banca lui din Bangkok dacă voiam să-mi ridic chiar eu banii. Nicio bancă din apropiere nu o să-mi înmâneze 11 milioane de baht.

Aici apărea o problemă. Ştiam că poliţia nu-l putea duce pe O'Connor la Bangkok decât dacă îl arestau. Întrucât trebuia ca o garanţie scrisă să fie eliberată pentru arestarea lui O'Connor din Bangkok, superiorii celor doi poliţişti trebuiau să le aducă la cunoştinţă celor de la poliţia turistică că îl deţineau pe O'Connor, iar acesta ajungea în final în mâinile lor.

Ăsta era ultimul lucru pe care mi-l doream. După trei ani de minciuni şi de mizerii ştiam că nu puteam avea încredere în poliţia turistică, iar dacă O'Connor îi plătise odată, o va face din nou. Trebuia să-l duc eu singur pe O'Connor la Bangkok.

* * *

Planul s-a derulat cu dificultăţi încă de la început. Garda de corp, Holdsworth, era cea mai mare problemă. Ar fi trebuit să refuz de la început ca el să participe la întâlnire.

Acum mă punea într-o poziţie dificilă. Dacă îl lăsam pe Holdsworth să plece, ar putea să sune la Bangkok şi să-mi pregătească nişte surprize neplăcute. Sau ar fi putut să sune la poliţie.

Trebuia să-l duc pe OConnor singur. Dar am ţinut cont de faptul că, însoţit de soţia mea şi de cei patru fraţi ai acesteia, nu vedeam ce probleme ar fi putut să-mi creeze.

Aceasta a fost cea mai mare greşeală a mea.

I-am plătit pe poliţişti pentru timpul lor. iar aceştia au

plecat spunându-mi că dacă apărea vreo problemă, puteam să-i sun.

O'Connor venise la întâlnire într-o maşină veche americană cu o banchetă în faţă.

Am ocupat locul şoferului şi l-am înghesuit pe O'Connor între mine şi unul dintre companionii mei. Holdsworth s-a aşezat în spate.

Soţia mea Nanglung călătorea într-un camion recuperat de la fiare vechi şi condus de unul dintre fraţii ei.

Prima oprire am făcut-o acasă. A trebuit să o lăsăm pe Nanglung ca să aibă grijă de copil. Drumul până acasă a durat câteva ore.

Am ajuns la mine acasă la ora 4 după amiază, ceea ce însemna că era prea târziu ca să mai mergem în Bangkok. Trebuia să aştept până a doua zi dimineaţă ca să scot banii din bancă.

Nu prea avea rost să stăm în maşină în faţa casei, aşa că l-am invitat pe O'Connor şi pe Holdsworth înăuntru până când îmi dădeam seama ce trebuie să fac.

În realitate eram total dezorientat. Nu puteam să mai gândesc cu luciditate. Ştiam că nu era chip să-i ţin pe O'Connor şi Holdsworth în casa mea până a doua zi.

Ştiind ce fel de noroc aveam, m-ar fi acuzat de falsă privare de libertate ori de răpire.

Soţia mea ne-a dat mie, lui O'Connor şi lui Holdsworth câte o bere şi am început să discutăm cu stângăcie. M-am folosit de ocazie pentru a-l întreba pe O'Connor de ce a furat atât de mulţi bani.

— De ce nu ai luat doar contractele? Tot ai fi făcut o mulţime de bani.

O'Connor doar a ridicat din umeri.

— Pentru Dumnezeu, cu siguranţă ştiai că pentru aproape o jumătate de milion de dolari, o să vină cineva să te caute? am continuat eu.

— De ce? a răspuns O'Connor. Până acum nu a mai venit nimeni să mă caute.

Era de o neruşinare cruntă. Pur şi simplu nu-i păsa.

Mi-a explicat că i-am dat şi lui şi „echipei” sale nesfârşite bătăi de cap. Mi-a spus că au trebuit să muncească suplimentar la această fraudă. A adăugat că eram un profesionist adevărat în meseria mea şi era evident că-mi cunoşteam subalternii.

M-a prins apoi cu garda lăsată. Ceea ce a afirmat apoi, m-a lăsat perplex. Mi-a cerut de fapt să mă alătur lui ca partener.

— Gândeşte-te la asta, mi-a spus zâmbind. Se pot face o mulţime de bani.

Simţeam o furie interioară uriaşă care încerca să răbufnească la exterior. Voiam să-i dau pumni în cap.

O’Connor îmi ruinase viaţa. Îmi pierdusem afacerea, casă, pe soţia mea. Paula, şi copiii, ca să nu mai amintesc de cei 460.000 de dolari. Şi iată-l pe nemernicul ăsta care mă întreba dacă aş vrea să fac acelaşi lucru şi altor oameni.

Apropo, ştia, că mă uitam la el ca şi cum aş fi vrut să-l atac pe loc, în acea clipă.

Nu puteam să-i ascult tâmpeniile, aşa că m-am ridicat în picioare şi am ieşit afară ca să vorbesc cu cei trei fraţi ai soţiei mele care aşteptau pe verandă. Fratele cel mai mic se afla înăuntru cu O’Connor şi Holdsworth.

Am discutat totul cu ei şi am decis că vom merge la Bangkok în acea noapte, dar mai târziu. Nu voiam să-i ştiu lângă soţia şi bebeluşul meu. În schimb, vom aştepta în casa lui O’Connor până dimineaţă, când banca se va deschide. Apoi aş merge cu O’Connor la bancă, aş ridica banii, i-aş da avocatului meu din Bangkok, după care l-aş preda pe O’Connor în mâna poliţiei. Fără bani, O’Connor nu va putea să-i mituiască.

Părea un plan bun şi, oricum, era cel mai bun pe care am putut să-l punem la cale.

Am intrat înapoi în casă şi le-am spus lui O’Connor şi lui Holdsworth că în câteva ore plecăm spre Bangkok. Nu aveam de gând să-i cer lui Nanglung să gătească ceva pentru nemernicii ăştia, aşa că le-am spus: „Dacă vreţi să mâncaţi ceva, daţi-mi bani şi voi trimite pe cineva să

cumpere. Puteţi să vă plătiţi mâncarea. Şi încă ceva. Vreau bani pentru combustibil. Nu am de gând să scot eu bani din buzunar ca să duc nişte ticăloşi la Bangkok”.

De fapt voiam să văd cât de mulţi bani avea O’Connor la el. Nu voiam să-i dau ocazia de a mitui pe cineva.

Nanglung era profund îngrijorată în legătură cu tot planul şi voia să meargă cu noi, dar m-am gândit că nu era o idee bună. Această călătorie nu era o ieşire la plimbare cu familia. Şi, deşi eram îngrozit, i-am spus că nu o să păţesc nimic şi să nu-şi facă griji.

La acea vreme nu vorbeam niciun pic thailandeză, aşa că i-am cerut lui Nanglung să le explice din nou fraţilor săi ce trebuia să facă. Le-a spus să meargă cu maşina până la Bangkok şi să se asigure că nu eram atacat.

Am luat maşina lui O’Connor pentru că era mai mare şi mai confortabilă. În timpul călătoriei, garda de corp şi-a recăpătat vocea. Până atunci nu scosese niciun cuvânt.

— M-aş gândi serios să intru în afaceri cu Mitch, dacă aş fi în locul tău, a spus el. El ştie ce face. Ia gândeşte-te, dacă a putut să te escrocheze pe tine, trebuie să fie bun în meseria lui! împreună o să faceţi milioane.

Holdsworth mă călca cu adevărat pe nervi. Nu voiam să dau niciun răspuns argumentativ la mizeriile spuse de el, aşa că i-am spus să-şi ţină naibii gura.

După asta O’Connor şi Holdsworth au început să întrebe dacă putem să ne oprim să urineze. Mai era cam o oră de condus până la Bangkok, aşa că le-am răspuns că o să ne oprim la prima benzinărie. Dar după alte zece minute au început să se plângă din nou.

Unul dintre fraţi a mormăit şi el ceva, că are nevoie să urineze şi el, aşa că am tras pe marginea şoselei.

Toată lumea s-a dat jos din maşină şi s-a uşurat. Fraţii soţiei mele au urcat în maşină şi au început să moţăie, lucru tipic thailandezilor. Dacă mai stăteau încă cinci minute, adormeau. Aceasta a fost ocazia pe care O’Connor şi Holdsworth o aşteptau, de a mă ataca şi de a încerca să scape.

Încă pot să-mi mai amintesc fragmente din ceea ce s-

a întâmplat. Îmi amintesc că O'Connor se sprijinea de uşa deschisă din faţă, din dreptul locului pasagerului, adică din dreapta mea, în timp ce Holdsworth era în stânga mea.

În momentul în care am rămas singur, O'Connor a strigat: „Acum!"

Holdsworth a dat ocol maşinii şi a venit la mine. Avea un cuţit în mână. I-am aruncat o privire rapidă lui O'Connor, apoi m-am întors să înfrunt garda de corp. El a făcut un pas spre mine şi a tăiat aerul cu lama cuţitului, în direcţia mea. Când şi-a ridicat braţul în aer, m-am apropiat de el.

L-am lovit cât de tare am putut. Ştiam că nu o să mai am şi a doua ocazie; dacă lăsa braţul jos, eram un om mort. I-am apucat braţul cu mâna stângă şi l-am buşit cu pumnul drept în stomac. După asta l-am doborât cu o lovitură de cap. Ne-am rostogolit pe muchia taluzului de la marginea străzii.

Holdsworth mi-a înfipt mâna în gât în timp ce încercam să mă ridic, aşa că l-am lovit în testicule. Acesta mă izbea cu pumnii în continuare, aşa că am dat în el până s-a oprit.

Am crezut că voia să mă omoare. Am crezut că o să fiu ucis.

Când a venit din nou spre mine, l-am lovit cu ultima rămăşiţă de forţă pe care o mai aveam. Când s-a prăbuşit la pământ, m-a tras după el. Ne-am izbit amândoi de pământ şi s-a terminat. Se terminase cu Holdsworth.

Am bâjbâit în întuneric şi am reuşit să mă ridic în picioare. Am blestemat pământul pe care păşise Holdsworth şi mi-am croit drum înapoi spre maşină.

CINCI

Fraţii soţiei mele s-au trezit când au auzit buşitura şi unul dintre ei a coborât taluzul ca să mă ajute să urc pe şosea. Când am ajuns la maşină, O'Connor zâmbea.

— Eşti un mic nenorocit dur, nu-i aşa? m-a întrebat el, Mi-ar fi plăcut la nebunie să mă năpustesc asupra canaliei şi să fac să-i dispară zâmbetul insolent de pe faţă, dar nu mai aveam energia necesară.

Mă durea tot corpul. Eram buşit şi zgâriat peste tot. Gura îmi era spartă, iar nasul îmi sângera. Aveam tăieturi adânci deasupra şi sub ochiul stâng şi o tăietură de cuţit pe braţul stâng. Cămaşa era ruptă şi tăiată în fâşii.

Am privit în jos, spre taluz, să văd unde era Holdsworth. Dar nici urmă de acesta, acolo, jos. L-am întrebat pe O'Connor ce voia să facă cu prietenul său. În maşina lui era o lanternă pe care a conectat-o în locul unde se afla bricheta maşinii. A aprins-o şi a început să cerceteze taluzul.

Nu am putut să dăm de el. Am aprins şi am stins lanterna cam de vreo zece ori, dar tot nu am putut să-l zărim.

— Un nenorocit bun de nimic, a spus O'Connor. Probabil că a fugit şi s-a ascuns pe undeva prin pădure. Lasă-l. Nu o să păţească nimic.

Nu-mi păsa. Nu voiam să stau acolo şi să-l aştept ca să se dea din nou la mine.

Toată lumea s-a urcat în maşină şi am condus până la casa lui O'Connor din Bangkok fără să mai apară nicio altă problemă. O'Connor nu a scos niciun cuvânt majoritatea drumului.

Am parcat şi am urcat la apartamentul cu un singur dormitor pe care O'Connor îl împărţea cu soţia lui thailandeză. Soţia lui nu părea îngrijorată că sosise acasă cu alţi cinci bărbaţi.

Am întrebat dacă pot să merg la baie şi să mă spăl pentru că avusesem un „accident". Nu am precizat nimic despre bătaia cu garda de corp. iar ea nu a pus întrebări.

M-am spălat pe faţă şi pe mâini, apoi mi-am curăţat tăieturile şi zgârieturile, după care m-am întors în dormitor şi m-am aşezat. Soţia lui O'Connor mi-a adus o bere. iar lui O'Connor i-a dat un whisky mare.

Thailandezii au spus că nu vor să bea. ci că vor să se ducă să mănânce ceva. Nu am obiectat. Până acum nu prea mă protejaseră.

Şi oricum nu m-am gândit că O'Connor va încerca să strice lucrurile, cel puţin nu în casa lui. Vecinii vor chema

poliţia dacă va încerca să facă ceva ilegal.

După ce fraţii au plecat, O'Connor s-a aşezat la masă. faţă în faţă cu mine. Mi-a înmânat trei cecuri. Două dintre ele valorau cam 16.000 lire sterline, bani proveniţi din afaceri legale, după cum susţinea el. Ultimul era pe numele lui Bren Holdsworth şi valora un milion de dolari neo zeelandezi. Acest cec reprezenta banii prin care O'Connor îl făcea pe Holdswonh partener deplin. Se pare că nu era mulţumit doar cu statutul de gardă de corp. Voia să participe şi la fraude.

O'Connor a spus că pot să păstrez cecurile ca semn de bună credinţă până când vom merge dimineaţă la bancă. Am luat cecurile, dar nu prea aveam încredere că o să încasez bani pe ele.

După o vreme m-a întrebat dacă aş vrea să merg la hotel pe timpul nopţii şi să mă întorc după el dimineaţa. Ce nenorocit! Chiar credea că o să-l las să mă fenteze din nou. Îmi luase trei ani de zile ca să-l prind. Nici prin gând nu-mi trecea să plec şi să mă întorc dimineaţa într-un apartament gol.

I-am spus că eram băiat mare şi că o să dorm pe jos, în faţa uşii. Apartamentul lui O'Connor se afla la etajul al patrulea, iar balconul era în totalitate închis cu un grilaj din fier. Ştiam că putea să fugă prin balcon, sărind, dacă voia acest lucru.

După ce am ajuns acasă la O'Connor nu ne-am mai bătut sau certat. Şi el şi soţia lui au fost politicoşi, chiar prietenoşi, aşa că atunci când soţia lui a spus că va pleca să cumpere ceva de mâncare, întrucât nu va găti nimic, nu am protestat.

Ea nu era ostatică şi chiar nu avea nimic de-a face cu problemele mele. În afară de asta, nu credeam că era pe deplin conştientă de ceea ce intenţionam eu să fac.

Eu şi O'Connor nu mai aveam să ne spunem nimic mai mult decât ceea ce ne spusesem. Stăteam în linişte şi ne uitam la o casetă video. Eram bucuros că exista ceva care să-mi distragă gândurile de la situaţia actuală.

Soţia lui O'Connor era plecată de 20 de minute când

am auzit o bătaie în uşă. Am crezut că erau cei patru fraţi ai lui Nanglung. Sau poate că soţia lui O'Connor şi-a uitat cheia. Întrucât stăteam lângă uşă, m-am ridicat ca să răspund.

Era poliţia.

Când am deschis uşa am făcut un mic pas înapoi în cameră. Primul poliţist s-a mişcat rapid spre mine şi mi-a dat un pumn direct în gură. Alţi doi poliţişti au intrat în spatele lui şi m-au înşfăcat în aşa fel încât nu puteam să mai fac nicio mişcare.

O'Connor ţipa:

Din nefericire, întrucât plângerea iniţială fusese făcută la poliţia turistică, şi pentru că O'Connor era străin, totul era transferat spre ei. Şi atunci au început problemele mele.

Am aşteptat un timp la secţia de poliţie. În cele din urmă, O'Connor a fost escortat în altă parte, iar eu am fost dus în biroul căpitanului. Era acelaşi ofiţer care se ocupase de prima mea plângere acum trei ani de zile. Când m-a văzut, a zâmbit satisfăcut.

Eram bucuros că aveam ocazia să mă confrunt cu el.

— De ce nu l-aţi arestat pe O'Connor? l-am întrebat. În tot acest timp nu a părăsit Thailanda. A locuit în acelaşi apartament.

— El este! El este! şi arăta cu degetul spre mine. Fiţi cu ochii pe el, e periculos! a urlat acesta. Este unul dintre luptătorii irlandezi ai IRA!

Alt ofiţer de poliţie a intrat cu soţia lui O'Connor. Vorbea bine englezeşte şi m-a întrebat ce s-a întâmplat.

Se pare că după ce soţia părăsise apartamentul, a sunat la poliţie şi le-a spus că îl ameninţam pe O'Connor şi că intrasem prin efracţie în apartamentul lor.

Le-am explicat calm tot ceea ce se întâmplase, inclusiv faptul că un ordin de arestare fusese eliberat pe numele lui O'Connor care îmi furase deja 460.000 de dolari, sau cel puţin aşa speram, că exista un ordin de arestare.

Poliţiştii au ascultat, apoi s-au îndreptat spre

O’Connor şi i-au pus cătuşele. Şi-au cerut scuze pentru neînţelegerea creată, dar au spus că tot trebuia să-i însoţesc până la secţia de poliţie ca să-l identific oficial pe cel care mă înşelase. O’Connor era dus de poliţişti dând din picioare, ţipând, protestând şi susţinând că este nevinovat.

a condus aceeaşi maşină, s-a folosit chiar şi de acelaşi nenorocit de număr de telefon!

Răspunsul lui a fost simplu.

— De ce nu m-ai plătit? mi-a răspuns. Dacă mi-ai fi dat bani, l-aş fi arestat.

Aş fi putut să argumentez că în fond asta îi era meseria, să aresteze criminali, dar mi-am dat seama că nu ar fi avut niciun rost. Era corupt, la fel ca toţi ceilalţi.

I-am explicat toată tărăşenia de nenumărate ori, cu cele mai mici detalii. M-a interogat ore întregi. Dar le-am ascuns câteva lucruri.

Nu le-am spus cine era Chuck cu adevărat pentru că am promis să nu-l implic şi pe el, dacă era posibil. Australianul expatriat care îmi dăduse numărul lui O’Connor dorea şi el, de asemenea, să nu fie amestecat în această poveste, aşa că le-am spus că pur şi simplu am telefonat la apartamentul lui O’Connor sub un impuls de moment. Era o minciună, dar nu era o minciună gravă. Îmi ţinusem cuvântul dat şi asta era mai important.

Odată ce căpitanul de poliţie era satisfăcut că ştia totul, s-a dus la frigider şi a scos două cutii de bere. Pe măsură ce beam, m-a felicitat pentru prinderea lui O’Connor şi pentru faptul că am fost atât de isteţ, încât l-am atras în capcană cu propriile-i şmecherii.

Mi-a cerut să aştept la biroul poliţiei turistice ca să fac o identificare preliminară. Mi-a spus că ofiţerii lui îşi verificau dosarele pentru alte plângeri împotriva lui O’Connor, Mitch sau, altfel spus, şeful de la OCS. îl ştiam sub toate cele trei identităţi ale sale, aşa că dacă apărea vreo acuzaţie sub unul dintre numele sale, l-aş fi putut identifica în toate cele trei ipostaze.

Între timp, am ieşit să mănânc ceva la restaurantul

de alături. Nu am simţit că s-ar putea să apară vreo problemă.

Am crezut că îl vor acuza pe O'Connor de fraudă sau furt, sau îl vor forţa să înapoieze banii ca să intru în posesia numerarului. Am sunat-o pe Nanglung şi i-am spus că nu o să mă întorc acasă decât peste câteva ore.

Când m-am întors la poliţia turistică, O'Connor fusese scos din celulă şi era interogat. Dădusem poliţiştilor cecurile lui O'Connor. Era ocupat să explice poliţiei de unde le avea.

Când a ajuns cu explicaţiile la ultimul cec, a spus:

— Acesta este de la partenerul meu, domnul Brett Holdsworth. Apoi s-a întors, a arătat cu degetul spre mine şi a adăugat: Iar el l-a ucis!

Toţi cei aflaţi în încăpere s-au uitat la mine. Ştiam că O'Connor încerca să găsească o cale de scăpare din această încurcătură, dar nu mă aşteptam să mă acuze de crimă.

— Despre ce naiba vorbeşte? a fost primul lucru care mi-a ieşit din gură.

Spusesem deja poliţiştilor că Holdsworth mă atacase, că ne luptasem şi că dispăruse nu se ştie unde. Le-am explicat că Holdsworth nu era partenerul lui O'Connor. ci era garda lui de corp. Nimeni nu murise, nici măcar nu fusese rănit, deşi ei încercaseră să mă omoare. Nu avusese loc nicio crimă. O'Connor minţea.

Dar a insistat.

— El mi-a omorât partenerul. Şi pot să o dovedesc. O să vă arăt unde îi ascunde cadavrul, în cazul în care unul dintre cei din banda lui nu l-a luat deja de acolo.

O'Connor le-a explicat poliţiştilor că eu i-am răpit, pe el şi pe partenerul lui, în timp ce se aflau la o întâlnire de afaceri cu un bărbat pe nume Bill Turner. A spus că i-am cerut zece milioane de baht şi dacă a refuzat să plătească, i-am ucis partenerul şi apoi l-am forţat să mă ducă la apartamentul său, unde am furat cele trei cecuri.

Apoi a pretins că i-am ţinut ostatici, pe el şi pe soţia lui, până dimineaţă, când putea să mă ducă la bancă. A mai

spus că nu era un criminal, era un om de afaceri.

Am încercat să intervin de câteva ori, însă poliţiştii mi-au spus să tac şi să-l las să termine. îl ascultau cu atenţie.

Ajuns la acest stadiu, am început să mă îngrijorez şi să mă tem pentru propria-mi siguranţă.

Poliţia l-a întrebat cum i-am omorât partenerul.

— L-a bătut, apoi l-a înjunghiat ca pe un peşte, a spus O'Connor. Poliţiştii l-au întrebat ulterior unde se afla cadavrul.

— Tovarăşii lui au târât cadavrul în pădure. Dacă îmi daţi o hartă rutieră, o să vă arăt.

S-a găsit şi harta rutieră, iar O'Connor a pus degetul pe un punct de pe ea.

— Aici l-a omorât, a spus el.

Nu am acordat prea multă atenţie punctului pe care l-a indicat O'Connor. Pur şi simplu credeam că interpreta un joc anume. După asta, poliţiştii m-au întrebat unde am oprit maşina, dar nu am ştiut să le răspund.

Au întrebat dacă ar putea fi acelaşi loc pe care l-a arătat O'Connor?

Le-am spus că nici asta nu ştiam. Cum aş fi ştiut? Pur şi simplu trăsesem pe dreapta ca să urinăm. Nu marcasem acest punct pe o hartă.

Acum erau cu toţi suspicioşi. Puteam să spun, după limbajul trupurilor lor, că nu mă credeau cu siguranţă. Şi cu cât încercam să fiu mai convingător, cu atât creşteau bănuiehle lor. Am încercat să mă calmez.

În final căpitanul a spus că trebuie să verifice această poveste. La urma urmei, crima este o acuzaţie serioasă. Nu aveam nicio obiecţie. Dacă poliţia voia să-şi irosească timpul, eu nu aveam nimic împotrivă.

Am fost dus înapoi în biroul căpitanului unde mi-a spus că dacă aveam ceva să-i împărtăşesc, acum era momentul potrivit. I-am spus că nu aveam idee ce jocuri făcea O'Connor. Da, mă bătusem cu Holdsworth, dar nu omorâsem pe nimeni. De fapt. el încercase să mă omoare! încă mă consideram norocos că nu reuşise.

Căpitanul a spus că o să mă lase singur să mă gândesc la asta. Aşa că m-am gândit.

De ce ar veni O'Connor cu o asemenea versiune? Singurul motiv la care mă puteam gândi era acela că încerca să mă bage şi pe mine cu el la închisoare.

Ne-am întors la locul unde avusese loc bătaia. Toate semnele luptei se vor afla acolo, chiar şi unele urme de sânge. Ne-am bătut lângă stradă, ne-am rostogolit spre taluz şi apoi am tăvălit iarba înaltă. Va fi dificil de dovedit că eu eram victima vizată.

Iar Holdsworth lipsea. Nu ştiam unde locuia şi nu cunoşteam nici alt detaliu despre el. Dacă nu-l puteam găsi pe Holdsworth, nu puteam dovedi că era în viaţă.

Poliţia mă va reţine sub acuzaţia de suspiciune de crimă până când îl vor găsi pe Holdsworth, fapt ce ar putea dura luni, sau chiar ani.

Deci O'Connor nu era chiar atât de prost la urma urmei. El va fi martorul presupusei crime a partenerului său. Fără ca Holdsworth să-şi facă apariţia, nu puteam să dovedesc că O'Connor mintea. Voi merge la închisoare până când poliţia va investiga cazul.

Nu găseam nicio logică în acest raţionament. Acum poliţistii mă interogau pe mine despre uciderea lui Holdsworth.

Situaţia devenea un coşmar. Eram distrus de un sentiment înfricoşător. Am simţit că voi avea necazuri serioase.

Cam pe la ora două după amiază, căpitanul de poliţie s-a întors şi mi-a spus că ne vor duce la locul unde a avut loc bătaia şi apoi la şantierul de construcţii unde am ţinut şedinţa.

— Nu-ţi face griji, mi-a spus cu un zâmbet satisfăcut. Astăzi vei fi liber sau vei merge cu prietenul tău la casa cu maimuţe.

Nu mi s-a părut deloc amuzant. Intrasem în panică. Am fost urcat în duba poliţiei şi mi s-au pus cătuşele.

Ne îndreptam spre Chonburi, districtul unde a avut loc bătaia, înaintam foarte încet întrucât traficul din jurul

oraşului era foarte încărcat şi după ce am mers cam 50 de kilometri căpitanul a spus că ne întoarcem.

Când am ajuns înapoi la secţia de poliţie, O'Connor a fost dus înapoi în celulă. Eu am fost dus la etaj, în secţie. I-am cerut căpitanului să-mi scoată cătuşele.

— Un moment. Când ajungem în birou, o să ţi le dau jos. Limbajul trupului său indica ceva ameninţător. Ştiam că ceva nu era în regulă.

ŞASE

Căpitanul mi-a arătat drumul spre un birou gol. Când am ajuns la uşa biroului, m-a împins spre intrare. Am aterizat în mijlocul încăperii, iar uşa a fost închisă în urma mea. Nu era nicio lumină în interior. Eram îngrozit.

Uşa s-a deschis din nou. Dintr-odată, şase sau şapte bărbaţi au dat buzna şi au început să mă lovească cu picioarele.

Nu au scos niciun cuvânt: doar m-au bătut şi m-au lovit cu picioarele. Nu puteam să mă apăr pentru că aveam cătuşe. Tot ce puteam face era să mă chircesc pe podea şi să aştept să se sfârşească. Nu aveam altă posibilitate. Loviturile erau brutale.

După câteva minute, au plecat aşa cum au venit.

Zăceam pe podea năucit. Ce naiba se petrecea?

Cam după douăzeci de minute s-au aprins luminile. M-am retras într-un colţ şi mă pregătisem pentru un al doilea atac.

Uşa s-a deschis şi m-am îmbărbătat singur. Căpitanul de poliţie a intrat însoţit de alţi doi ofiţeri. Nu a scos niciun cuvânt: doar se holba la mine. Cei trei bărbaţi au venit spre mine, în colţul încăperii. Stăteam în continuare cu ochii mijiţi, căci au aprins lumina brusc, şi abia puteam să le disting chipurile Stăteau în picioare lângă mine şi mi-au mai dat câteva lovituri zdravene cu picioarele, iar apoi m-au întrebat:

— De ce ţi-ai ucis prietenul?

— Să vă ia naiba! am ţipat. Nu am omorât pe nimeni! Ce naiba se petrece?

Singurul răspuns pe care l-am primit a fost:

— Recunoaşte acum sau o să-ţi pară rău!

— Ce să recunosc? am strigat. Nu am făcut nimic! Dar dacă o să-mi scoateţi cătuşele astea o să vă mut capetele alea nenorocite de la locul lor!

I-am ameninţat pentru că mă panicasem. Auzisem poveşti şi zvonuri despre brutalitatea poliţiei. Singurul lucru la care mă puteam gândi era să scap. În acel moment nu-mi păsa de bani. Voiam doar să scap.

Tot ceea ce îmi amintesc legat de acel moment erau imagini din viaţa mea care mi se succedau cu repeziciune prin faţa ochilor. Am crezut că mă vor omorî. Eram prins ca într-o capcană; nervii mei cedaseră şi încercam cu disperare să îmi imaginez moduri de a evada.

După ce am fost lovit cu şi mai multă brutalitate, cei trei poliţişti au plecat, au închis uşa, iar câteva secunde mai târziu au stins din nou lumina. Mi-am dat silinţa să rămân calm, dar nu am putut.

Mi s-a părut că trecuse cam o oră până când poliţiştii s-au întors. Lumina a fost aprinsă încă odată cu un pocnet, iar de data asta au venit cinci poliţişti.

În alt colţ al camerei exista o masă şi nişte scaune pe care nu le remarcasem până atunci. Unul dintre ofiţeri a adus un scaun mai aproape, m-a ridicat în picioare şi apoi mi-a dat vânt să mă aşez pe el.

Un poliţist stătea în picioare în spatele meu, apăsându-mi umerii, iar câte un poliţist se aşezase de o parte şi de alta apucându-mă fiecare de câte un braţ şi de un picior. Un altul a luat două cărţi de telefon şi se postase în picioare în dreapta mea, exact la ieşirea din câmpul meu vizual.

Cel de-al cincilea ofiţer a luat un alt scaun şi a venit să se aşeze în faţa mea. Niciodată nu mi-au adresat un cuvânt şi nici nu au vorbit între ei.

Simţeam că mi se face rău. Ştiam că mă vor tortura, dar nu-mi venea să cred că asta urma să se întâmple. Această senzaţie era terifiantă. I-am rugat să-mi dea drumul, dar nu m-au luat în seamă. L-am implorat pe unul dintre ei să mă ajute. Respiraţia îmi devenea din ce în ce

mai sacadată pe măsură ce încercam să mă relaxez şi să mă pregătesc pentru durerea care va urma.

Deodată, poliţistul care stătea pe scaun a dat din cap spre ofiţerul din dreapta.

Imediat, capul meu a amorţit. Poliţistul mă lovise cu cele două cărţi de telefon în cap. Durerea s-a localizat direct la baza coloanei. Era o durere cumplită.

— De ce ţi-ai ucis prietenul? s-a răţoit la mine. Stropi de salivă mi-au aterizat pe ochi şi pe faţă.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti! am gemut. El a ripostat din nou.

— Ştim că tu l-ai omorât!

— Nu am omorât pe nimeni!

M-au atacat în acest fel de nenumărate ori. Am încercat să fac faţă cât de bine am putut. Am încercat să nu clachez, dar nu am reuşit să rezist.

Cărţile de telefon sunt grele şi când cineva te izbeşte cu putere în craniu, credeţi-mă că doare foarte rău. După ce fac asta de vreo zece ori, vezi stele verzi. Nu-ţi lasă urme, dar îţi provoacă o durere incredibilă.

Eram sigur că dacă creierul primea şocuri de fiecare dată când eram lovit cu putere, acest lucru va lăsa urme şi până la urmă ar fi fost afectat. Îmi imaginam cum voi trăi cu creierul distrus.

După vreo douăzeci de minute, au încetat să mă mai bată. Poliţiştii s-au ridicat brusc şi au plecat, iar lumina s-a stins din nou.

A început să-mi curgă sânge din nas. Simţeam sângele şiroind pe buza inferioară, iar gura mi s-a umplut de gustul lui. Capul îmi pulsa. Sufeream din cauza durerii.

Simţeam o durere sfâşietoare în gât şi în umeri. Dacă aş mai fi primit încă o serie de lovituri cu acele cărţi de telefon, aş fi leşinat.

Cam după o oră, sau aşa ceva, s-au întors din nou. Când au aprins lumina, de data asta şase sau şapte poliţişti au trecut pragul uşii.

Nu m-am mişcat, iar când au intrat acuzându-mă, m-au lovit aşa încât am căzut de pe scaun. M-am chinuit să

mă ridic, dar era dificil cu mâinile încătuşate.

Căpitanul stătea în picioare în faţa mea, iar ceilalţi se învârteau în jurul meu. Nu a rostit niciun cuvânt. Niciunul dintre ei nu vorbea; doar se uitau fix la mine. Apoi căpitanul a dat din cap, iar ceilalţi poliţişti m-au înşfăcat.

Eram îngrozit. Am ţipat cerându-le să aibă milă.

De data asta aveau fâşii micuţe tăiate dintr-o bucată de material. M-au pus jos şi mi-au pus pânza peste ochi şi m-au legat cu ea. Deja aveam cătuşe la mâini, dar acum mi-au mai legat mâinile şi cu bucăţile de material. Totul era pregătit şi ştiau exact ce au de făcut. Evident că mai făcuseră acest lucru şi înainte.

Am strigat după ajutor. Mă rugam să vină cineva şi să-i oprească. Aş fi dat orice. I-am implorat să asculte. Nu mă puteam opri din plâns, dar ei nu au ezitat niciun moment. Rugămintea mea de a avea milă a rămas neluată în seamă.

M-au aşezat pe podea cu picioarele încrucişate. După direcţia din care veneau vocile puteam preciza că un poliţist stătea în spatele meu, câte unul de o parte şi de alta, iar căpitanul stătea cu alţi doi în faţa mea.

Apoi mi-au dat drumul cu toţii. Nu am îndrăznit să sper că au decis să se oprească şi să nu mă mai tortureze, dar nu eram sigur de ceea ce se întâmpla. Îmi pot aminti un scurt moment în care nu s-a întâmplat nimic. M-am gândit că au revenit la sentimente mai bune.

Eram ameţit şi aveam dureri. Speram că era sfârşitul torturii.

Câteva secunde mai târziu am simţit un ghiont de metal în jurul arcadelor. După care au început să mă electrocuteze cu, probabil, acel instrument cu care se însemnau vitele.

Durerea provocată de electrocutare varia ca intensitate. Durerea depindea, de fapt, de cât de mult timp poliţiştii ţineau instrumentul pe trupul meu şi de amperajul curentului pe care îl porneau şi îl închideau.

Urlam de durere. Speram că cineva mă va auzi, dar tot nu a apărut nimeni.

Când eşti torturat, eşti covârşit de un sentiment ireal de neîncredere. Continui să speri că se va sfârşi, dar când realizezi că eşti prins în capcană. Începi să te obişnuieşti cu durerea. Asta înseamnă că dacă vrea să obţină efectul dorit, cel care te torturează trebuie să-ţi administreze şi mai multă durere.

Niciunul dintre poliţişti nu a vorbit în timpul şedinţei de tortură. Acum, tăcerea lor era spartă de căpitan care mă întreba dacă mă durea.

— Ce crezi? Sigur că doare al naibii de rău! am răcnit. Au râs cu toţii.

— Nu, nu prietene, a spus vocea. Nu a durut. Dar o să doară. După încă alte câteva zguduituri cu acel instrument, numai de data asta au crescut voltajul. Durerea era de nesuportat.

Acum câteva ore stăteam în biroul căpitanului şi beam bere cu poliţiştii, fiind felicitat pentru prinderea lui O'Connor. În acest moment mă torturau şi râdeau pe seama mea.

M-au mai prăjit de câteva ori, apoi au început să mă întrebe din nou:

— De ce ţi-ai ucis prietenul? Unde ai ascuns cadavrul? Ştim că eşti un ucigaş! Acum spune-ne de ce!

Strigam după ajutor. Încercam să explic că nu am omorât pe nimeni. Mă bătusem cu garda de corp a lui O'Connor. dar nu era mort. Fugise.

De fiecare dată când le dădeam un răspuns care nu le plăcea, mă electrocutau din nou.

După o vreme au început să vizeze părţile mai sensibile ale corpului.

Mi-au scos tricoul şi m-au prăjit pe stomac, în jurul sfârcurilor şi în zona pieptului. Când au văzut că nu merge, au început să-mi electrocuteze arcadele şi testiculele.

Şocul electric a traversat direct prin mine. Chiar şi dinţii mă dureau. Era de necrezut şi de nesuportat. Muşchii mi se contractau de fiecare dată când eram pârlit. Simţeam curentul în fiecare segment al organismului.

Şi tot timpul mă împroşcau cu întrebări. Încontinuu.

Când în cele din urmă s-au oprit, poliţistul din spatele meu a început să-mi maseze umerii. Mi-a spus că eram foarte puternic, dar că ar fi mai bine pentru mine dacă aş mărturisi.

Nu aş mărturisi nimic fals, cu atât mai mult o crimă!

Toată lumea auzise poveşti despre brutalitatea poliţiei şi despre tratamentul de gradul trei al acesteia, dar în asta consta tortura – brută şi necizelată.

Apoi, pentru o scurtă perioadă de timp, m-au lăsat singur. Îmi amintesc că în acest timp cineva a intrat şi a ieşit din încăpere. Eram în continuare legat la ochi, dar puteam auzi uşa şi îi auzeam respirând.

Subit, fără să scoată niciun cuvânt, m-au luat pe sus şi m-au aşezat, ţinându-mă strâns, pe scaun. Următorul lucru pe care îl ştiu este că mi-au pus o pungă de plastic peste cap şi au început să tragă cu putere de ea înspre spatele gâtului.

Am început să mă lupt. Nu puteam să respir! Am continuat să mă lupt, dar fără folos.

Strânsoarea pungii de plastic a fost slăbită puţin, ceea ce mi-a permis să respir din nou.

Mi-au pus aceleaşi întrebări.

— De ce ţi-ai ucis prietenul? Ştim că tu l-ai omorât!

Am răspuns din nou că nu ştiam despre ce vorbesc. Am spus că nu am omorât pe nimeni.

Strânsoarea pungii de plastic a devenit din nou insuportabilă şi mă chinuiam să respir. Ştiau că îmi ţin respiraţia cât de mult posibil, aşa că m-au lovit de câteva ori peste faţă ca să fie siguri că îmi va fi greu să îmi ţin respiraţia.

Eram sigur că plămânii or să-mi explodeze în orice secundă.

Apoi am leşinat. Nu ştiu cât timp am zăcut inconştient, dar m-au readus în simţiri aruncând o găleată de apă rece pe mine.

Unul dintre poliţişti mi-a dat câteva palme peste faţă de câteva ori ca să se asigure că îmi revenisem în totalitate. Apoi au spus:

— Acum te vom omorî. Ne faci prea multe probleme.

Unul dintre ei a scos un pistol pe care mi l-a pus pe cap. a început să apese încetişor pe trăgaci. Puteam auzi acest zgomot.

— Spune că ai ucis sau te vom ucide noi! Mărturiseşte, spune că ai săvârşit crima! îmi răsuna vocea în ureche.

Nu mai era cazul să mai mă opun acum. Mă strângeau cu putere, iar eu nu mai aveam suficientă energie ca să mă lupt cu ei.

— Spune că ai ucis sau te vom omorî noi! Dacă nu mărturiseşti, o să mori ca prietenul tău!

— E foarte simplu, a spus căpitanul. O să spunem că ai încercat să fugi, aşa că te-am împuşcat. Nu va fi nicio problemă.

Pistolul a fost înfipt în tâmpla mea.

— De data asta sigur te omoram!

— Spune că l-ai ucis!

Am încercat să le spun fără încetare că nu am omorât pe nimeni, dar pur şi simplu nu mă luau în seamă.

Dacă voiau să mă omoare, eu nu aveam ce să fac ca să-i opresc. Nu voiam să mor, dar m-am resemnat la gândul că acest fapt tocmai urma să se întâmple.

Dar nu voiam să mărturisesc.

Când şi-au dat seama că am acceptat să mor şi că nu-mi mai păsa ce vor face, au început să mă bată din nou.

Unul dintre ei m-a apucat şi şi-a trecut braţul său peste capul meu. Mi-au tras din nou o pungă de plastic peste cap şi numai de data asta punga a fost golită complet de aer astfel încât plasticul mi s-a lipit de faţă.

Au acţionat atât de rapid încât nu am mai avut timp să mai trag aer în piept. În câteva secunde mă luptam încă o dată să respir. Simţeam cum îmi pierd forţele. De data asta o să mor.

Am reuşit să rezist, dar în acel moment, dacă mi-ar fi promis că îmi dau drumul, aş fi recunoscut că l-am omorât şi pe John F. Kennedy. Nimeni nu vrea să moară; mintea umană ar face orice ca să rămână în viaţă. Mă torturaseră

cam cinci ore, dar mă simţeam ca şi cum aş fi fost torturat zile întregi.

Orice om are un punct slab, un călcâi al lui Ahile, iar eu mi-l atinsesem pe al meu. Nu puteam să mai suport; aş fi făcut orice ca acest coşmar să înceteze.

Mă făcuseră bucăţi.

— În regulă, gata! am ţipat. Orice vreţi!

Nu au spus niciun cuvânt. Doar mi-au scos punga de plastic de pe cap şi bucata de material de la ochi.

Am simţit un sentiment uriaş de eliberare, dar şi de spaimă. Nu eram sigur dacă nu cumva voiau să mă atace din nou.

Am fost orbit temporar de lumina care m-a inundat subit, dar foarte repede am fost în stare să disting ce se petrecea în jurul meu. Nu-mi venea să cred ce vedeam.

O'Connor se afla în cameră. I-a urmărit pe poliţişti cum mă torturau. Stătea acolo şi zâmbea la mine.

În acel moment îmi doream să mor. Am crezut întotdeauna că avusesem dreptate să-l vânez pe O'Connor. Acum însă. mă întrebam dacă avusesem cu adevărat dreptate şi dacă fiecare decizie pe care o luasem în ultimii câţiva ani fusese corectă. Ce făcusem?

Acest sentiment de absolută dezolare s-a accentuat şi mai rău când am remarcat o cameră video montată pe un trepied, într-un colţ al camerei. Nenorociţii filmaseră, împreună cu O'Connor, întregul eveniment.

— Ce naiba faci? l-am întrebat pe individul din spatele camerei de filmat.

A zâmbit şi mi-a răspuns:

— Antrenament. Folosim acest film ca să ne antrenăm. Plănuiseră să folosească filmările cu mine în timpul torturii ca să-i înveţe şi pe ceilalţi poliţişti cum să inducă durere şi altora.

Aşa cum am spus, fiecare are punctul său în care clachează, fizic şi psihic, iar acesta era al meu. În acel moment, am renunţat să mai sper.

Poliţia mă urmărea cu precauţie. Unul dintre ei mi-a spus că îmi vor da o declaraţie şi eu trebuie să o semnez.

Am spus că voi face tot ce îmi vor cere. S-au uitat unul la altul surprinşi.

Am fost aşezat la o masă. Poliţistul care stătuse în spatele meu cât timp fusesem torturat, se afla acum din nou în spatele meu.

A început să-mi maseze umerii. Îi recunosc atingerea până în ziua de azi.

Mi-a spus că eram foarte rezistent. Cinci ore de tortură era noul record.

Mi-era rău. Totul era un joc pentru ei. Acest om era un nemernic sadic.

După asta a fost adusă aşa-zisa mea mărturisire. Conţinea câteva pagini şi era scrisă în întregime în thailandeză.

Mi s-a arătat unde trebuie să semnez şi am semnat. Odată ce mi-am pus numele pe hârtie, lumea mea s-a prăbuşit definitiv.

Ştiam că îmi semnasem sentinţa la închisoare, dar nu-mi păsa. Eram un om terminat fizic, dar mai ales psihic.

Imediat după ce am semnat declaraţia, am fost scos din încăpere şi dus într-o zonă mult mai mare. Am fost aşezat în spatele unei mese cu O'Connor şi câţiva poliţişti. Am stat cu toţii acolo doar pentru un moment. După asta echipele de televiziune au năvălit în încăpere, cu reporterii care îmi puneau întrebări urlând.

Nu ştiam ce se întâmplă. Eram ameţit, fără să-mi fi revenit din trauma prin care trecusem după tortură. Eram confuz.

Nu-mi amintesc ce întrebări mi-au pus sau cine le-a răspuns, îmi amintesc doar de un reporter care a întrebat:

— Tu l-ai omorât?

Am răspuns că nu. Am arătat spre O'Connor şi am spus:

— El mi-a furat banii. Asta e tot ce pot să-mi amintesc. Conferinţa de presă a durat doar câteva minute, dar a avut efectul dorit. Poliţiştii le-au permis fotografilor să facă mai multe poze înainte de a mă lua pe sus.

Am remarcat că încheieturile mâinilor erau tăiate în

locul în care cătuşele îmi intraseră în carne. Probabil că acest fapt se petrecuse ca urmare a şocului din timpul electrocutării, dar nu le simţisem şi mai înainte. Întregul meu organism se afla acum în agonie. Mâinile îmi tremurau şi fiecare muşchi şi nerv din organism îmi luase foc.

Nu îmi simţeam mâna dreaptă; era complet amorţită. Am presupus că acolo unde cătuşele îmi perforaseră carnea atinseseră şi vreun nerv. Au trecut trei săptămâni până mi-a revenit sensibilitatea.

Am fost dus apoi într-o cameră şi lăsat acolo de unul singur.

Câteva ore mai târziu, pe la ora 11 noaptea, poliţiştii din Chonburi au venit să mă vadă. Au spus că mă vor duce la Chonburi şi că a doua zi or să mă însoţească la locul unde a avut loc bătaia cu Holdsworth.

În decursul aceleiaşi nopţi am fost aşezat pe locul din faţă în maşina poliţiei şi ne-am îndreptat spre Chonburi. Când am ajuns, trecuse de miezul nopţii şi am fost dus în biroul inspectorului şef al poliţiei din Chonbun.

Inspectorul a cerut câteva sandvişuri şi mi-a dat o cutie cu bere. Şi-a cerut scuze că era doar o bere locală şi a întrebat dacă poliţia din Bangkok m-a torturat. Nu aveam încredere în el. dar eram disperat.

I-am arătat încheieturile mâinilor şi pieptul şi i-am explicat ce mi-au făcut timp de cinci ore.

— Da, poliţia turistică din Bangkok este foarte, foarte dură. Dar nu-ţi face griji. Eu nu folosesc aceste metode.

Apoi a zâmbit.

S-a prezentat ca fiind Aneke. Vorbea o engleză bună. După aceea m-a dus într-o celulă care găzduia cam 60 de prizonieri thailandezi şi burmezi. Eram singurul european printre ei.

Având dureri şi fiind extenuat, mi-am găsit un loc pe jos şi am încercat să adorm. Nu era simplu, dar eram epuizat şi în cele din urmă am căzut într-un somn adânc. M-am rugat în tăcere în sinea mea când m-am aşezat pe podea. Aş fi făcut orice să fiu acasă cu soţia şi copilul meu,

dar acum era prea târziu. Viaţa mea urma să mi se schimbe pentru totdeauna.

A doua zi dimineaţă am fost dus înapoi în biroul lui Aneke. Am fost servit cu cafea şi biscuiţi. Cam după o jumătate de oră au sosit doi bărbaţi.

Aneke a spus că aceşti bărbaţi au ceva de discutat cu mine. Holdsworth, m-a anunţat el, era mort.

ŞAPTE

Am fost dus într-o încăpere să mă întâlnesc cu cei doi bărbaţi. Credeam că veneau de la ambasada Irlandei, dar m-am înşelat. Erau îmbrăcaţi în haine civile şi s-au prezentat ca fiind funcţionari de la ambasada Noii Zeelande.

Nu aş fi crezut nimic din ce mi-ar fi spus poliţia, dar aceşti indivizi mi-au confirmat că tocmai au terminat de identificat cadavrul. Holdsworth era cu adevărat mort, iar eu eram acuzat de moartea lui.

Eram împietrit. Semnasem o declaraţie prin care îmi recunoşteam fapta. Acum ei aveau cadavrul. Intrasem în stare de şoc.

Funcţionarii m-au întrebat dacă mă simţeam bine şi dacă puteau face ceva să mă ajute. Singurul lucru la care m-am putut gândi a fost să le cer să sune la ambasada ţării mele. Situaţia scăpase acum de sub control. Ştiam că aveam nevoie de ajutor.

I-am întrebat pe cei doi funcţionari cum a murit Holdsworth. S-au uitat la mine un moment şi au spus:

— Trebuie să aşteptăm raportul doctorului înainte de a şti cauza morţii, dar este clar că domnul Holdsworth a luat parte la o luptă.

— Chiar nu ştiai că era mort? a întrebat inspectorul şef Aneke.

— Cum aş fi putut să ştiu? am răspuns. V-am spus că m-am bătut cu el, dar cu siguranţă nu l-am omorât!

— Poate că l-ai lovit prea tare, a spus Aneke.

Vedea că eram înmărmurit. Credeam sincer că era doar un joc pe care O’Connor îl juca cu mine ca să mă bage la închisoare odată cu el. Acum trebuia să cred că

Holdsworth fusese cu adevărat ucis. Şi totuşi nu-mi venea să cred că eu eram răspunzător de moartea lui.

Nu avea nicio logică. După ce ne-am bătut, O'Connor s-a folosit de lanterna din maşina lui ca să încerce să-l găsească pe Holdsworth, dar nu am putut să dăm de el.

Am crezut că fugise.

Mi-am rememorat, de mai multe ori, toată scena. Ar fi putut altcineva să-l fi omorât? S-ar fi putut să fie ameţit ori dezorientat şi să fi ieşit în faţa unei maşini?

Să fi murit mai târziu din cauza tăieturilor sau din alt motiv? Se poate să-l fi lovit prea puternic, aşa cum a spus Aneke?

Nu mă ajuta cu nimic faptul că nimeni nu putea să-mi spună cum sau de ce murise. Însă, dacă poliţia nu ştia cum murise Holdsworth. cum putea să mă acuze de uciderea lui?

Eram captiv în Bangkok unde totul era posibil.

Ciudat, dar singurul lucru la care mă puteam gândi era O'Connor şi modul cum ni se inversaseră situaţiile în care ne aflam. El fusese cel arestat, iar eu nu. Nici măcar nu avusesem cătuşe. Eu îl arestasem pentru fraudă şi înşelătorie. El trebuia să fie cel care să facă 15 sau 20 de ani de închisoare.

M-am gândit la toate scenariile posibile.

M-am gândit că poate cineva i-a spus, după ce fusese arestat, că Holdsworth era mort. Ori poate că O'Connor a minţit când a spus că nu a putut să-şi vadă garda de corp în lumina lanternei şi dintr-un motiv bizar a ţinut acest lucru doar pentru el.

Adevărul era că nimic nu avea logică.

Eram confuz şi speriat pentru prima oară în existenţa mea de adult. Ştiam că aveam necazuri mari.

Şeful poliţiei din Chonburi, Aneke, şi-a dat seama de acest lucru. Când funcţionarii de la ambasadă au plecat, m-a dus în biroul lui, mi-a spus să iau loc şi să mă relaxez.

Mi-a mai spus că l-a intervievat şi pe O'Connor, însă el îl considera un criminal adevărat şi un mincinos neruşinat. După care mi-a făcut o ofertă. Dacă aveam

300.000 de baht, mă va elibera temporar. În realitate, însemna că voia să-l plătesc ca să-mi dea drumul să plec. Dacă nu plăteam cauţiunea oficial, îi rămâneau lui banii.

Îmi spunea numai minciuni. I-am răspuns că nu aveam atâţia bani. A adăugat că ar trebui să încerc să fac rost de ei. Nici până în ziua de azi nu ştiu dacă profita de situaţie sau dacă încerca cu adevărat să mă ajute.

Când mi-a făcut semn că pot să plec, mi-a zis să fac de undeva rost de bani. A mai spus că cel mai probabil viaţa mea depindea de asta.

Am fost dus într-o celulă, în care am fost ţinut în următoarele două zile împreună cu alţi 60 de prizonieri. Existau doar două celule, una pentru bărbaţi şi alta pentru femei, şi ambele erau înţesate.

Mi s-a permis să primesc un telefon de la sora mea din Irlanda care a remarcat aproape imediat că nu eram în stare să vorbesc coerent; buzele îmi fuseseră sparte în timpul bătăii cu Holdsworth, iar eu mi le muşcasem în interior pe durata celor cinci ore de tortură.

Sora mea era foarte tulburată şi m-a tot întrebat dacă eram cu adevărat în regulă. Era evident că fusesem bătut.

Şi fratele meu mai mic m-a sunat. Nu-i venea să creadă că fusesem acuzat de crimă.

În acest moment a intrat în scenă ambasada Irlandei. M-au sunat ca să-mi spună că vorbiseră în numele meu cu un avocat

* * *

Începusem să mă agăţ de speranţa că un avocat va distruge complet orice acuzaţie împotriva mea, dar mi-am dat seama rapid că legea thailandeză e diferită de orice altă lege. Legea conţine o mulţime de reguli şi scăpări legale, dar nimeni nu le respectă. Şi prin urmare este o lege a junglei.

L-am sunat pe avocatul pe care mi l-a desemnat ambasada Irlandei şi mi-a zis că ar trebui să fac ceea ce mi-a spus poliţia, căci s-ar putea să mă ajute ca să-mi dovedesc inocenţa. Nu mai auzisem aşa ceva până atunci, dar am acceptat cu strângere de inimă. Am aşteptat

încontinuu ca poliţia să mă elibereze în orice moment. Bănuiesc că mă convinsesem singur că totul va fi în regulă, pentru că nu aş fi fost în stare să mă descurc, dacă aş fi început să mă gândesc la ceea ce s-ar fi putut întâmpla.

Câteva ore mai târziu eram condus cu maşina acolo unde poliţiştii au spus că a avut loc bătaia. Când am sosit eu, O'Connor se afla deja acolo aşteptând poliţia turistică. Arăta bine şi avea un aer imperturbabil.

Printre poliţiştii şi detectivii adunaţi la scena accidentului se aflau şi câteva echipe de filmare şi nişte fotografi. Lucru în totalitate bizar.

din Bangkok. Mi s-a spus să rezist până când avocatul putea să se întâlnească cu mine.

În acea după amiază poliţia turistică din Bangkok şi-a făcut din nou apariţia. Acum eram speriat de moarte de ei.

— Am venit să facem un film, a spus unul dintre ei. Tuturor li s-a părut foarte amuzant, dar ştiam că nu glumeau. De fapt voiau să mă ducă la locul luptei. Au spus că voiau să le arăt ce se întâmplase.

O'Connor i-a dus cu precizie la zona unde avusese loc bătaia. Când m-am uitat mai îndeaproape, am putut să văd de unde Holdsworth şi cu mine alunecasem de pe stradă pe taluz, în timp ce ne luptam.

Taluzul era mai înalt decât mi-l aminteam, avea cam doi sau trei metri adâncime. La baza lui am văzut o zonă cu iarbă de şase metri, care se turtise acolo unde ne bătusem şi ne rostogolisem.

Toate semnele încăierării noastre se aflau acolo şi câteva fire de iarbă aveau urme de sânge pe ele, dar nu mai mult decât ca atunci când te tai în timp ce te bărbiereşti. Cu siguranţă nu exista niciun semn care ar fi putut să indice că cineva fusese ucis.

Căpitanul poliţiei din Bangkok care supraveghease şedinţa mea de tortură era cel desemnat să conducă operaţiunea de la faţa locului.

Mi-a spus unde şi cum să stau. Apoi a strigat: „Motor!" şi au început cu toţii să facă fotografii şi să filmeze.

Eram distrus mental şi am decis să mă conformez instrucţiunilor acestora. Încă îmi mai era teamă. Mai mult ca orice, mă temeam că aş fi putut fi torturat din nou, ori chiar ucis. Această ameninţare era foarte reală.

Stând în picioare la scena luptei, am urmărit cum poliţia îşi punea ultimele amprente asupra conspiraţiei lor.

Am ştiut-o din felul în care acţionau că spuseseră deja presei locale că eu îmi recunoscusem crima şi că mă oferisem voluntar să le arăt cum îl ucisesem de fapt pe Brett Holdsworth.

Când nu mă mişcam sau nu făceam ce mi se spunea, şeful îmi spunea: „Îţi aminteşti punga de plastic? Fă totul exact aşa cum ţi s-a spus sau te voi duce înapoi la Bangkok!”

Îmi puteam aminti fragmente şi bucăţi din luptă – un pumn aici, un cap colo, dar mai erau multe aspecte care pur şi simplu nu-mi veneau în minte. Presupun că îmi golisem mintea de ele.

Din această cauză am făcut ce mi s-a spus şi am adoptat, ici şi colo, posturile care mi s-au cerut. Nu voiam să fiu subiectul unei noi torturi.

La un punct anume am fost întrebat de un ziarist unde se presupunea că fusese ucisă garda de corp. Nu exista pe nicăieri nicio zonă delimitată de poliţie. Mi s-a spus să tac.

După ce poliţia a făcut fotografiile şi a terminat de filmat scena, am fost dus la celulele secţiei de poliţie din Chonburi.

Dar tocmai când am crezut că situaţia mea se putea înrăutăţi mai mult de atât, am fost scos din celulă şi condus într-o sală de întâlniri, goală.

Am fost lăsat să aştept singur acolo, cu cătuşe la mâini, timp de câteva minute, apoi mi s-au alăturat şeful poliţiei, Aneke, un alt bărbat şi o femeie. Aceştia erau occidentali.

Femeia s-a uitat la mine şi a început să ţipe.

— El este?

— Da, a răspuns Aneke.

Auzind asta, femeia s-a năpustit asupra mea.

— Nenorocitule! Mi-ai omorât fratele! Sper că o să putrezeşti în iad, gunoiule!

Era isterică. Am crezut că o să încerce să-mi sfâşie faţa. Soţul ei a încercat să o calmeze, dar fără niciun rezultat.

Bărbatul era în mod evident supărat şi nu arăta nici el că şi-ar fi ţinut emoţiile sub control. Nu a scos niciun cuvânt, doar m-a privit cu furie.

Îmi amintesc că avea constituţia unui jucător de rugby, iar eu aveam cătuşe la mâini şi stăteam pe scaun chiar lângă fereastra de la etajul doi al clădirii. Mi-am dat seama că puteam să fiu aruncat pe geam şi puteam muri în orice moment. Nu aveam nevoie de nimeni să-mi spună că poliţistul nu va încerca să-l oprească. Dacă eram norocos şi nu mă omorau cioburile de sticlă, atunci ar fi făcut-o impactul cu solul.

Femeia s-a calmat în cele din urmă şi a spus:

— Vreau să ştiu de ce!

Acum plângea fără să se poată controla.

Ştiam că nu avea niciun rost să încerc să-i explic totul de la început, aşa că i-am spus doar adevărul.

În primul rând, nu-l omorâsem nici pe fratele ei, nici pe nimeni altcineva. În al doilea rând, fratele ei a încercat să mă omoare. I-am spus că m-am bătut cu fratele ei, dar că de atunci nu l-am mai văzut.

I-am povestit că am fost torturat şi că acum mi s-a spus că Holdsworth fusese omorât.

În fine, i-am mai spus că îmi părea sincer rău pentru pierderea pe care o suferise, dar nu i-am omorât eu fratele.

Femeia s-a uitat la inspectorul şef Aneke şi l-a întrebat:

— Am crezut că aţi spus că a mărturisit? Inspectorul şef Aneke doar a zâmbit.

— Da, a spus el. Aşa mi-a spus poliţia turistică.

Întreaga situaţie mi se părea foarte neplăcută. Era, de asemenea, periculoasă şi umilitoare. Am cerut să fiu

dus înapoi în celulă.

Inspectorul şef Aneke i-a spus unui poliţist să mă ducă înapoi în camera unde aştepta poliţia turistică. Mi-au dat nişte documente să le semnez, acuzaţia de crimă a lui O'Connor şi altele.

Nu ştiu cum s-a întâmplat, dar paşaportul lui O'Connor se afla pe masă, aşa că m-am întins şi l-am luat. Acesta nu era paşaportul pe care mi-l arătase O'Connor. Seria era diferită.

Am întrebat poliţiştii dacă verificaseră ca nu cumva să fie un fals.

Cam în această perioadă a venit să mă viziteze soţia mea, Nanglung. Mi-a spus că s-a mutat din casa pe care o închiriasem şi că stătea cu mama ei.

M-a întrebat dacă le-am povestit poliţiştilor despre implicarea fraţilor ei. I-am răspuns că nu, iar ea m-a implorat să nu o fac.

A spus că dacă le menţionam doar numele în faţa poliţiştilor, i-ar fi arestat şi pe ei l-am promis că nu o să pomenesc nimic despre fraţii ei.

În fond, oricum ei chiar nu făcuseră nimic rău. Nu ar fi servit nimănui dacă îi amestecam şi pe ei în această afacere

Privind retrospectiv acum, era clar că Nanglung nu îşi făcea griji pentru mine. Nu mă iubea: pentru ea căsătoria noastră era una de convenienţă. Ştiam acest lucru, dar ea era singura mea legătură cu lumea exterioară; ea era cea care putea să comunice în numele meu cu lumea din afara închisorii.

La vremea aceea acesta era singurul lucru care conta pentru mine.

Am rămas la secţia de poliţie încă trei zile. Nu mi s-au mai pus întrebări şi, slavă Domnului, nu am mai fost torturat.

De fapt. inspectorul şef Aneke m-a tratat foarte bine. Mă lua în fiecare dimineaţă în biroul lui să bem o cafea, iar în majoritatea după amiezilor şi serilor mă servea cu câte o bere sau două ca să mă ajute să dorm.

Mai târziu am tras concluzia că discuta cu mine doar ca să-şi perfecţioneze engleza.

Mi-am petrecut mai bine de două săptămâni în secţia de poliţie Sinacha din centrul oraşului Chonbun. Deşi condiţiile din celule era inumane conform standardelor europene, acestea erau luxoase comparativ cu ceea ce urma să experimentez. În acelaşi an, pe data de 5 august, am fost dus la tribunal fiind suspect de crimă. iar aici un judecător a decis să mă trimită într-una din cele mai sordide şi mai periculoase închisori de pe pământ.

OPT

Sistemul judiciar thailandez e corupt până în măduva oaselor. Criminalii pot scăpa de orice fel de acuzaţie dacă au cunoştinţe în posturile cheie şi suficienţi bani. Ca să mă exprim mai simplu, în Thailanda nu există noţiunea de dreptate.

Nu văzusem niciodată interiorul unei săli de tribunal din Thailanda. Corupţia inofensivă a funcţionarilor din guvern era larg răspândită, dar nu aveam habar că o asemenea criminalitate şi corupţie era endemică.

Poliţia din Chonburi m-a transportat la tribunal în spatele unei camionete. Când am sosit la tribunal, am fost escortat într-o încăpere mică unde am fost percheziţionat.

Unul dintre gardieni mi-a spus să-mi scot pantofii şi şosetele. M-am uitat la podea. Băltea de apă, căci singura toaletă a clădirii fusese inundată. Peste tot se aflau resturi de mâncare, excremente şi gunoaie. Şi voiau să merg desculţ prin ele.

După ce am primit o lovitură scurtă în coaste cu un baston, am hotărât că era mai sigur să urmez ordinele şi să-mi scot pantofii şi şosetele. Era dezgustător.

Odată intrat în celulă am remarcat că toată lumea avea legate de picioare lanţuri ruginite. Am văzut trei străini stând jos într-un colţ îndepărtat, izolaţi de puşcăriaşii thailandezi. M-am îndreptat spre ei şi m-am prezentat. Cel puţin aceştia probabil vorbeau engleză. Unul dintre prizonieri s-a prezentat ca fiind Bruno.

— Care-i povestea fiarelor de la picioare? am întrebat

eu.

— Obişnuişte-te cu ele. De câte ori mergi la tribunal trebuie să le porţi.

Bruno mi-a spus că se afla la închisoare de mai bine de doi ani, aşa că am bănuit că era familiarizat cu sistemul.

Am observat că vreo câţiva puşcăriaşi thailandezi aveau lanţuri noi şi strălucitoare, aşa că l-am întrebat pe Bruno de ce aceştia nu poartă fiare ruginite ca toţi ceilalţi.

Bruno a râs şi mi-a explicat că indivizii cu lanţuri noi erau acuzaţi de crimă. Mi-a spus că suspecţii de crimă trebuie să poarte lanţuri de picioare 24 de ore pe zi, până când li se va termina procesul.

Apoi m-a întrebat de ce fusesem acuzat.

— Crimă, am suspinat.

— Nu-ţi face griji, mi-a răspuns. O să ţi le scoată imediat ce se va sfârşi procesul.

— Cât va dura? am întrebat.

— Cam patru sau cinci ani, mi-a răspuns Bruno fără niciun ocoliş.

Nu credeam niciun cuvânt din ce îmi spusese. Am crezut că voia doar să mă intimideze. L-am mai întrebat câte ceva despre tribunal şi închisoare, dar nu am crezut nimic din ce mi-a răspuns.

În cele din urmă numele meu a fost rostit şi m-am alăturat unui grup de vreo 20 de puşcăriaşi. Am mărşăluit desculţ afară din celulă până la sala de tribunal de la primul etaj.

A intrat un grefier, a strigat numele fiecărui individ şi apoi a spus:

— Rămâneţi în custodie timp de 12 zile.

Asta a fost tot. Nu era niciun judecător prezent, fără să fim reţinuţi preventiv şi fără un avocat al apărării.

Înlănţuit, încă rănit şi suferind de pe urma şocului, mi s-a spus ulterior să semnez nişte hârtii, după care am mărşăluit înapoi în celulă.

Documentele erau redactate în thailandeză, limbă pe care nu o ştiam. Deşi nu ştiam ce semnasem, eram conştient că, dacă nu o făceam, aş fi fost din nou bătut.

După ce am coborât în celulă, am aşteptat cinci ore până când toate audierile din sala de tribunal de la etaj s-au terminat. Autobuzul a venit să ne ducă la închisoarea Chonburi.

Situaţia era următoarea: până la urmă mergeam la puşcărie.

Privesc în urmă şi-mi amintesc că mi-am spus că va apărea cineva şi o să mă elibereze. Toată afacerea era o neînţelegere. În mod inconştient încercam să mă conving că voi fi salvat.

Până la urmă, aveam nevoie să cred în ceva. Fusesem torturat, semnasem mărturisirea unei crime pe care nu o înfăptuisem, iar acum depindeam de mila unui sistem judiciar condus de criminali.

În timp ce aşteptam aşezat în linie, în mizerie, ca să mă îmbarc în autobuz, îmi amintesc că m-am gândit la familia mea din Irlanda şi la această situaţie de coşmar. Scena mi-a amintit de documentarele pe care le văzusem despre lagărele de concentrare din al doilea război monndial.

Când individul din faţa mea s-a ridicat, eu l-am urmat şi am primit un număr la ieşirea din celulă. Autobuzul închisorii fusese conceput să transporte un maximum de 50 de persoane şi avea un singur rând de băncuţe de lemn pe fiecare parte, iar în mijloc, spaţiul gol unde stăteai în picioare.

În acea zi gardienii au bătut, au împins şi au târât în vehicul cel puţin 120 de puşcăriaşi. Nu mai avusesem niciodată de-a face cu o asemenea situaţie.

Eram imobilizat între 120 de trupuri mirositoare. Cineva mă călca pe picioare, cotul altcuiva mă împungea în spinare, în timp ce umărul altuia era blocat în gâtul meu.

Abia puteam să mă mişc. Autobuzul nu avea geamuri la ferestre, ci doar gratii şi o împletitură din sârmă. Căldura era sufocantă.

Eram trataţi ca nişte animale. Şoferului nu-i păsa absolut deloc de încărcătura lui umană. Conducea cu

viteză şi deseori frâna cu putere ca să ia colţul. Acest lucru făcea ca pasagerii să se năpustească potop înainte, ciocnindu-se unii de alţii.

Nu puteai să te prăbuşeşti căci pur şi simplu nu aveai unde să cazi. Eram înghesuiţi unii într-alţii şi ne susţineam reciproc.

Îmi amintesc exact când am intrat în puşcărie. Am fost descărcaţi într-o curte deschisă cam de 20 de metri pătraţi. Aici a început veritabila brutalitate.

Încătuşaţi şi înlănţuiţi am fost daţi jos din autobuz. Puşcăriaşii sezonieri au fost aliniaţi în rânduri. Cu mine erau cam 15 puşcăriaşi noi şi am fost aliniaţi separat.

Toţi prizonierii şi-au scos cămăşile şi şi-au descheiat elasticul de la pantaloni. Nu ştiam ce trebuie să fac, aşa că m-am luat după ceilalţi.

Încercam să rămân în viaţă şi să mă adaptez. Eram convins că voi fi ucis dacă nu mă conformam.

Gardienii erau toţi foşti soldaţi paraşutişti. Arătau ca militarii adevăraţi. Purtau uniforme, completate cu însemne militare – aripi de paraşutişti –, embleme de campanie şi bocanci de luptă, dotaţi cu bastoane grele de lemn, de 4, 5 sau 5, 5 centimetri grosime şi cam 60 de centimetri lungime.

Toată lumea îi trata ca pe nişte comandanţi. În acea zi şase dintre ei erau însărcinaţi să răspundă de noi.

Unii dintre gardieni erau îmbrăcaţi cu ceea ce părea a fi uniforme ale unităţilor de pază şi securitate, dar cu pantaloni scurţi, în loc de pantaloni lungi. Şi aceştia aveau bastoane.

Voi descoperi în timp că aceşti gardieni erau tutorii noştri sau „cămăşile albastre”. Erau şi ei puşcăriaşi, dar jucau rolul de gardieni novici.

Erau nişte caractere infecte şi, după modul cum arătau, erau capabili de orice.

Un gardian a trecut printre rândurile de puşcăriaşi, oprindu-se la fiecare şi forţându-l să deschidă gura şi să scoată limba afară. Acest gardian examina cu atenţie gura fiecăruia ca să se asigure că nu a ascuns nimic înăuntru.

Apoi fiecare puşcăriaş a fost forţat să-şi lase pantalonii să cadă la pământ şi să rămână gol. Gardianul ne-a forţat pe fiecare să ne ridicăm penisurile şi testiculele, după care ne trăgea înapoi prepuţul.

Ceea ce părea a fi un ritual al umilinţei nu se oprea aici. După asta ne punea să ne întoarcem pe loc, să ne aplecăm şi ne desfăceam fundul pentru ca un alt gardian să ne caute în anus. Fiecare puşcăriaş trecea prin această experienţă cât timp gardianul se plimba de-a lungul şirului.

Cel ce nu se mişca rapid era bătut.

Gardienii îi urau pe puşcăriaşi. Felul în care se mişcau printre noi avea ceva sinistru. La început nu mi-am dat seama despre ce era vorba, dar sentimentul exista.

Nu priveau niciodată prizonierii în ochi şi nu le vorbeau: nu aş putea să-i descriu altfel decât ca fiind inumani.

Cu timpul am descoperit că îşi făcuseră un scop din ritualul prin care, cu fiecare ocazie care li se oferea, degradau un mic număr de puşcăriaşi, doar ca să ne ţină sub control. În acea zi au ales doi sau trei puşcăriaşi din fiecare rând şi li s-a spus să stea de o parte, fără niciun motiv evident.

Noii puşcăriaşi erau ultimul grup care făcea subiectul calvarului din acea zi. Ni s-a spus să ne dezbrăcăm chiar acolo şi să ne punem hainele morman în faţa noastră. Am făcut ce mi s-a spus.

Un tutore a venit şi ne-a percheziţionat hainele şi bunurile private. Nu ni se permitea să purtăm pantaloni lungi sau blugi, aşa că pantalonii mei au fost tăiaţi şi făcuţi scurţi. Gardienii începători ne-au luat şi bijuteriile şi ceasurile.

Mi-am dat seama rapid că dacă unui comandant i-ar fi plăcut un ceas, pur şi simplu îl lua. Acelaşi lucru s-ar fi întâmplat şi în cazul unui inel.

Cum stăteam acolo în picioare, un individ a fost suficient de prost încât să protesteze când un comandant a ales din grămadă un anume ceas scump, care arăta a fi fost din aur. Individul a spus că era un cadou de la mama

lui; pur şi simplu nu ar fi suportat să rămână fără el.

Comandantul s-a uitat la el, a aruncat ceasul de pământ şi l-a zdrobit cu călcâiul cizmei sale de campanie. Dacă nu putea să-l aibă el, atunci nici altcineva nu avea dreptul să-l deţină.

Unul câte unul, am defilat goi în faţa unui comandant aşezat pe un scaun. Acesta era şeful. Ne-a întrebat de ce eram acuzaţi. Am răspuns pe rând. Apoi a arătat cu bastonul către organele noastre genitale.

Ne-am ridicat penisurile şi testiculele, ne-am tras prepuţul înapoi, ne-am întor's, ne-am aplecat înainte şi ne-a verificat zonele rectale. Era umilitor.

Ceilalţi prizonieri stăteau în picioare şi râdeau de ruşinea şi stânjeneala noastră. Peste 100 de oameni râdeau de noi, făcând şi mai neplăcută această experienţă şocantă şi dezgustătoare.

Sulpiciul încă nu se terminase. Am fost ales împreună cu alţi doi bărbaţi din cei 15 noi puşcăriaşi şi am fost trimişi să ne aşezăm alături de cei pe care îi selecţionase mai devreme. Eram printre puţinii aleşi.

În timp ce stăteam acolo, în picioare, dezbrăcat, a venit un gardian novice cu o găleată de apă şi cu o bucată de săpun. Ne-a spus să ne spălăm fundurile, iar el şi-a pus o mănuşă de cauciuc.

Primul din rând s-a supus fără să pună nicio întrebare; şi-a săpunit fundul şi s-a aplecat. Gardianul novice a introdus două sau trei degete în anusul puşcăriaşului.

După câteva secunde şi-a scos degetele afară, şi-a clătit mâna în găleată şi a trecut la următorul individ, iar apoi la următorul. Eram cam al cincisprezecelea din rând.

Când a ajuns la mine, gardianul novice mi-a zis:

— Hei, străinule. Tu urmezi. L-am înjurat.

Comandantul, fost militar, a venit calm spre mine.

— Ce ai spus?

I-am spus că nu îi voi permite nimănui să mă percheziţioneze în interior. I-am mai zis că nu-mi păsa ce au făcut ceilalţi: nimeni nu o să-şi bage degetele în fundul

meu. Imediat ce am deschis gura am început să intru în panică. M-am temut că voi fi violat, sau chiar mai rău.

Încercând cu disperare să mă gândesc la un mod de a da înapoi, am argumentat că gardianul novice folosise aceeaşi mănuşă pentru toţi puşcăriaşii şi doar îşi clătise mâna în apă. Am adăugat că riscul de a fi infestat cu SIDA era mai mult decât eram în stare să accept.

I-am spus comandantului că dacă voia să-mi verifice rectul nu-l puteam opri, dar l-am întrebat dacă această operaţiune o putea îndeplini un doctor.

Ştiam că voi fi bătut pentru insubordonare, însă mă decisesem să nu-i fac viaţa uşoară. Am momente în care bravez, ori sunt fraier, iar în acel moment nu-mi păsa dacă o să fiu bătut sau o să fiu împuşcat.

Comandantul a zâmbit, m-a lovit cu putere în stomac şi a plecat.

Am fost surprins şi mai mult decât uşurat. Gardianul a trecut mai departe şi şi-a îndeplinit instrucţiunile revoltătoare. Toţi ceilalţi s-au supus fără să obiecteze, dar eu am reuşit să scap de percheziţia internă.

NOUA

Puşcăriaşii au fost număraţi şi conduşi în celule. Dintre noii prizonieri eu eram singurul acuzat de crimă, aşa că am fost dus la galeră

Doi comandanţi şi patru gardieni m-au escortat într-o încăpere mică situată la subsolul închisorii. Galera era un loc care semăna cu cele din evul mediu.

M-au obligat să stau pe un scaun în faţa unei nicovale. „Fierarul”, şi el tot un puşcăriaş, a ales cu grijă un set de lanţuri cu inele pentru gleznă. Cântăreau cam 4 kilograme şi erau murdare şi ruginite din cauza trecerii timpului

Doi gardieni m-au ţintuit pe un scaun, în timp ce alţi doi mi-au ridicat piciorul şi l-au pus pe nicovală. Fierarul a trecut inelul peste piciorul meu şi l-a închis cu o lovitură de ciocan. Eram brutalizat precum un animal sălbatic.

Acum eram pus şi în lanţuri Cred că această experienţă m-a afectat mai mult decât oricare alta. Mă

simţeam ca un sclav; eram copleşit de un sentiment de o extraordinară dezolare şi disperare.

Am refuzat să ţin de lanţuri şi să merg. Îmi tot spuneam că nu eram un animal nenorocit şi că nu o să accept să fiu pus în lanţuri! în realitate, lanţurile reprezentau sfârşitul vieţii mele aşa cum o ştiam eu. Nu îmi pierdusem numai libertatea, dar şi încrederea în mine. Aţi putea spune că lanţurile reprezentau cea mai puternică spaimă a mea interioară. De fapt spaima era atât de vie, încât nu suportam să ating lanţurile şi nici măcar să mă uit la ele. Mergeam târşindu-mi picioarele, tărând lanţurile în urma mea, pentru că refuzam să accept că fusesem încătuşat.

După ce mi s-au pus lanţurile, am fost escortat într-o celulă pe care o foloseau pentru a-i ţine închişi pe cei care se întorceau de la tribunal.

Celula era înţesată, însă gardianul a deschis uşa şi m-a împins cu forţă înăuntru. Stăteam acolo disperat, fără să ştiu ce să fac, până când şeful celulei a venit la mine.

Vorbea o engleză elementară.

— Care e numele tău? câţi ani? Caz de omor? Răspunsul la ultima întrebare era evident – eram în lanţuri. Acest om mi-a arătat un pic de bunătate în ceea ce am considerat a fi cea mai neagră oră a existenţei mele.

— Tu dormi aici, în regulă, prietene? Mi-a arătat un spaţiu gol, pe jos.

Nu existau paturi, saltele sau pături. Exista doar o podea rece, dură, din ciment.

În celulă erau peste 100 de puşcăriaşi thailandezi şi toţi dormeau umăr lângă umăr. Unii erau suficient de norocoşi căci aveau pături pe care dormeau, dar marea majoritate stătea întinsă pe ciment.

Deşi celula devenise un fel de refugiu, situaţia era în continuare extrem de sordidă.

Existau trei toalete deschise care erau doar nişte găuri în pământ şi un vas din lut uriaş plin cu apă pentru băut şi pentru curăţat toaletele. Nu exista hârtie igienică. Puşcăriaşii se ştergeau cu mâna, apoi se spălau în vasul de

lut.

Unul dintre prietenii mei îmi adusese o carte când mă aflam la secţia de poliţie. Îmi amintesc că era scrisă de Wilbur Smith şi se numea *Căderea unei vrăbii*. Am folosit-o în loc de pernă.

În prima noapte nu am dormit. Senzaţia lanţurilor agăţate de mine a făcut dificil să mă relaxez sau să găsesc o poziţie confortabilă ca să mă odihnesc. Ceea ce mă supăra era faptul că lanţurile nu serveau altui scop decât celui de a te degrada moral. Puşcăriaşii aveau sentimentul unei detenţii absolute şi a unei învingeri totale.

Am stat treaz toată noaptea, gândindu-mă la tot ceea ce mi s-a întâmplat. Am plâns încercând să adorm. Mă temeam de ororile care mă vor aştepta dimineaţa.

Dar mi-am şi promis că voi supravieţui, indiferent de ceea ce ar fi trebuit să fac pentru asta. Văzusem pragul de jos care îmi oferea două opţiuni. Puteam fie să îmi pun capăt zilelor, fie să rămân în viaţă şi să încerc să îmi apăr libertatea.

* * *

A doua zi de dimineaţă am fost dus să mă întâlnesc cu directorul închisorii. Vorbea numai thailandeză, aşa că un puşcăriaş pakistanez, pe nume Ali, a fost chemat să facă pe translatorul.

Directorul mi-a pus întrebări în legătură cu cazul meu. I-am explicat cât de bine am putut ceea ce se întâmplase.

Prima întrebare pe care mi-a pus-o noul meu şef a fost:

— De ce nu ai plătit?

De fapt, toţi puşcăriaşii thailandezi, gardienii şi avocaţii mă vor întreba acest lucru în viitor.

— Dacă ai fi dat mită, nu te-ai fi aflat aici. E acelaşi lucru, a spus el. Poliţia o numeşte cauţiune, dar tot mită este. Banii merg direct în buzunarele poliţiştilor. E mai bine să dai mită! Acum va trebui să-l mituieşti şi pe procuror, poate chiar cu jumătate de milion de baht. Dacă nu dai bani, o să pierzi.

În Thailanda mituirea poliţiei nu este o opţiune, este o aşteptare.

După interviul cu directorul închisorii, Ali mi-a arătat împrejurimile – nu că ar fi fost prea multe de văzut.

Spiritul caracteristic din Chonburi se rezuma la degradarea şi păstrarea puşcăriaşilor închişi. Toaletele erau primitive şi căzute în paragină.

Exista un bloc de zece toalete în aer liber care erau folosite de către 2000 de prizonieri. Zona duşurilor era încercuită cu sârmă ghimpată. Cu toate acestea duşurile nu arătau deloc a duşuri. Ele constau în troace mari, pline cu apă, apă pe care o scoteai cu un castron ca să te speli.

Ali mi-a spus că puşcăriaşilor li se permitea să folosească doar cinci castroane de apă de fiecare. Când gardienii fluierau în semn de terminare a băii, era posibil să fi apucat să foloseşti doar un castron de apă. Dacă încercai să mai iei unul, ori dacă îţi expirase timpul, te băteau cu o bâtă.

După aceea Ali m-a dus la magazinul închisorii unde comandanţii, foşti militari, vindeau mâncare, şi în final la cantina unde se presupunea că puşcăriaşii trebuie să mănânce.

Mi-a spus că în fiecare zi felul principal era orez roşu, distribuit cu o lopată dintr-un butoi mare, şi o supă condimentată din oase de peşte, fără nicio urmă de carne de peşte. M-am apropiat suficient cât să-i simt mirosul şi ăsta a fost singurul lucru pe care am îndrăznit să-l fac.

Ali mi-a povestit că puşcăriaşii thailandezi lucrau cu toţii în fabricile închisorii, de la opt dimineaţa până la opt seara, cu o oră pauză pentru masa de prânz. Majoritatea fabricilor funcţionau după principiul liniilor de asamblare unde se confecţionau umbrele, flori de plastic şi pungi de hârtie. Mai exista şi o făbricuţă unde se prelucra lemnul şi se asambla mobilă.

Ali mi-a explicat că fiecărui puşcăriaş i se dădea o normă pe care trebuia să o îndeplinească; de exemplu, 20 de umbrele sau 50 de flori de plastic pe oră. Dacă puşcăriaşul nu reuşea să-şi îndeplinească norma, era bătut

de gardieni, aşa că majoritatea îi plăteau pe colegii de celulă mai experimentaţi ca să le dea câteva produse din norma lor.

Sau, aşa cum a subliniat Ali, puşcăriaşii puteau mitui un gardian în fiecare lună ca să-i lase în pace. Banii îşi spuneau cuvântul.

Ideea şi principiul de a-i pune pe puşcăriaşi să muncească, de a-i ţine ocupaţi, consta în a le oferi un mic venit astfel încât să se poată întreţine singuri.

Unele dintre fabricile din Chonburi erau sponsorizate de guvern, majoritatea producând bunuri de calitate superioară sau obiecte de artă.

Am aflat că puşcăriaşii care lucrau în aceste fabrici erau plătiţi cu 500 de baht pe lună – nu era o sumă mare, dar era suficient cât să-ţi cumperi câte ceva din ceea ce aveai nevoie.

Celelalte fabrici, totuşi, erau controlate de către închisoare. O persoană fizică sau o companie plătea închisoarea pentru a folosi una dintre fabrici, ca şi pe puşcăriaşii acesteia. Fără nicio altă discuţie asta era muncă de sclav în formă brută. Comandantul care răspundea de fabrică lua un comision din tot ceea ce producea fabrica sa. Salariul pe care-l primeai pentru munca depusă în fabrică era între 10 şi 20 de baht pe lună. Adică aproximativ 80 de cenţi.

Banii de salarii erau plătiţi închisorii, dar Ali m-a informat că gardienii şi foştii militari furau mare parte din ei şi şi-i împărţeau între ei. iar pentru muncitorii sclavi nu mai rămânea decât un câştig minim. Eram uluit; nu-mi venea să cred ce auzeam. Dar ajuns în acest punct am primit, în cele din urmă, şi nişte veşti bune. Ali mi-a spus că străinii nu munceau şi nu pentru că nu ar fi trebuit, ci pentru că refuzau. Şoptindu-mi la ureche, m-a sfătuit să nu fiu de acord, sub nicio formă, să lucrez. Mi-a spus că în fabrici nu existau nici cele mai elementare reguli de protecţie a muncii. Nu existau salopete sau şorţuri, iar în majoritatea fabricilor nu existau nici măcar băncuţe şi mese pe care să lucrezi. Toată lumea stătea şi lucra pe jos.

Aşa că toţi străinii au refuzat să lucreze şi stăteau în cantină toată ziua sau pur şi simplu se plimbau prin curtea închisorii. Şi eu trebuia să fac la fel. Am fost de acord cu asta.

* * *

Regimul din închisoare se baza pe principiul că puşcăriaşii trebuie să fie trataţi ca animalele. Regulile din închisoare nu aveau sens pentru nimeni.

Pe măsură ce am început să văd cum era viaţa înăuntru. Ali mi-a spus că sportul este singurul lucru permis după orele de muncă.

Dar străinilor nu li se permitea nici măcar să ridice greutăţi. Gardienii închisorii au pretins că eram deja prea bine dezvoltaţi şi că nu doreau să devenim şi mai solizi sau mai puternici.

Puşcăriaşilor thailandezi, pe de altă parte, li se permitea să tragă de fiare toată ziua, dacă voiau.

Întotdeauna m-am considerat o persoană destupată la minte şi deschisă la tot ce e nou. La urma urmei, călătorisem mult, aşa că am crezut că văzusem mare parte din ceea ce poate oferi natura umană.

Dar în acea zi am început să îmi dau seama că într-o închisoare thailandeză, toate standardele şi regulile elementare de comportament sunt aruncate pe geam, fără să se ţină cont de ele.

Seara, când am fost închis în celula mea, am ajuns treptat la concluzia că fusesem băgat la închisoare cu un grup de animale.

După câteva zile, confraţii mei, puşcăriaşii, au început să-mi producă silă. Se scobeau în nas în timp ce vorbeau unii cu alţii. Unul dintre ei şi-a băgat toate degetele de la mână în nas ca să se scobească, până când în cele din urmă a scos bucăţica de mucus pe care o voia, apoi a mâncat-o şi toate astea pe durata unei discuţii faţă în faţă cu prietenii lui.

Era oripilant şi mi-a întors stomacul pe dos.

În celulă, puşcăriaşii se aşezau deseori lângă mine şi-şi suflau nasul ori îşi storceau coşurile. Repetau această

scenă şi în cantină unde întindeau infecţia din coşuri pe masă ori pe scaun. Asta era şi mai rău.

În timpul primei săptămâni, i-am văzut pe câţiva dintre puşcăriaşi aşezându-se şi, în văzul tuturor, îşi scoteau penisurile şi le comparau, se căutau de păduchi în părul pubian, apoi îşi miroseau degetele. Am văzut un bărbat care se scărpina la subraţ cu lingura, apoi s-a scărpinat şi la fund cu ea înainte de a o folosi ca să-şi mănânce prânzul.

Am mai observat, de asemenea, cum puşcăriaşii făceau schimb de scuipat cu iubiţii lor fără să le pese de nimeni şi de nimic în lumea asta. Obişnuiau să-şi sufle nasul direct pe jos. Totul semăna cu ceva ce ţinea de infern.

Este incredibil câtă cantitate de mucus poate ieşi din nasul unei persoane. Acelaşi lucru e valabil şi pentru scuipat. Nu puteai să păşeşti în celulă fără să calci în mucii sau flegmele cuiva. Nu aveau nicio urmă de respect pentru ceilalţi.

Tot în prima săptămână îmi amintesc că stăteam în picioare la troaca plină cu apă încercând să-mi fac un duş. Câteva minute mai târziu, am remarcat că bărbatul vecin cu mine urina pe picioarele mele. Nu exista noţiunea de igienă, iar pentru hoţi onoarea nu conta.

Mi-am dat seama rapid că în Chonburi domnea legea junglei. De exemplu, la duş interveneau bătăile. Oamenii se împingeau şi se băteau fără sens pentru o cană de apă. Gardienii nu interveneau niciodată pentru că bătăile erau considerate o formă de distracţie.

Atmosfera m-a trimis într-o spirală a depresiei. Aveam probleme cu absolut tot ceea ce mă privea personal. Am început să slăbesc pentru că nu reuşeam să găsesc mâncare comestibilă în incinta închisorii.

Cealaltă problemă era legată de mersul la toaletă. Nu existau toalete la care să tragi apa. Aşa cum am spus, toaletele constau într-o gaură în pământ pe care nu o golea nimeni. Fecalele intraseră în descompunere, iar mirosul era dezgustător.

Mă abţineam să merg la toaletă cât de mult posibil, dar la două zile după ce am sosit la puşcărie mi-am dat seama că trebuie să trec şi peste acest hop. Prima oară când am încercat să mă uşurez, am vomitat.

În cele din urmă, am încercat să merg din nou, iar un alt puşcăriaş a venit după mine.

— Ai o ţigară, prietene?

În scurt timp am aflat că, din anumite motive, puşcăriaşilor thailandezi le place să stea prin preajmă, să mănânce şi chiar să joace şah fix în faţa altor puşcăriaşi care încearcă să folosească toaletele.

De data aceea a trebuit să mă opresc. Am încercat să mă uşurez în ziua următoare, dar nu am putut. Aţi încercat vreodată să folosiţi o toaletă cu o cameră plină de oameni care vă privesc? Eu cu siguranţă nu am putut.

Am descoperit rapid că decenţa şi demnitatea erau cuvinte murdare în Chonburi. Nici măcar nu se pretindeau asemenea calităţi, căci nu ar fi avut niciun rost.

Nimic din ceea ce trăisem nu mă pregătise pentru viaţa din interiorul unei închisori thailandeze. Era iadul pe pământ.

Sentimentele de frustrare şi disperare pe care le simţeam erau copleşitoare. Era imposibil să evit depresia, mai ales că eram ţinut în lanţuri ca un animal. 24 de ore pe zi în acele prime zile de închisoare m-am concentrat asupra propriei persoane şi tot ceea ce ţinea de mine. Eram obsedat de lanţuri. Le târâm după mine, atârnându-mi între picioare, şi acesta era felul meu de a mă razvrăti împotriva sistemului. Era modul meu de a protesta

Dar după câteva zile, nici să merg nu mai puteam. De fiecare dată când încercam să mă mişc, mă tot împiedicam de ele. dar tot am refuzat să le ţin în mână. ca să nu le mai târşesc după mine

Pe măsură ce zilele treceau, eram şi mai deprimat. Plângeam noaptea în secret şi mă înecam în propria-mi suferinţă. Nu întrevedeam nicio variantă de scăpare şi am cochetat cu ideea de sinucidere.

Lanţurile deveniseră obsesia mea. Păreau să-mi

afecteze fiecare aspect al vieţii. Nu mă puteam spăla cum trebuie cu ele *pe* mine. Îmi era imposibil să-mi dau pantalonii jos. aşa că făceam duş păstrându-i pe mine. după care mă plimbam ori stăteam la soare până când se uscau.

Lanţurile fuseseră murdare când au fost închise în jurul gleznelor mele. dar după câteva zile de făcut duş cu ele pe mine, târându-le după mine, se împuţiseră. Acest fapt s-a adăugat la starea mea de disperare.

Apoi cineva mi-a arătat puţină bunătate umană.

Unul dintre prizonierii străini, Ştefan din Germania, a venit să vorbească cu mine. Ştefan stătuse în lanţuri mai bine de trei ani. El mi-a explicat că ar fi mai bine să mă obişnuiesc cu ele M-a încurajat să mă adun şi să mă mobilizez

Mi-a explicat cum stau lucrurile. Lanţurile nu îmi vor fi scoase, fie că îmi plăcea, fie că nu, până când nu voi fi condamnat. Dacă mă opuneam, cazul meu ar fi durat cel puţin cinci ani. Şi dacă eram condamnat la 30 de ani de închisoare, sau chiar mai mult. nu puneau deloc la socoteală şi anii dinaintea emiteri sentinţei.

Mai mult de 30 de ani? în acel moment nu am putut contempla ideea de a-mi petrece restul vieţii în Chonburi. Era prea mult pentru mine.

Ştefan mi-a arătat cum să-mi schimb pantalonii cu lanţurile pe mine şi cum să le frec şi să le curăţ ca să evit infecţiile de la praf şi rugină. Acum eram dedicat menţinerii lanţurilor fără urmă de mizerie pe ele. Lanţurile erau confecţionate dintr-un oţel mai moale, aşa că rugina se forma pe ele în fiecare zi. Mi-a luat cam şase luni de zile, timp în care le-am frecat zilnic, că să le fac cu adevărat curate. Nu aveam niciun burete special de curăţare, ci doar săpun, după care le frecam cu cotul, dar nu m-am lăsat şi lanţurile au putut fi, în cele din urmă, purtabile.

Din moment ce am realizat că nimeni nu va veni să mă salveze, am început să mă împac cu situaţia mea. În acea perioadă îmi pierdusem toată speranţa. Dintr-o

varietate de motive, familia mea nu era în stare să mă ajute în vreun fel concret.

Singura mea speranţă era că dreptatea va izbândi la tribunal. Pornind de la această idee am hotărât să mă concentrez ca să-mi pregătesc o apărare solidă pentru procesul meu.

* * *

După 12 zile am fost dus la tribunal. În primele câteva zile petrecute în interiorul închisorii sordide, am sperat şi m-am rugat ca tribunalele thailandeze să devină printr-o minune salvarea mea. Dar chiar şi experienţa deplasării la tribunal a fost învăluită în brutalitate şi lipsă de demnitate.

Când a venit ziua, am fost forţat să port hainele maronii de puşcăriaş – cămaşă şi pantaloni scurţi maro, fără lenjerie şi, desigur, fără şosete şi pantofi.

Am fost urcat într-un autobuz cu alţi zeci de oameni şi duşi la tribunal. Mă aşteptam pe jumătate să-mi dea jos lanţurile înainte de a intra în sala de tribunal: m-am gândit că lanţurile îmi vor prejudicia cazul. Dar m-am înşelat.

Am mărşăluit prin tribunal ca să descoperim, încă o dată, că nu exista niciun judecător, niciun procuror şi niciun avocat. Exista doar un grefier şi poliţişti. Nu a existat nicio audiere.

Grefierul a strigat cele 20 de nume şi a spus: „12 zile”.

Şi asta a fost tot. Întregul proces nu a durat mai mult de cinci minute.

Din nou am fost înghesuiţi ca sardelele în autobuz; am fost perchiziţionaţi la pielea goală de gardienii sadici; i-am privit pe noii puşcăriaşi cum au fost uminţi şi ei; am alergat spre spălătorie ca să facem un duş rapid şi ne-am grăbit înapoi spre celule ca să fim număraţi şi încuiaţi pe timpul nopţii.

Voi trece prin exact şapte alte asemenea proceduri înainte de a fi acuzat formal. Poliţia a avut 84 de zile la dispoziţie ca să-şi termine investigaţiile. După acest interval trebuie fie să te acuze, fie să-ţi dea drumul. În cele

din urmă am descoperit că niciun judecător sau procuror nu se deranjează să apară la tribunal înainte ca cele 84 de zile să expire.

M-am convins singur că voi fi eliberat după cele 84 de zile petrecute în închisoare pentru că nu primisem niciun act legal şi nici nu mi se adusese la cunoştinţă că ar exista vreo plângere împotriva mea.

Am discutat cu noii mei prieteni despre ce voi face când voi fi eliberat. Niciunul nu m-a contrazis pentru că eram într-o stare de spirit mai bună. Noţiunea de libertate mă scosese din starea de disperare.

Am fost dus la tribunal la fiecare 12 zile şi nu s-a întâmplat nimic. Am interpretat acest lucru ca pe un semn bun.

Când perioada celor 84 de zile a trecut, am fost dus la tribunal, ca de obicei, împreună cu ceilalţi puşcăriaşi. Eram sigur că asta era ziua în care mă vor pune în libertate. Psihicul meu se îmbunătăţise vizibil. Eram într-o formă bună.

După ce m-am conformat diferitelor metode de securitate de la tribunal am fost dus în faţa unui alt grefier. El mi-a spus să semnez pentru încă alte 12 zile. Nu-mi venea să cred; mă simţeam ca un idiot. M-am abţinut să nu plâng şi mi-am promis ca niciodată să nu mă mai amăgesc singur în aşa hal.

Nu puteam face nimic. Mă tot întrebam ce se întâmplase. Imediat ce am fost băgaţi în autobuz, pentru a fi transportaţi înapoi la închisoare, un gardian poliţist de la tribunal a venit la mine.

— Tu Colin Martin? a întrebat acesta.

— Da. Eu sunt Colin Martin.

— Ăsta e pentru tine.

Mi-a înmânat trei foi de hârtie şi a plecat. La început m-am gândit că-mi dăduse sentinţa de eliberare sau vreo hotărâre judecătorească. Dar gardienii au insistat să urc în autobuz şi să mă întorc la închisoare. Aveam grijă de hârtii ca de ochii din cap.

În timpul percheziţiei în pielea goală de la poarta

închisorii, unul dintre gardieni a văzut hârtiile care zăceau pe pământ la picioarele mele, în timp ce eu stăteam în picioare dezbrăcat.

M-a întrebat ce era cu ele.

— Nu ştiu, i-am răspuns. Sunt în thailandeză.

A întins mâna, aşa că le-am ridicat de jos şi i le-am dat lui. Mi-a spus că era acuzaţia mea. Tocmai fusesem acuzat de crimă de gradul întâi.

ZECE

În momentul în care am fost acuzat de crimă, m-am împăcat cu situaţia în care mă aflam. M-am mobilizat cât de mult am putut. Presupun că în adâncul sufletului meu am ştiut tot timpul că eram captiv şi că nu voi fi eliberat aşa repede. În această privinţă, cea mai importantă lecţie pe care am învăţat-o a fost aceea că nu puteam să supravieţuiesc fără bani.

În închisoare nu ni se punea nimic la dispoziţie şi nimic nu era gratis. Mâncarea pe care o dădeau prizonierilor era necomestibilă. Pentru a rămâne în viaţă, trebuia să-mi cumpăr singur de mâncare, alături de alte bunuri, de la gardieni. Aşa că nu ştiam niciodată ce o să mănânc mâine şi dacă aveam bani să cumpăr mâncare azi.

Autorităţile din închisoare nu mi-au pus la dispoziţie nici pătură, lame de ras, săpun, periuţă de dinţi, pastă de dinţi sau alte obiecte de uz personal de care aveam nevoie pentru igiena corporală. Totul până la bani. Mi-am dat seama şi că bătălia mea contra sistemului juridic, depindea şi ea de bani.

Fratele meu mai mare şi sora mea îmi trimiteau bani, când îşi puteau permite, dar nu-i primeam săptămânal sau lunar. Dacă ei nu aveau bani în plus, eu nu mâncam. Continuam să slăbesc.

La început nu-mi făceam griji legate de starea mea de sănătate pentru că nu mă gândisem că voi sta prea mult în închisoare. Când spun mult, mă refer la ani. Trăisem cu speranţa că voi fi eliberat în lunile care urmau.

Bruma de bani pe care-i aveam când am fost arestat, i-am lăsat soţiei mele Nanglung „I-am dat pe toţi ei şi i-am

spus să aibă grijă de ea şi de fiul nostru de 18 luni, Brendan. Fratele meu mai mare, Tommy, îi trimitea şi el bani când putea.

Nanglung mă vizita regulat, dar nu o lăsam să-mi cumpere nimic pentru că ea nu avea nicio sursă de venit. Această situaţie mă arunca într-o poziţie îngrozitoare.

Dar ce era mai rău urma să vină.

La câteva luni după arestarea mea, fratele meu Tommy a sosit în Thailanda cu bani şi medicamente. Vizita lui a fost o uşurare pentru mine. Era ca o legătură vitală cu exteriorul. Cum a sosit, a început să caute imediat modalităţi prin care să-mi asigure eliberarea.

Legal puteam să plătesc o cauţiune ca să fiu lăsat liber pe durata procesului. Am discutat acest lucru cu Tommy şi s-a oferit să facă rost de bani. Am decis că cel mai bine ar fi să arendăm pământul unui thailandez dornic să ne ajute. Unul dintre avocaţii pe care-i angajasem mi-a spus că mi se va cere să plătesc o cauţiune care valora 20% din cauţiunea stabilită de tribunal.

Cauţiunea, mi s-a spus, nu se stabilea în Thailanda; în schimb, acuzaţii şi avocaţu lor pot doar să-şi dea cu presupusul ce va accepta tribunalul. Ne-am gândit că în cazul meu un milion de baht (cam 40.000 de dolari americani) ar fi fost suficient, ceea ce reprezenta o plată de 200.000 baht, sumă ce puteam s-o obţinem din arendarea pământului.

Avocatul meu a fost de acord să se ocupe de tot şi Tommy s-a oferit să plătească aceşti bani. Când Tommy a sosit în

Thailanda, şi-a petrecut cum era şi normal o perioadă de timp şi cu soţia mea, Nanglung. A discutat cu ea procedura legată de cauţiune.

Când Tommy i-a spus că avocatul va depune formularul pentru cauţiune, ne-a spus şi mie şi lui Tommy să nu avem încredere în el – probabil că avocatul va fura banii.

Eram paranoic şi m-am luat după ea. Ea era thailandeză şi probabil era mai familiarizată cu sistemul

decât eram eu. A spus că dacă îi dădeam ei banii, ea va face aranjamentele necesare cu familia ei ca să rezolve problema cu actele. Toţi cei din familia ei erau fermieri şi aveau propriul lor pământ. Nu aveam niciun motiv să nu o cred. Era soţia mea şi mama copilului meu. Aşa că Tommy a aranjat să facă rost de banii pentru cauţiune la întoarcerea sa în Irlanda şi să-i trimită urgent. Ştiu că Nanglung s-a dus şi i-a ridicat de la ambasadă. Atunci a fost ultima oară când am mai auzit de ea. A furat banii şi a dispărut.

Trebuie să recunosc că m-am învinovăţit mai mult decât ar fi făcut-o oricine altcineva. Căsnicia noastră fusese una de convenienţă. Ea era o femeie tânără şi atrăgătoare care se căsătorise cu mine pentru simplul motiv ca să-şi asigure un trai decent. Am ştiut întotdeauna asta. Tinerele femei thailandeze nu se îndrăgostesc de străinii mai în vârstă. Ele se îndrăgostesc de stilul de viaţă pe care noi li-l putem oferi.

Nu a avut atâţia bani în mâna ei niciodată, iar tentaţia sau lăcomia şi-au spus cuvântul.

În calitate de prizonier în Thailanda nu ai dreptul să depui nicio acuzaţie împotriva cuiva dacă nu are legătură cu cazul. Furtul este furt, şi din moment ce soţia mea nu avea legătură directă în afacerile cu O'Connor şi Holdsworth, nu prea puteam face mare lucru.

La acea vreme, nu puteam înţelege ce se întâmplase. Mă întrebam iar şi iar cum Dumnezeu se întâmplase de mă trezisem în această situaţie. Când i-am scris lui Tommy şi i-am spus ce s-a întâmplat, nici lui nu i-a venit să creadă.

Familia mea a refuzat să îmi trimită alţi bani pentru cauţiune şi chiar nu aveam cum să-i învinovăţesc pentru asta. Dar acum eram complet înţepenit aici.

Nu aveţi idee cum mă simţeam. Furia aproape că mă condusese în pragul nebuniei. Ar fi trebuit să stau în puşcărie doar pentru aproximativ cinci luni, apoi să fiu eliberat pe cauţiune şi să-mi susţin cazul în libertate, sau şi mai bine, să mă întorc acasă.

Când am aflat că aş fi avut o şansă şi mai mare să

scap de acuzaţia de crimă dacă aş fi ieşit pe cauţiune, situaţia mea a devenit şi mai neplăcută. Dacă un acuzat este judecat în libertate, diferenţa este uriaşă în ochii curţii de justiţie.

În termeni practici, dacă un acuzat soseşte la tribunal îmbrăcat elegant, cu cămaşă şi cravată, judecătorul are ocazia de a-l vedea într-o lumină pozitivă. Când acuzaţii sosesc în lanţuri şi haine de puşcăriaş împuţite, de obicei aceştia sunt condamnaţi. Nu am ştiut decât doi ani mai târziu că aveam dreptul să port un costum, pentru că nimeni nu mi-a spus.

Acum eram forţat să accept că va trebui să stau în această gaură infernală, urât mirositoare, până când mi se va termina procesul.

* * *

Privind în urmă la experienţele pe care le-am trăit, îmi e greu să explic cât de complicată era situaţia în care mă aflam. Aş fi putut foarte bine să nu fi fost reprezentat legal. Avocatul meu venise să mă vadă doar o dată în timpul celor 84 de zile pe care mi le petrecusem în închisoare. Iar când am stat de vorbă, nu şi-a exprimat deloc interesul faţă de cazul meu. Singurul lucru care-l interesa era onorariul său.

Mi-l amintesc stând jos lângă mine spunându-mi că îmi va cere 20.000 de dolari, dar că onorariul lui s-ar putea dubla dacă se va dovedi complicat cazul meu. Atunci nu aveam 20.000 de dolari, şi nici măcar o altă sumă apropiată de asta. dar nu am spus nimic. Ştiam că m-ar fi lăsat baltă dacă ar fi aflat adevărul.

Consultaţia juridică era o farsă ridicolă. Singurul lucru adevărat pe care i-a spus a fost că vor trece luni de zile până când va începe procesul meu. Şi că, desigur, avea nevoie de un avans.

Pentru prima oară m-am decis să încep să joc după propriul lor joc. L-am asigurat că nu va fi nicio problemă şi că-i voi plăti onorariile cerute şi i-am promis că voi încerca să o scot cumva la capăt.

Am fost trimis din nou la tribunal 12 zile mai târziu.

Am presupus că tactica mea de intimidare va funcţiona, dar când am ajuns la tribunal, ia-l de unde nu-i pe avocatul meu. Am aşteptat şi am tot aşteptat în celula de la tribunal. În cele din urmă numele meu a fost strigat şi am fost dus la etaj într-o sală, fără un avocat al apărării. Evident că nu avea niciun interes faţă de cazul meu până când nu va fi plătit.

Îmi amintesc de toate aspectele neplăcute din acea zi. Ar fi trebuit să fie începutul sfârşitului necazurilor mele, dar a fost de fapt ziua în care viaţa mea a luat o altă întorsătură din rău în mai rău.

Un judecător a intrat în sală şi m-a întrebat în thailandeză cum pledam. Am răspuns că nu ştiu thailandeză, aşa că judecătorul a trimis după un translator. Am fost condus înapoi la parter să aştept.

Translatorul a sosit două ore mai târziu. Nu aveam avocat în continuare, dar nu exista nici procuror. Prin intermediul translatorului, judecătorul mi-a explicat că fusesem acuzat de crimă de gradul întâi, adică de uciderea domnului Brett Holdsworth. M-a întrebat dacă aveam un avocat. I-am spus că aveam, aşa că m-a întrebat unde mi-era avocatul.

I-am spus că nu ştiam. Judecătorul mi-a spus că omuciderea era o acuzaţie foarte serioasă şi că trebuia să am un avocat pe care să mă pot baza. A hotărât că îmi va angaja unul ca să mă apere şi a stabilit prima apariţie în faţa curţii de justiţie peste alte şase săptămâni. Asta a fost tot.

* * *

M-am ţinut cu firea aşteptând data procesului. În acest interval de timp am fost atât de dezamăgit, încât nu mi-am permis să-mi fac speranţe, dar aveam încredere în sinea mea că noul avocat numit de tribunal, desemnat să se ocupe de cazul meu, ar putea fi mai eficient decât predecesorul său.

Şase săptămâni mai târziu am fost transferat la tribunal unde m-am întâlnit cu noul meu avocat. S-a prezentat ca fiind un oarecare domn Kitti. Era însoţit de un

translator şi avea un aer aproape profesional. Probabil asta în primul rând pentru că venise, de fapt, la întâlnire. Am avut o scurtă discuţie la tribunal în timp ce-l aşteptam pe judecător să îşi facă apariţia. Mi-a explicat că nu va mai fi nicio audiere.

— Ai fost adus la tribunal doar ca să te întâlneşti cu mine, mi-a spus avocatul.

— Tu nu puteai să vii la închisoare? l-am întrebat. S-a uitat la mine fără să înţeleagă ce voiam să spun.

— Nu aşa procedăm în Thailanda.

Iluziile mi-au fost spulberate instantaneu. Domnul Kitti şi-a închis servieta cu un pocnet scurt şi mi-a spus un adio la fel de scurt înainte de a fi dus înapoi la puşcărie.

Săptămânile şi lunile treceau fără să primesc nicio veste din partea acuzării. Am lăsat ca lucrurile să-şi urmeze cursul. Nici nu aveam altă variantă.

Eram transportat la tribunal cam la fiecare 12 săptămâni, iar acolo mă întâlneam cu domnul Kitti. Nu era mai bun ca ceilalţi.

După cea de-a doua audiere, a început să întrebe de bani, şi s-a supărat foarte tare când l-am întrebat cum era să ridic bani de la bancă dacă mă aflam în spatele gratiilor.

Acum îi vedeam adevărata faţă. Apăruse la tribunal doar în speranţa că va primi un avans din onorariul său.

Nici judecătorul nu a apărut vreodată la audierile pentru eliberare pe cauţiune. Prea coincideau toate. Am bănuit că din moment ce judecătorul îl desemnase pe domnul Kitti să se ocupe de cazul meu, cei doi erau în legătură.

* * *

Mai târziu, în decursul aceluiaşi an, soţia mea Nanglung a reapărut cu noutăţi la una dintre prezentările mele în faţa curţii, îşi făcuse apariţia în mod neaşteptat la tribunal. Sincer să fiu nu am ştiut ce să-i spun când am văzut-o. Eram bulversat.

În cele din urmă ea a venit spre mine. M-am angajat într-o mică discuţie cu ea. Am întrebat-o ce face Brendan şi cum se descurcă copilul. Mi-a spus că era bine şi că îi era

foarte dor de mine. Apoi, într-un final, mi-a mărturisit motivul pentru care venise.

Mi-a spus că a auzit că O'Connor murise, cu trei săptămâni înainte, în închisoarea Lard Yao din Bangkok. Eram de două ori şocat.

M-am gândit un moment la această veste. Nu eram sigur dacă era adevărată. Nu eram sigur că aveam încredere în Nanglung.

Chiar dacă îmi spunea adevărul, nu aş fi crezut neapărat că O'Connor era mort. Poate că a dat bani ca să-şi însceneze moartea şi a dispărut. Dacă ai destui bani la dispoziţie, totul e posibil în Thailanda, mai ales înăuntrul unei închisori. Iar O'Connor avea bani din plin.

Dar dacă era adevărată, era o veste bună. Nu doream nimănui să moară în interiorul unei închisori thailandeze, nici chiar lui

O'Connor, dar, pe de altă parte, O'Connor era cel care mă acuzase de uciderea lui Holdsworth. Dacă era mort cu adevărat, mi-am zis că acuzaţia nu mai avea niciun rost. Fără niciun martor, vor trebui să îmi dea drumul.

La câteva minute după ce Nanglung mi-a adus vestea, procurorul care se ocupa de cazul meu a intrat în tribunal. I-am spus domnului Kitti despre O'Connor şi i-am zis să-l întrebe pe oponentul său dacă acesta era cu adevărat mort.

Domnul Kitti a procedat aşa cum i s-a spus, apoi a venit înapoi şi mi-a zis că procurorul nu ştia nimic despre acest lucru.

Dintr-un anumit motiv, domnul Kitti s-a oferit el singur să afle ce s-a întâmplat cu exactitate. În intervalul a câteva ore a reuşit să obţină copii după certificatul de deces al lui O'Connor. Aşa cum s-a dovedit, existau două certificate – unul pe numele lui Gerald Cathar O'Connor, de naţionalitate irlandeză, şi unul pe numele lui Mitchel Joseph Laddie Heath, de naţionalitate neo-zeelandeză. Şi datele de naştere de pe ambele certificate erau diferite.

Într-un moment de sinceritate al domnului Kitti, acesta a confirmat în acea după amiază, că numele

adevărat a lui O'Connor era Mitchel Heath şi că acesta era mort.

Bănuiesc că O'Connor s-a îmbolnăvit în puşcărie şi a fost incapabil să-şi revină. Am crezut că voi fi liber în câteva zile. Cu siguranţă că procesul meu va fi abandonat.

Dar mă înşelam. La scurt timp după ce procurorul a părăsit tribunalul, domnul Kitti s-a dus spre un funcţionar şi a ridicat câteva documente. Îmi amintesc cu precizie că mi-am permis, pentru o secundă, să cred că documentele erau actele mele de punere în libertate. Dar încă o dată toate iluziile mele, cum că voi fi în curând liber, au fost rapid spulberate. Domnul Kitti s-a întors să-mi spună că O'Connor fusese desemnat să apară ca martor la prima înfăţişare viitoare de la tribunal.

Când am pus întrebarea evidentă, avocatul meu mi-a răspuns că audierea trebuia să aibă loc în Bangkok, peste două săptămâni, pentru că acolo se afla OConnor. Apoi mi-a explicat, după o logică care doar pentru el avea sens, că va fi deranjul prea mare să fiu transportat până acolo şi adus înapoi doar pentru o zi, aşa că nu mi se va permite să merg la Bangkok. Oricum, el o să meargă la audiere şi o să aibă grijă să fiu eliberat. Dacă O'Connor era mort cu adevărat, atunci va cere ca procesul meu să se oprească, iar cazul să fie închis.

— Nu-ţi face griji, a spus domnul Kitti. Voi avea eu grijă de toate!

Nu mai e nevoie să spun că atunci când a adăugat „Nu-ţi face griji", am început să intru în panică.

Au trecut şase luni înainte de a fi din nou chemat la tribunal. Nimeni nu mi-a povestit ce se întâmplase la audierea de la Bangkok, iar domnul Kitti nici atât. Procesul de la tribunal era o glumă.

Când am ajuns în sala de tribunal, judecătorul s-a aşezat şi a citit ce se petrecuse în Bangkok. Domnul Kitti era şi el prezent în ziua aceea, dar nu a dat ochii cu mine. Când am fost dus în sala de judecată, şi-a propus să nu se uite la mine. De fapt, m-a ignorat complet. Judecătorul a spus că domnul O'Connor nu a reuşit să-şi facă apariţia la

proces ca să depună mărturie, înainte de a afirma că audierile nu vor începe fără acest martor principal. Am ascultat discursul nevenindu-mi să cred.

După aceea, judecătorul a anunţat că va amâna procesul până pe 26 iunie 1998, unde O'Connor se va prezenta în persoană.

Domnul Kitti nu a scos niciun cuvânt. Întrucât audierea părea să se fi sfârşit, iar avocatul meu nu menţionase nimic despre moartea lui O'Connor, am ridicat mâna în aer şi am reuşit să atrag atenţia judecătorului. Domnul Kitti se uita îngrozit la mine, la fel şi judecătorul.

I-am ignorat pe amândoi şi am început să-i explic judecătorului că O'Connor era de fapt mort. Judecătorul era uimit că îndrăznisem să vorbesc. Şi toţi ceilalţi din sală erau la fel de uimiţi. Judecătorul şi-a dat toată silinţa să arate solemn şi l-a întrebat pe domnul Kitti dacă într-adevăr aşa stăteau lucrurile.

— Domnul O'Connor este cu adevărat mort?

— Da, este mort. Domnia Voastră, a spus Kitti, făcând o plecăciune în faţa judecătorului. Domnul O'Connor este mort.

Judecătorul nu a spus nimic, apoi s-a întors şi a părăsit sala fără să scoată un cuvânt.

— Tu de ce naiba te ocupi? l-am întrebat. Cazul meu ar fi trebuit să fie închis dacă nu există niciun martor! De ce ai stat fără să faci nimic?

Domnul Kitti nu a spus nimic. Doar s-a uitat la mine, dar translatorul lui şi-a luat rolul în serios.

— Bastard nepoliticos şi nerecunoscător! spunea acesta. Domnul Kitti a făcut totul să te ajute. S-a dus la Bangkok pentru audiere, iar azi se află aici ca să te ajute, iar tu îl insulţi vorbind direct cu judecătorul!

Mi-am pierdut calmul şi l-am concediat imediat, pe loc. Translatorul m-a mai înjurat de câteva ori, dar nu-mi păsa. Aşa am terminat şi cu domnul Kitti.

Am găsit un nou avocat, al cărui nume era domnul Chavlin. Am sperat că acesta se va mişca şi va reuşi să finalizeze cazul meu pe cât de repede posibil, căci numai

aşa îşi va primi banii în cel mai scurt timp.

Dar decizia mea de a-l angaja nu a făcut altceva decât să amâne data finală a procesului. Ne întorceam la aceeaşi veche poveste. Eram dus de la închisoare la tribunal la fiecare 12 săptămâni, doar ca să mă învârt prin preajmă şi să aştept.

În acea perioadă thailandeza mea era încă destul de elementară. Învăţam limba, dar încă mai aveam probleme. Aflam ceea ce se petrecea în sală prin intermediul băieţilor thailandezi care se aflau la proces odată cu mine. Ascultau celelalte cazuri şi apoi povesteau amănunţit ce se spusese. Fără ei, nu aş fi ştiut cum am fost tras pe sfoară.

După trei ani de zile procesul meu a ajuns, în cele din urmă, la tribunal. A fost o audiere foarte formală, ca să rezum în puţine cuvinte. De data asta, partea acuzării a chemat martorii.

Primul martor era unul dintre colegii mei. care venise cu mine să mă ajute la întâlnirea de la şantierul de construcţii. El a depus mărturie că îi povestisem cum acest domn O'Connor îmi furase 400.000 de dolari, folosindu-se de una din şmecheriile lui de pungaş. Colegul meu a spus curţii că a fost de acord să mă ajute să-l prind pe O'Connor şi a aranjat ca doi poliţişti thailandezi să fie prezenţi la întâlnire.

A susţinut declaraţia mea prin care susţineam că O'Connor m-a atacat în momentul în care şi-a dat seama că fusese prins. A mai spus că O'Connor părea să fie prea puternic pentru mine, iar cei doi ofiţeri de poliţie au trebuit să-l ia de pe mine. Nu au mai apărut alte probleme şi spre finalul întâlnirii el a plecat, aşa că nu mai ştie ce s-a întâmplat după aceea.

A mai susţinut de asemenea că mă ştia de câţiva ani şi m-a descris ca fiind un individ amabil pe care toţi cei de la birou îl plăceau. Şi el şi toţi ceilalţi au fost surprinşi să audă că fusesem arestat pentru crimă.

Avocatul meu nu s-a deranjat să-i pună întrebări, pentru că nu spusese nimic care ar fi dăunat cazului meu. De fapt, m-am gândit că a contribuit pozitiv la apărarea

cazului.

Cel de-al doilea martor a fost unul dintre poliţiştii prezenţi la întâlnirea unde l-am prins pe O'Connor. Acesta a susţinut că i se ceruse să participe la întâlnire şi să-l aresteze pe O'Connor când îşi va face apariţia. Acest poliţist a spus că l-a văzut pe O'Connor atacându-mă şi l-a tras de pe mine.

A mai povestit că O'Connor a fost de acord să returneze banii pe care i-a furat şi că celălalt poliţist plecase. Nu ar putea să aducă nicio lumină asupra a ceea ce s-a mai întâmplat după asta şi nu ştia nimic despre crimă. Din nou, nici acest martor al acuzării nu putea să spună nimic curţii şi nu a menţionat nume care ar fi putut sau putea să îmi facă rău.

Cel de-al treilea martor era presupusul doctor care examinase cadavrul lui Holdsworth. În orice caz, doctorul nu voia să apară în faţa curţii, dar un raport scris pe care acesta l-a întocmit a fost folosit drept probă de către procuror.

Documentul susţinea simplu că reieşea clar din semnele şi vânătăile pe care le prezenta cadavrul lui Holdsworth că acesta fusese implicat într-o bătaie. Raportul evidenţia că Holdsworth fusese înjunghiat de câteva ori şi avea o tăietură adâncă la gât şi la ureche, posibil după ce fusese muşcat de un şobolan sau un câine.

Raportul nu specifica cauza morţii; confirma doar că Holdsworth era mort. Cazul era absurd din aproape toate punctele de vedere. Acuzarea nu prezentase nicio probă medico-legală care să mă lege pe mine de crimă.

Dar au păstrat ce-i mai bun pentru final.

Pe măsură ce ne apropiam de final, procurorul a ridicat în aer o foaie de hârtie pretinzând că era arma crimei. Nu era un cuţit, nu era nici măcar fotografia unui cuţit. Era o fotocopie alb-negru a unei părţi dintr-un cuţit, strâmb şi îndoit şi fără mâner.

Mi s-a părut că am halucinaţii. M-am uitat prin sala de judecată ca să văd dacă adevăratul cuţit era examinat de cineva sau pus la vedere, dar nu am văzut nimic din

toate acestea.

Procurorul a continuat să vorbească. A spus că acest cuţit fusese găsit de poliţie, nu înfipt în cadavru, nici pe el şi nici lângă el, ci undeva în vecinătatea presupusei scene a crimei. Nu existau amprente.

Mi. Se arătase această jumătate de cuţit la secţia de poliţie. Era strâmb şi îndoit, dar şi ruginit, însă poliţia a încercat să îl îndrepte cu lovituri de ciocan. Îmi amintesc că mi-am zis că nu făcuseră o treabă bună. pentru că ondulările de pe lama acestuia erau vizibile şi în fotocopie.

Procurorul i-a spus judecătorului că pe cuţit s-au găsit urme de sânge. Din nefericire, nu fusese suficient sânge pentru a identifica grupa sanguină, dar a susţinut că era sigur că sângele aparţinea victimei.

Am obiectat faţă de avocatul meu în legătură cu bucata de hârtie care fusese acceptată ca dovadă la proces. Întotdeauna am crezut că o probă materială trebuie să fie întocmai ceea ce este, obiectul în sine. şi nu o fotografie, şi cu siguranţă nu fotocopia trebuia prezentată la tribunal.

Mă uitam şi mă întrebam când va lua sfârşit această mascaradă. De fapt aveam încredere că judecătorul va cere rejudecarea procesului.

Mi-am bătut avocatul pe umăr şi i-am cerut să facă ceva. S-a întors pe loc şi mi-a spus că nu era cazul ca el să obiecteze. A adăugat că judecătorul ştie şi el că această probă nu era acceptabilă. Dacă obiectam, ar fi arătat ca şi cum încercam să-l învăţăm pe judecător articole de lege.

Chavlin era foarte agitat şi voia să-mi păstrez calmul şi să nu mai vorbesc.

— Calmează-te! mi-a spus. Dacă apari furios în faţa judecătorului, s-ar putea să creadă că eşti agresiv. Asta nu e o idee bună într-un proces de crimă. Dacă nu eşti atent la toate detaliile, s-ar putea să fii condamnat!

În ciuda raţionamentului meu superior, am promis să nu scot un cuvânt. Credeam sincer că eram pe punctul de a fi, în sfârşit, pus în libertate. Nu voiam să fac nimic care să pună în pericol această stare de fapte.

Ultimele dovezi, pe care le-a adus procurorul în faţa juraţilor, au fost fotografiile făcute de poliţie la reconstituire, care, după spusele acestuia, mă prezentau la locul crimei şi îmi arătau îmbrăcămintea pătată de sânge.

Era prea mult. Am obiectat la aceste afirmaţii fără să mai aştept ca avocatul meu să intervină.

M-am ridicat şi am susţinut că poliţia mă dusese la locul crimei şi mi-au spus unde să stau şi ce să fac, ameninţându-mă cu tortura, în cazul nesupunerii. Voiam ca judecătorul să ştie ce se întâmplase.

Chavlin arăta şocat. Judecătorul s-a întors în direcţia mea şi a spus:

— Dar tu eşti cel din fotografii, nu-i aşa?

Am confirmat că aşa era, dar înainte de a mai putea să mai obiectez ceva, judecătorul s-a ridicat şi a părăsit sala de judecată. Faţa avocatului meu, Chavlin era inexpresivă. Când l-am întrebat de ce nu a obiectat, mi-a răspuns:

— Ţi-am zis să nu-l enervezi pe judecător!

Nu am mai avut ocazia de a mai spune şi altceva. Procesul a fost din nou amânat, iar eu am fost dus la puşcărie. Când judecătorul a ieşit din sală, am ştiut că o dădusem în bară.

UNSPREZECE

Închisoarea din Chonburi fusese desemnată să găzduiască 3.500 de puşcăriaşi, dar în realitate aici se aflau mai bine de 5.000 de persoane, în fiecare zi sosind alţi noi condamnaţi.

Deseori m-am întrebat când se vor opri să tot trimită oameni în clădirea şi aşa supraaglomerată. Departe de a le mai fi frică, prizonierii thailandezi nu se plângeau niciodată de faptul că gardienii omorau şi violau puşcăriaşii în mod regulat. Acest lucru le oferea îngăduinţă.

Străinii erau trataţi oarecum mai bine. Când mă aflam în Chonbun. acolo existau numai 50 de puşcăriaşi străini, aşa că autorităţile considerau că aveau 4.950 de puşcăriaşi în subordine şi cam 50 de străini care le făceau

probleme.

Comandanţii nu aveau niciodată încredere în noi şi întotdeauna erau în gardă când se aflau în preajma noastră. Erau conştienţi că noi cunoşteam faptul că erau angajaţi în diverse forme de criminalitate.

Ştiam că directorul închisorii şi gardienii furau tot ce se putea. Furau în mare parte ceea ce ne era destinat ca provizii zilnice şi le împărţeau între ei în funcţie de rangul fiecăruia. Puşcăriaşii trebuiau să se descurce de unii singuri.

Locul era o cloacă. Eram ţinuţi închişi în fiecare zi, între 3.30 şi 4 după amiază. În camere nu aveai voie să mănânci sau să fumezi. Singura băutură permisă era apa. În camere existau sticle cu apă, dar erau umplute cu apa de la toaletă. Străinii nu se apropiau de această apă, aşa că eram obligaţi să ne cumpărăm apă de la gardieni.

Aceştia cooperau cu noi furnizându-ne apă, pentru că astfel câştigau bani, dar relaţia se oprea doar la acest nivel. Nu ni se mai ofereau şi alte privilegii. Cu toţii eram percheziţionaţi la pielea goală înainte de a ni se permite să intrăm în celule.

Nu ni se dădea voie să ne ţinem bunurile personale în camere. Dacă te prindeau că faci contrabandă cu ţigări în puşcărie, aveai o opţiune. Fie le mâncai, fie erai scos afară şi primeai o bătaie soră cu moartea.

De obicei primeai o lovitură sau un şut în fund pentru fiecare ţigară găsită, dar, în funcţie de gardianul care se afla pe tură, te mai şi dezbrăcau la pielea goală şi te puneau să stai în picioare, cu mâinile şi picioarele depărtate ca toată lumea să râdă de tine până nu mai poate. Dacă aveai noroc, îţi înapoiau hainele în acea seară. Dacă nu, mergeai în celulă gol puşcă şi aşteptai să-ţi primeşti hainele a doua zi dimineaţă, având astfel şi alte probleme în plus. Riscul atacurilor sexuale şi al violurilor era în permanenţă prezent.

Deşi mă adaptasem la viaţa de puşcăriaş într-o oarecare măsură, întotdeauna mă temeam să mă întorc seara în celule. Nimeni nu aştepta cu nerăbdare să-şi

petreacă noaptea într-o încăpere plină cu traficanţi de droguri thailandezi, violatori şi perverşi. Erau suficient de răi şi agresivi în timpul zilei, dar noaptea deveneau aproape de nesuportat.

Încăperea în care eram închis avea o o bucăţică mică de bambus şi un beţigaş. Puşcăriaşii obişnuiau să bată gongul la fiecare oră din noapte, pe tot parcursul nopţii. În fiecare noapte, prin rotaţie, puşcăriaşu stăteau de pază câte o oră, trezindu-l apoi pe următorul pentru a sta de veghe.

Gardienii trebuiau în mod normal *să* facă ture şi să verifice toate clădirile din închisoare. dar în schimb stăteau în scaunele lor şi sunau dintr-un clopoţel pe care puşcăriatsi îl loveau la fiecare oră. iar gardianul se culca înapoi Dacă un puşcăriaş adormea şi uita să bată gongul, dimineaţa aceasta Rutina făcea aproape imposibil să nu adormi

Sistemul închisorilor thailandeze era conceput în aşa fel, încât să uţilizeze puşcăriaşii în toate modurile posibile. Nu pot să spun că acest tratament era specificat prin lege. Autorităţile instalaseră în celule patru neoane de câte un metru lungime pe care le lăsau aprinse toată noaptea. Gardienii refuzau să le *stingă*. majoritatea dintre noi ne legam la ochi ca să putem dormi. La început treceau câte trei sau patru nopţi la rând. fără să dorm deloc. La un moment dat. am mituit un gardian ca să-mi tunpere nişte somnifere îmi dădea doar câte o pastilă o dată. Căci dacă m-aş fi sinucis înghiţindu-le pe toate, ce nenorocire ar fi dus la el. aşa că înghiţeam doar câte o pastilă o dată şi speram să şi facă efectul

Acum. privind retrospectiv, mă gândesc că, mai mult decât t orice altceva, stresul împins până la extrem de a fi ţinut în asemenea condiţii nu-mi dădea voie să adorm mai mult de câteva minute pe noapte ceilalţi prizonieri erau şi ei exagerat de zgomotoşi şi abjecţi. Făceau ca de absolut orice Şi ar fi făcut totul pentru câţiva bănuţi. Majoritatea cerşeau bani de la oricine, mai ales de la străini. ca să-şi cumpere o pungă cu orez uneori aveau nevoie de bani ca

să îi joace sau să închirieze o revistă porno. Jocurile de noroc şi poker creau o atmosferă foarte violentă. Partidele duceau la bătăi şi într-o încăpere atât de mică şi aglomerată toată lumea era afectată, într-un mod sau altul. Dar cu revistele porno era şi mai rău. Întreaga situaţie mi se părea scârboasă.

Majoritatea puşcăriaşilor închişi pe termen lung îşi pierduseră tot respectul de sine. Se masturbau în mod constant în toaletă. Toaleta era înconjurată de un perete doar de un metru, aşa că era imposibil să nu observi ce se întâmpla dincolo de el.

Un bărbat care se masturbează într-o încăpere cu 40 de bărbaţi nu e chiar atât de rău, dar niciodată nu era doar unul singur care să facă acest lucru. Dacă cineva reuşea să strecoare o revistă porno în celulă, se făcea o coadă, de aproximativ 15 sau 20 de puşcăriaşi, care-şi aşteptau rândul la toaletă.

Unii nici măcar nu se deranjau să intre în toaletă. Pur şi simplu îşi scoteau penisurile şi ejaculau în mijlocul încăperii. După ce terminau, foloseau fie o pătură, fie propriile lor tricouri ca să se şteargă. Unii se masturbau reciproc, fără să se ferească; o altă categorie făcea sex cu alţi bărbaţi din închisoare, numindu-i „soţiile” lor din temniţă. O mulţime dintre aceştia erau sătui de cei zece ani petrecuţi în puşcărie şi se îndreptaseră spre practicile homosexuale, din disperare. Aşa că pentru toată lumea ameninţarea bandei de violatori era în permanenţă prezentă. Am văzut de multe ori bărbaţi violaţi. Un puşcăriaş thailandez cu care împărţeam celulă a fost condamnat pentru că a violat un copil. A fost repartizat în celula mea şi a stat cu noi doar câteva zile până când am aflat cu toţii de ce se afla la puşcărie. În noaptea aceea conducătorul încăperii i-a oferit un loc alături de al său, unde să doarmă. Mai târziu, în timpul nopţii, conducătorul l-a violat, şi a continuat să-l violeze în fiecare noapte, timp de o săptămână. Bărbatul s-a plâns unui gardian şi a fost mutat. Dumnezeu ştie ce s-ar fi întâmplat dacă gardianul nu ar fi avut compasiune faţă de el.

* * *

Când am fost trimis prima oară la închisoare, eram un naiv. Nu arătam că aş fi fost în stare să mă apăr singur sau să lupt pentru drepturile mele. Dar anii petrecuţi în închisoare m-au făcut deosebit de rezistent. În timp mi s-a schimbat şi înfăţişarea şi modul cum tratam oamenii. Mi-am ras părul din cap şi mi-am făcut tatuaje. După câteva luni de puşcărie, devenise clar pentru toată lumea că nu voi tolera niciun comportament necivilizat din partea celor care ar fi încercat să-mi facă necazuri.

Această atitudine m-a asigurat că nu voi fi violat. Nu am fost niciodată agresat sexual pentru că ceilalţi puşcăriaşi ştiau care ar fi fost consecinţele unei asemenea acţiuni. M-am schimbat de f când am intrat în puşcărie. Nu mai eram omul de afaceri finuţ şi elegant care fusesem cândva. Mă adaptasem şi puteam să-mi port foarte bine de grijă singur.

Eram puternic şi niciodată nu am apelat la vreo depravare sexuală ca să supravieţuiesc. Mi-am golit mintea de aceste gânduri cât de mult posibil, dar, cu jumătate dintre puşcăriaşii care foloseau diferite metode de satisfacere sexuală, nu era uşor.

Am trăit printre bărbaţi toată viaţa mea şi am lucrat în afara continentului luni de zile, dar niciodată nu i-am văzut pe bărbaţi comportându-se ca cei din închisoare. Erau momente când voiam să-i castrez pe majoritatea şi erau clipe când mă străduiam din răsputeri să-mi păstrez calmul şi să nu sar să-i omor pe nenorociţi.

Îmi era greu, mai ales când străinii se comportau în acest fel. Îmi amintesc de un anume puşcăriaş englez cu un comportament revoltător, pe nume Simon. A fost trimis la Chonburi pentru că molestase o femeie. Simon intrase într-un magazin şi apucase o vânzătoare de sâni. A primit şase luni de puşcărie.

Într-o noapte, înainte ca vreunul dintre noi să se fi culcat, Simon s-a dus la toaletă. Nici măcar nu s-a întors cu spatele, ci pur şi simplu a început să se masturbeze. Am strigat la el să se abţină şi să nu se comporte ca ceilalţi. S-

a întors spre mine cu un rânjet pe faţă şi mi-a zis: „Nu pot să mă opresc acum!”

Mă săturasem. M-am ridicat şi l-am bătut măr. Simon a refuzat să intre în celula noastră în noaptea următoare. Când le-a explicat gardienilor care este motivul, cu toţii l-au considerat hilar. L-au transferat în altă celulă.

* * *

Nu toţi puşcăriaşii thailandezi erau victime uşoare. Existau grupări bandite printre puşcăriaşii thailandezi, care îşi spuneau samurai. Dar ei nu respectau niciun cod şi nu aveau nici onoarea adevăraţilor samurai. În fapt erau doar grupuri de criminali violenţi care trăiau pe spinarea puşcăriaşilor mai slabi sau care extorcau bani de la ei.

Nu erau ei samurai adevăraţi, dar erau periculoşi. Dacă îi supărai, te atacau. Când mă aflam în preajma lor mă purtam cu o deosebită atenţie. Nu stăteau prea mult pe gânduri când era vorba să-şi înjunghie rivalii cu o periuţă de dinţi ascuţită sau cu o lingură, sau să spargă capul cuiva, în văzul tuturor, cu o farfurie sau chiar cu o bucată de ciment. Se luptau fără oprire, uneori chiar ucigându-se reciproc, pentru câţiva bănuţi sau orice nimic care li se părea lor că le-ar afecta imaginea în faţa prietenilor acestora.

Viaţa mea valora mai mult decât câţiva bănuţi, aşa că am încercat să am de-a face cu samuraii pe cât de puţin posibil.

În afară de asta, încăierările care aveau loc erau legate de datoriile de la joc sau de bani împrumutaţi, iar unele porneau de la traficul cu droguri. Dar, încă o dată, bătăile puteau să înceapă de la orice.

Am supravieţuit continuând să-mi amintesc că eram singura persoană în care puteam avea încredere. Aveam câţiva prieteni în închisoare, dar, în general am încercat să nu mă apropii prea mult de nimeni. Nu conta despre cine era vorba. Toţi erau nişte criminali nenorociţi şi foarte repede mi-am dat seama că tovarăşii mei de puşcărie m-ar fi înşelat fără să clipească ori de câte ori ar fi fost posibil.

O situaţie anume îmi tot vine în minte. Înainte de a fi

arestat, în timp ce trăiam în Pattaya, un englez care locuia la stradă, împreună cu iubitul lui, s-a împrietenit cu soţia mea, Nanglung. L-am întâlnit o dată sau de două ori şi părea un individ de treabă, într-o zi a întrebat-o pe Nanglung dacă putea să-i împrumute E 5.000 de baht până când îi veneau banii din Anglia. Soţia mea m-a întrebat dacă poate să-i dea banii.

— Dacă chiar a rămas fără bani, împrumută-i, i-am răspuns. Aşa că i-a dat cei 5.000 de baht. Au trecut câteva săptămâni şi singurul lucru pe care-l mai ştiu despre el e că dispăruse. Îşi schimbase locuinţa fără să spună un cuvânt. M-am simţit ca un idiot că avusesem încredere în el, dar asta-i viaţa.

Mă aflam în închisoarea Chonburi de doi ani de zile când a apărut Andrew, sau André, cum îi plăcea să i se spună. Fusese arestat pentru că molestase un băieţel, deşi susţinea că era nevinovat. Evident, era surprins să mă vadă. Ştia că fusesem arestat, dar a crezut că fusesem dus la închisoarea Bangkwang din Bangkok. Şi-a cerut scuze pentru bani.

— Nu-ţi face griji, mi-a spus. acum o să clarific situaţia. Mi-a explicat că aştepta ca ambasada să-i transfere banii. A trebuit să-l ajut cu multe lucruri în puşcărie, pentru că nu ştia nimic şi nu cunoştea pe nimeni. L-am învăţat să se organizeze şi l-am îndrumat spre o celulă bună, i-am dat, de asemenea, ceva credit pentru magazinul închisorii.

A spus că, acum când ştie unde mă aflu şi în ce condiţii trăiesc, o să-mi înapoieze cei 5.000 de baht cât de curând posibil. Îmi va trimite, de asemenea, pachete, medicamente, cărţi şi reviste. Orice aş fi dorit şi aş fi avut nevoie, voi primi de la el.

Câteva zile mai târziu a dispărut din nou, de data asta ieşind pe cauţiune. Nu am primit niciodată nici măcar un bănuţ din cei 5.000 de baht şi nici pachete cu mâncare ori cu alte produse din câte îmi promisese. De fapt, nu am primit nici măcar o scrisoare.

Tot ceea ce am primit de la el au fost notele de plată

neachitate la magazinul închisorii, pe care trebuia să le plătesc eu, fie că îmi plăcea sau nu. Ăsta era modul său tipic în care se comporta.

Există o zicală care spune că răzbunarea e un fel de mâncare care se serveşte cel mai bine rece. L-am întâlnit pe André patru ani mai târziu într-o altă închisoare. Fusese din nou arestat că molestase băieţei. Am vrut să-l lovesc peste gură până şi-ar fi înghiţit dinţii, dar tocmai suferise un atac de cord şi nu m-a lăsat inima să-l bat. Uimitor, mi-a cerut din nou ajutorul.

— Poţi să mă ajuţi să fiu mutat în clădirea în care te afli tu? m-a întrebat el.

— Nicio şansă. Nu te vreau prin preajma mea, i-am spus ridicând indiferent din umeri.

— Ei bine, atunci poate poţi să mă ajuţi cu ţigări şi cafea.

— Ia mai du-te naibii, i-am retezat-o şi am părăsit încăperea. N-avea decât să se descurce de unul singur. Nu era tocmai o răzbunare, era o jusfiţie poetică.

Nu exista loialitate nici printre ceilalţi criminali. Îmi amintesc de acel american cu care mă întâlneam în mod regulat să bem câteva beri şi să jucăm biliard. Aterizase în Chonburi într-o zi. El, ca şi André, mi-a spus că nu ştia unde fusesem închis, altfel. cu siguranţă m-ar fi vizitat. Mi-a spus că fusese arestat pentru că se luptase pentru spălătoria sa, dar a ieşit pe cauţiune.

A fost şocat de starea în care se afla închisoarea.

— Iisuse Cristoase! Cum supravieţuieşti în rahatul ăsta?

Avea doar hainele în care fusese arestat şi acestea erau împuţite, aşa că până au putut fi spălate, i-am dat câteva de-ale mele. I-am cumpărat un lighean, săpun, periuţă şi pastă de dinţi, o pungă de cafea, lapte praf şi zahăr. A promis că mă va ajuta în toate felurile posibile, de îndată ce va ieşi pe cauţiune.

Câteva zile mai târziu a ieşit din închisoare şi a plecat. Nu numai că a plecat, dar mizerabilul a luat cu el tot ce-mi aparţinea: hainele, ligheanul, săpunul, chiar şi

jumătate din punga de cafea şi din cea de zahăr. Nu mi-a lăsat nimic. Dar ca şi în cazul lui André, sunt sigur că ne vom întâlni din nou într-o zi.

DOISPREZECE

Primii mei ani în închisoarea Chonburi au fost un coşmar. Am fost bătut şi supus celei mai cumplite degradări fizice şi psihice după un program zilnic. Niciodată nu m-am simţit mai deprimat. Soţia mea thailandeză îmi furase banii de cauţiune şi nu îmi permiteam să-mi angajez un avocat care să se ocupe de caz.

Dar, în timp ce aşteptam ca procesul meu să se încheie şi să se dea o sentinţă, starea sănătăţii mele începuse să se deteriorareze. Acest lucru s-a întâmplat treptat, dar urmările nu-mi dau pace nici până în ziua de azi.

Încăperile în care dormeam erau practic nişte cuşti uriaşe. Aveau pereţi făcuţi din zăbrele. O parte din ei erau acoperiţi cu plasă contra ţânţarilor, dar alte părţi erau lăsate libere, fără plasă. Vara era acceptabil, dar odată ce începea anotimpul ploios, viaţa devenea un coşmar. Vântul şi ploaia băteau fără milă în celule. Am încercat să punem nişte pături agăţate de barele de fier, dar gardienii ne-au obligat să le dăm jos imediat. Au spus că trebuie să aibă o vedere amplă din toate unghiurile.

În Chonburi, dormeam într-o încăpere care fusese concepută să găzduiască 20 de puşcăriaşi, dar în realitate existau cu mult mai mulţi, şi dormeam ca sardinele, unii în prelungirea celorlalţi.

Nu aveai spaţiu nici să faci un pârţ, ce să mai vorbim de dormit. Nu existau paturi, iar acolo unde erau, înghesuiau într-o cameră un număr mai mare de puşcăriaşi decât paturile existente.

Nimeni din afara închisorii nu se gândeşte serios vreodată că un puşcăriaş poate fi flămând, mai ales acum când majoritatea prizonierilor din întreaga lume primeşte ceea ce ar putea fi considerată mâncare gourmet. Dar într-o închisoare thailandeză, mâncarea nu are nicio legătură

cu noţiunea de gourmet. De fapt, nici nu seamănă cu vreun fel de mâncare pe care am mâncat-o vreodată în viaţă.

Ni se dădea un fel de mâncare numit *khao dang*, din cel mai ieftin orez posibil. Orezul nu era spălat, ci pus la fiert aşa cum sosea de la ferme. În Chonburi orezul era fiert în cazane mari, care probabil nici ele nu fuseseră vreodată spălate, căci atunci când ni se servea, mâncarea putea.

Supa de peşte era atât de condimentată şi usturată că acestea erau singurele arome pe care le puteai percepe, dar numai Dumnezeu mai ştie ce se mai afla în compoziţia ei.

Nu am fost niciodată suficient de curajos ca să mănânc mizeria pe care ne-o serveau drept mâncare. Orice fel de mâncare care mirosea atât de urât nu putea să-ţi facă decât rău. Nu aş fi putut să mănânc, nici dacă aş fi vrut.

De fapt, singurii amărâţi care mâncau în puşcărie erau cei care nu aveau nici familie şi nici alţi prieteni în libertate ca să-i viziteze sau să le trimită vreo brumă de bani.

Majoritatea puşcăriaşilor cumpăra mâncare de la magazinul închisorii. Aici se vindea orez alb, omletă, pui, pâine şi câteva alte feluri. Acestea erau pregătite de soţiile, amantele şi alţi membri ai familiei gardienilor, dar tot găseai fire de păr. muşte şi ţânţari şi câteva alte surprize în orice fel de mâncare pe care-l cumpărai. Gardienilor li se permitea să vândă mâncare în valoare de 75 de dolari zilnic de fiecare, iar în felul acesta îşi scoteau de zece ori salariul lor.

Deseori stăteam nemâncat zile întregi pentru că nu aveam bani să cumpăr ceva şi nu puteam să mă forţez să mănânc rahaturile pe care ni le serveau zilnic, dar nimănui nu-i păsa nici cât negru sub unghie de asta. De fapt, închisoarea prepara mâncare doar pentru vreo 200 de puşcăriaşi întrucât numai cei mai săraci mâncau asemenea hrană. Guvernul aloca bani pentru mâncare ca să ajungă întregii populaţii din închisoare, dar, desigur, gardienu îi

furau.

Această alimentaţie cumplită pe care a trebuit să o îngurgitez mi-a distrus sistemul digestiv. Am început să slăbesc după ce am intrat în puşcărie, dar, treptat-treptat, starea sănătăţii a început să mi se deteriorareze complet. Faptul că nu exista asistenţă medicală a făcut ca situaţia mea să se înrăutăţească rapid.

La Chonburi nu exista niciun medic, doar un asistent medical. Nu exista o infirmerie corespunzătoare şi niciun stomatolog. Dinţii i-am pierdut primii. După câţiva ani de dietă îngrozitoare şi de atmosferă nesănătoasă, dinţii s-au cariat îngrozitor. Închisoarea era vizitată de un stomatolog cam o dată pe an. Până când a sosit termenul când acesta trebuia să-şi facă apariţia, am tot avut dureri mari, aşa că m-am înscris la o consultaţie.

M-am dus să mă vadă, împreună cu un alt străin, Amir. În acea zi, stomatologul trebuia să vadă cam 500 de puşcăriaşi. Trebuia să ne aşezăm pe vine şi să aşteptăm în curte. În cele din urmă, au sosit 12 oameni în halate albe. Arătau ca nişte studenţi, iar impresia mea s-a dovedit a fi adevărată. Au început să ne strige pe nume, iar oamenii făceau un pas înainte ca să fie trataţi. Dar nu făceau nicio examinare şi nu aplicau deloc niciun tratament adevărat. Imediat mi-am dat seama că se aflau aici doar pentru un singur motiv: să extragă dinţi.

Primii trei sau patru studenţi făceau injecţii cu novocaína. Apoi, puşcăriaşilor li se spunea să se aşeze la rând ca ceilalţi studenţi să le extragă dinţii sau măselele.

Priveam îngrozit. Îmi amintesc că studenţii aveau cu toţii mănuşi de cauciuc şi măşti faciale, dar nu exista nicio consideraţie adevărată pentru igienă. Nu aduseseră 500 de bucăţi de seringi, ci introduceau aceleaşi seringi într-o soluţie de alcool, după care le refoloseau. Acelaşi lucru se petrecea şi cu cleştii de extracţie

Priveam cu dezgust modul în care operau. Ştiam că era imposibil să fie cleştii sterili. Remarcasem că studenţii nu-şi schimbaseră mănuşile de cauciuc nici măcar o dată. Extrăgeau dinţi într-un timp care presupunea câte un dinte

la fiecare 30 de secunde, sau ceva în acest timp. Când mi-a venit rândul, am refuzat să-mi ocup locul şi aşa a făcut şi Amir.

— Dă-i naibii cu rahaturile lor, i-am spus. Am trecut în fugă pe lângă studenţi. Peste tot era sânge, iar prin toată curtea erau împrăştiate, precum confetti căzute pe pământ, fragmente de dinţi.

În următoarele câteva luni am făcut zeci de cereri ca să merg la un stomatolog competent. Nu m-au lăsat să ies din închisoare, chiar dacă exista un spital chiar în faţa acesteia şi trebuia doar să traversez strada. Au spus că implica un potenţial risc de evadare.

În cele din urmă, probabil pentru că am tăcut din gură, directorul închisorii a fost de acord să ceară unuia dintre spitalele statului să trimită un stomatolog.

După ce s-a uitat la dinţii mei, stomatologul mi-a spus că trebuia să îmi extragă 18 dintre ei şi că trebuia să-l vizitez la spital. Nu putea să-mi extragă atât de mulţi dinţi în locul unde ne aflam.

Când a sosit ziua să merg la spital, nu exista nicio maşină sau dubă a închisorii. După tot balamucul privind securitatea şi riscul de a evada ca şi necesitatea de a fi pus în lanţuri, am mers la spital în spatele unei motociclete.

Nu mă înţelegeţi greşit. Acest mod prin care am fost transportat nu însemna că aveau încredere în mine. Trebuia să port în continuare lanţurile, aşa că pur şi simplu mi-am trecut piciorul peste şa. Dar nu mi-ar fi fost greu să-l strâng de gât pe gardianul care conducea motocicleta şi să fug. Alt puşcăriaş probabil asta ar fi făcut.

Am mers la spital în spatele acelei motociclete cam de zece ori. De câteva ori am mers cu taxiul, iar gardienii ocupau acelaşi loc cu mine, pe bancheta din spate. De două ori am mers pe jos până la spital, căci nu am avut niciun mijloc de transport la îndemână. Până la cel mai apropiat spital de stat e o bucată bună de mers cam 30 de minute pe jos, iar cu lanţuri de 4 kg greutate după tine, nu e lucru de glumă.

Desigur că a trebuit să-mi plătesc protezele şi tratamentul, închisoarea ar fi trebuit să le pună la dispoziţie, dar nu a făcut-o.

* * *

În Thailanda reglementările guvernamentale şi legislaţia sunt în fapt destul de severe, dar problema e că thailandezu nu le respectă niciodată. Dacă le-ar respecta, viaţa puşcăriaşilor ar fi mult mai uşoară. Dar încălcau legea, o deformau şi o ignorau ori de câte ori era posibil.

De exemplu, conform legii thailandeze şi celei internaţionale, puşcăriaşii reţinuţi temporar, ca şi cei condamnaţi, ar trebui să fie închişi separat. Dar, în practică, odată intrat pe poarta închisorii, eşti şi tu condamnat. Nu exista inegalitate în puşcărie; toată lumea era tratată ca un rahat. Singura diferenţă era că atunci când un puşcăriaş era condamnat, lanţurile îi erau scoase.

Legea thailandeză spune că „metodele de recluziune nu sunt niciodată folosite ca o formă de pedeapsă”. Dar am văzut bărbaţi cu trei rânduri de lanţuri în jurul gleznelor pentru că fuseseră prinşi panind şi jucând jocuri de noroc sau consumând droguri. Am văzut pe alţii cu nişte nenorocite de lanţuri ancoră agăţate de picioarele lor. atât de grele încât, parţial trebuiau să le şi care, dar să le şi târască după ei.

una dintre metodele preferate de recluziune era „lanţul margaretă” – folosit de obicei pentru cei care erau prinşi în acte homosexuale, sau asemănătoare acestora, dar şi pentru orice grup care încălcau împreună regulile. În lanţul margaretă erau legaţi toţi cei implicaţi – un grup de trei. cinci, zece sau chiar mai mulţi – înlănţuiţi împreună, gleznă de gleznă.

Dacă unul dintre ei avea nevoie să urineze. mergeau cu toţii la toaletă; dacă unul dintre ei avea nevoie să facă caca, îl însoţea tot grupul Trebuiau să mănânce, să doarmă şi să facă duş împreună, ceea ce era al naibii de dificil, ca să nu mai spun stânjenitor.

Faptul că era ilegal să duci un prizonier în lanţuri în faţa justiţiei nu-i deranja câtuşi de puţin pe cei care

încălcau legea. Mulţi oameni afirmă deseori că judecătorii sunt corecţi şi obiectivi în luarea deciziilor chiar şi atunci când văd lanţurile. Dar eu nu sunt de acord. Cum poate să mai existe prezumţia de nevinovăţie când prizonierii sunt forţaţi să apară în lanţuri?

Spre deosebire de mine, majoritatea puşcăriaşilor nu cunoşteau legea sau ce drepturi aveau şi nimeni nu le-a adus aceste lucruri la cunoştinţă.

La un moment dat am reuşit să obţin de la un avocat o copie a legii thailandeze a penitenciarelor. El ştia prea bine care era situaţia din interiorul închisorii, dar, ca toţi avocaţii pe care-i angajasem, a insistat că nu va fi bine pentru cariera lui să se plângă unui judecător despre viaţa dintr-un penitenciar. Eu, însă, am studiat documentele pe care mi le-a dat.

Pe măsură ce lunile treceau şi eu nu mai primeam nicio veste legată de procesul meu, am început să accept treptat că voi fi găsit vinovat. Asta mi-a dat curajul să încep să înfrunt sistemul din interior şi am devenit o mare problemă pentru închisoare. Am refuzat, sau aş spune, am încercat să refuz, să fiu tratat ca un animal.

După câţiva ani de stat în lanţuri, chiar dacă nu fusesem condamnat pentru crimă, eu şi un prieten japonez, Kim, le-am scris celor din organizaţia Amnesty Internaţional şi altor grupări care apărau drepturile omului.

Le-am scris petiţii şi le-am cerut să ne ajute să ne fie scoase lanţurile o dată pentru totdeauna. Rugăminţile noastre au fost auzite şi Amnesty ne-a sfătuit să depunem un dosar la tribunal prin care ceream să fim scoşi din lanţuri. Zvonurile s-au răspândit rapid, iar gardienii au început să ne hărţuiască şi mai mult pe mine şi pe Kim. Comandanţi au venit să îmi spună că dacă mai vorbesc odată cu cineva despre ceea ce s-a întâmplat înăuntrul închisorii, o să-mi pară rău. Mi-au spus că atunci când se va termina, o să plătesc pentru că le-am făcut necazuri.

Nimeni nu voia să fie văzut stând cu noi. Tuturor le era frică că atunci când rahatul o să ajungă până la tavan,

ventilatorul o să-i împroaşte şi pe ei. Era o perioadă foarte periculoasă pe care o trăiam, dar totuşi am intentat procesul.

Fiind şi cei de la Amnesty implicaţi, procesul a fost programat să înceapă în câteva luni. Judecătorul nu a avut ce să protesteze legat de motivele noastre şi având câţiva avocaţi experţi în drepturile omului prezenţi în sala de judecată, i-a fost pur şi simplu frică să ne anuleze cazul. În final, a dat ordin ca lanţurile să ne fie date jos imediat. De fapt a dat ordin ca toţi cei care purtau lanţuri să fie eliberaţi.

Purtasem lanţurile doi ani de zile, dar cunoşteam puşcăriaşi care le aveau legate de picioare de opt ani. Hotărârea judecătorească l-a obligat pe şeful închisorii să dea jos lanţurile purtate de cei 600 de bărbaţi. Kim şi cu mine am fost trataţi ca nişte eroi timp de o zi. Chiar şi gardienii au fost de acord că am avut curaj, dar acum ne considerau provocatori de necazuri. Un comandant a mers până acolo, încât să mă ameninţe cu moartea.

— Te crezi altfel decât ceilalţi? Aici e Thailanda. Aici mori foarte uşor.

Mi-a luat ceva timp să îmi dau seama că la sfârşitul zilei, ceea ce mi-a spus era adevărat, dar asta nu m-a intimidat. Succesul cazului nostru m-a încurajat să scriu fiecărei grupări din Europa preocupate de bunăstarea puşcăriaşilor, ca şi ziarelor din Marea Britanie şi Irlanda. Nu le ceream doar să dea la iveală cazul meu. ci le ceream să acţioneze.

Am început să scriu scrisori în fiecare zi. Unul dintre cei cărora le-am scris a fost John Mulcahy, editorul revistei irlandeze *Phoenix*. Îmi amintesc că i-am scris lui John toată povestea mea şi mă gândeam că nu o să creadă niciun cuvânt din ea, căci nu era plauzibilă. Dar m-am înşelat. A primit scrisoarea mea şi mi-a răspuns. Eram şocat. Scrisoarea era primul gest de comunicare pe care-l primisem de la cineva din Irlanda, în afară de cei din familia mea. Mi-e greu să descriu cum această scrisoare m-a adus pe linia de plutire şi ce impuls mi-a dat.

În răspunsul său, John Mulcahy nu mă judeca deloc şi s-a oferit să mă ajute. Întrucât fusesem deseori abandonat, am refuzat să-mi fac vreo speranţă; nimeni, în afara celor de la Amnesty, nu făcuse nimic practic ca să mă sprijine. John mi-a dat peste cap aşteptările. *Phoenix* a adus cazul meu în atenţia cititorilor irlandezi. Publicitatea a dat imediat rezultate. Oamenii au început să-mi scrie şi să-mi trimită pachete cu cărţi, medicamente şi obiecte de igienă personală.

Nu mai credeam de mult timp în bunătatea umană, dar intervenţia lui Mulcahy mi-a refăcut starea de spirit. Cititorii revistei *Phoenix* au donat bani pentru un fond de întrajutorare pe care l-a instituit şi l-a administrat John. Nici măcar nu ştiu cum să încep să explic în ce fel acest fond mi-a schimbat soarta. În fiecare săptămână soseau scrisori de la binevoitori.

Simţeam că forţele îmi renăscuseră pentru prima oară de când fusesem arestat. Scrisorile îmi îmbunătăţiseră starea de spirit; de fapt, m-au salvat. Mai mult decât orice altceva, scrisorile au întrerupt rutina. Începusem să aştept cu nerăbdare ziua de mame pentru că de obicei aducea cu ea veşti bune sau un pachet, ori o scrisoare neaşteptată. Cred că am primit cea mai mare corespondenţă din închisoare. Dar în realitate aceasta nu a influenţat cazul meu. Mă confruntam în continuare cu misiunea de a face dreptate în absolut cel mai corupt sistem juridic din lume.

TREISPREZECE

Simpla menţionare a sintagmei „procesul meu” fie mă înfuria la culme, fie mă făcea să izbucnesc în râs. Nu e greu să vă daţi seama de ce. La următoarele trei sau patru apariţii ale mele la tribunal, fie nu a apărut procurorul, fie spunea că nu a chemat niciun martor pentru înfăţişarea din acea zi.

Acest lucru s-a repetat constant pe parcursul a noua luni de zile. În ciuda faptului că legea thailandeză stipulează că audierile nu trebuie să se desfăşoare la o distanţă mai mare de 30 de zile una de cealaltă, am fost

dus la tribunal doar din trei în trei luni. M-am plâns avocatului meu în legătură cu metodele frivole la care procurorul apela ca să tragă de timp.

— Procurorul este foarte ocupat şi se ocupă de multe cazuri, mi-a spus avocatul, dar probabil că o să-şi facă timp să vină la tribunal şi să se ocupe de cazul tău, dacă doreşti să-l plăteşti. 100.000 de baht ar trebui să fie suficient.

Ştiam de la alţi indivizi din închisoarea Chonburi că, dacă-l mituiai pe procuror, audierile de la tribunal erau fixate la intervale de timp mai mici. Ştiam nişte puşcăriaşi care dăduseră mită şi fuseseră chemaţi la tribunal, în medie, cam la fiecare două săptămâni. Mituirea nu era considerată corupţie, pentru că procurorul nu promisese că te va lăsa să scapi uşor. El doar era de acord să apară la audiere şi să se ocupe de caz. Deci, îl plăteai de fapt că să te condamne, dar să o facă mai repede.

Un puşcăriaş a tot apărut în faţa tribunalului timp de opt ani de zile. Procurorul a chemat aproape 200 de martori. În cele din urmă, omul i-a dat bani procurorului, care imediat a renunţat la 20 de martori. I-a mai dat bani încă odată şi acesta a mai renunţat la alţi 20 de martori, şi tot aşa.

Un proces rapid însemna cu totul altceva pentru soarta celui condamnat. Regele Thailandei dădea, la fiecare patru ani, câte o amnistie prin care sentinţele erau schimbate. Puşcăriaşii ca mine beneficiau de o amnistie doar după ce fuseseră condamnaţi. Dar nu ştiam niciodată exact când regele urma să facă acest favor.

Un alt exemplu era cel al unui puşcăriaş care fusese arestat în 1991. În acel an fusese o amnistie, dar o ratase. Au mai existat amnistii în 1993, 1995 şi din nou în 1999. Dar le-a pierdut pe toate. Dacă procesul lui s-ar fi terminat la timp, pedeapsa lui de 100 de ani de puşcărie ar fi fost acum redusă la patru ani. Prin urmare, mituirea unui procuror ca să te condamne rapid nu era atât de prostească precum părea la prima vedere.

Nu aveam banii necesari şi, chiar dacă i-aş fi avut, probabil că tot nu l-aş fi mituit pe procuror. O’Connor fiind

mort, ştiam că acesta nu mai avea niciun martor ocular. Cu toate acestea refuzase să închidă cazul şi să accepte certificatul de deces al lui O'Connor.

Într-un final, am decis să-i scriu şi să mă plâng preşedintelui tribunalului din Chonburi. I-am scris că procurorul mă ţinea de ani de zile în puşcărie, insistând să continue un caz pe care nu-l poate câştiga. I-am spus că procurorul nu avea nicio dovadă şi niciun martor şi, până acum, nu dovedise nimic.

Scrisoarea mi s-a părut o idee bună atunci. În ceea ce mă privea, procurorul doar se juca cu viaţa mea, iar acum cerea bani ca să vină la tribunal şi să-şi facă meseria. I-am cerut preşedintelui tribunalului să-l instruiască pe procuror ca să se ocupe de cazul meu. Iar dacă avea vreo dovadă concretă, sau vreun martor, ar trebui să le prezinte în faţa curţii, iar dacă nu, să mă elibereze.

La următoarea apariţie la tribunal, procurorul a venit la mine.

— De ce încerci să-mi faci probleme? m-a întrebat acesta, încerc să te ajut!

Când a sosit judecătorul, mi-a spus că dacă în viitor mai am alte probleme, pot să i le aduc lui la cunoştinţă. Nu era nevoie să-i scriu preşedintelui tribunalului. Avocatul meu de la acea vreme a spus că a fost o idee bună, dar să nu mai repet acest gest. Dacă încercam din nou, o să-i enervez pe judecător şi pe procuror.

La această audiere, procurorul a prezentat declaraţia *pe* care poliţia m-a forţat să o semnez. Nu a citit-o cu voce tare la proces; nu m-a întrebat dacă semnătura de pe ea îmi aparţinea. Doar i-a înmânat-o judecătorului şi i-a spus că acuzatul a mărturisit totul la secţia de poliţie.

Ca de obicei, Chavlin stătea fără să deschidă gura şi să intervină. Aş fi obiectat eu singur, dar audierea a durat doar atât cât procurorul să poată înmâna judecătorului declaraţia mea. După asta judecătorul s-a ridicat în picioare şi a ieşit pe uşă, urmat de procuror.

Am fost trimis înapoi la închisoare. Şase săptămâni mai târziu m-am întors la tribunal ca să am de-a face cu

aceeaşi situaţie. De data asta, procurorul a chemat un poliţist. Acesta a depus mărturie susţinând că, datorită uimitoarelor puteri deductive ale poliţiştilor, au descoperit crima, l-au prins pe criminal, au găsit arma crimei şi au obţinut o declaraţie de la mine. toate acestea în mai puţin de două ore.

Audierea s-a terminat şi am fost trimis înapoi la Chonburi. Am fost anunţat abia peste câteva săptămâni că alţi trei poliţişti au depus mărturie la un tribunal din Bangkok la care nu mi s-a permis să iau parte. Totuşi Chavlin asistase la acea audiere. Mi-a spus că nu s-a declarat nimic care să aibă importanţă pentru cazul meu.

— Nu-ţi face griji, mi-a zis. Aşa că m-am îngrijorat.

Tot ce mai rămânea acum de făcut era ca procurorul să-şi expună argumentele finale, după care intervenea apărarea. Durase trei ani ca să audieze şapte martori şi apărusem la tribunal de 30 de ori pentru că martorii, sau procurorul, nu-şi făcuseră datoria la timp. În medie, majoritatea audierilor au durat cam zece minute. Aşa că în trei ani, mi-am petrecut doar cinci ore la tribunal.

Aşa cum v-aţi aşteptat, nu a existat niciun argument final la audieri. Procurorul s-a ridicat în picioare, s-a îndreptat spre judecător şi i-a înmânat declaraţia lui O'Connor. Acesta nu a citit-o niciodată şi nici nu a arătat-o cuiva. Odată ce judecătorul a acceptat-o, procurorul a spus:

— Oh, iar acest martor este mort acum. Excelenţa Voastră, în acel moment O'Connor era mort de mai bine de doi ani şi ar fi trebuit să fie şters de pe lista martorilor. Acum am înţeles de ce procurorul nu a acceptat certificatul de deces. Dacă nu recunoştea că O'Connor este mort, putea să se folosească în continuare de declaraţia acestuia.

Când am văzut că judecătorul acceptă declaraţia de la procuror, am ţâşnit în picioare instantaneu, susţinând că este ilegal să folosească declaraţia făcută de O'Connor. Nimeni nu putea să-i verifice semnătura. Ar fi putut să fie scrisă de poliţie. Din câte ştiam, procurorul ar fi putut să o

fi scris chiar el. Cu siguranţă era destul de necinstit.

* * *

După ani de aşteptare, a sosit în sfârşit ziua în care puteam să depun şi eu mărturie. Abia aşteptam să se facă lumină în cazul meu. De fapt, îmi permisesem să îmi fac speranţe că voi fi eliberat.

Nu aşteptam cu nerăbdare interogatoriul procurorului, pentru că ştiam că îşi va da toată silinţa să mă atragă în capcană. La unele întrebări nu poţi să răspunzi cu un simplu „da" sau „nu".

Dar nu trebuia să-mi fac griji. Procurorul nu şi-a făcut apariţia la proces. Procurorul făcuse tot posibilul să mă condamne, cu toate acestea, acum când avea şansa să mă prindă cu adevărat la înghesuială, nu avea nicio întrebare pe care să mi-o pună. Cum era posibil aşa ceva?

Avocatul Chavlin mi-a spus să nu îmi fac griji. Mi-a explicat că era normal să se întâmple aşa ceva în Thailanda. Nici judecătorului nu i se părea nimic ciudat. A intrat în sala de tribunal, a luat loc, ca de obicei, şi a deschis audierea fără să clipească din ochi. Nu exista niciun translator în sală. Pentru ei în timp ce mă certam cu avocatul meu, judecătorul şi procurorul s-au ridicat şi au plecat.

— Nu ar trebui să faci o scenă în sala de judecată! a strigat avocatul la mine. O să pară că nu ai bune maniere şi nici respect faţă de judecător.

— Una e să apari la proces, am urlat la el, şi alta e să stai şi să fii călcat în picioare!

În cele din urmă Chavlin mi-a spus că o să vorbească cu judecătorul, ca să fiu mulţumit, dar judecătorul ştia deja că aşa-zisa declaraţie a lui O'Connor nu putea fi acceptată.

Mie nu mi se părea că lucrurile stau aşa. Judecătorul acceptase declaraţia fără să scoată niciun cuvânt, dar nu puteam face mare lucru asta nu fusese până atunci cu adevărat o problemă căci toţi martorii care fuseseră chemaţi erau thailandezi, iar judecătorul îi înţelegea.

Dar acum eu trebuia să depun mărturie şi nu ştiam să vorbesc prea mult în thailandeză. Din fericire exista o

ziaristă thailandeză în sală care vorbea engleză. Ei i s-a cerut până la urmă să traducă.

Avocatul meu mi-a cerut să-i explic ceea ce se întâmplase – furtul iniţial, eşecul poliţiei de a-l prinde pe O'Connor, întâlnirea, cum m-a atacat O'Connor şi cum acesta a fost de acord să-mi înapoieze banu' în Bangkok.

Următoarea întrebare a fost:

— Ce s-a întâmplat în Bangkok?

Avocatul meu a sărit peste călătoria cu maşina cu Holdsworth şi O'Connor. Nu a pomenit de nicio bătaie sau crimă, ceea ce a fost ciudat, ţinând cont de faptul că despre asta trebuia să depun mărturie.

Am început să explic cum poliţia a venit la apartamentul lui O'Connor şi m-a arestat pentru pătrundere prin efracţie; cum le-am povestit poliţiştilor ce se întâmplase şi cum aceştia m-au arestat în schimb pe mine; cum am mers de bunăvoie cu poliţiştii ca să-l acuz pe O'Connor oficial; cum la 14 ore după ce am fost arestat, O'Connor a pretins din senin că îi omorâsem garda de corp.

Le-am explicat cum fusesem bătut şi torturat de poliţia turistică din Bangkok până când am fost de acord să semnez o declaraţie pe care mi-o pregătiseră.

Judecătorul zâmbea ocazional, dar arăta plictisit. Probabil mai auzise poveşti ca ale mele în fiecare zi. Era un lucru normal ca poliţia să bată şi să tortureze suspecţii. Nu am fost primul şi nu voi fi nici ultimul.

Nu am fost niciodată întrebat dacă îl ucisesem pe Holdsworth. Nici măcar nu am fost întrebat dacă îl cunoşteam.

Asta a fost tot. În 45 de zile o să mă duc acasă. Au fost 45 de zile lungi, petrecute în penitenciarul din Chonbun. dar gândul eliberării îmi ridica moralul. Când a sosit ziua mult aşteptată, am fost dus la tribunal. Îmi amintesc că eram nerăbdător, dar şi din cale afară de nervos. Mintea mea o luase razna – dacă eram găsit vinovat, de ce mă vor acuza? Cel mai rău lucru pentru care mă puteau condamna era omucidere, dar fusese legitimă

apărare.

Eram pregătit să depun mărturie cum fusesem *nevoit* să mă apăr singur împotriva unui bărbat care mă atacase cu un cuţit. dar nu am fost chestionat despre asta. M-am confruntat cu Chavlin despre acest subiect în timpul pauzei de prânz.

— Legea înseamnă dovezi, a spus el. Procurorul nici măcar nu a amintit că ai fost la locul faptei. Dacă ai fi amintit tu despre asta, că ai fost acolo şi ai fost implicat într-o bătaie, atunci ai fi făcut munca procurorului. Procurorul nu s-a deranjat să apară la proces pentru că ştie că nu are un caz. Nu-ţi face griji. mi-a spus avocatul. Sută la sută vom câştiga procesul.

Voiam să chem nişte martori din proprie iniţiativă – fraţii soţiei mele care erau prezenţi când am fost atacat, un tânăr supraveghetor pe care l-am chemat de la secţia de poliţie şi nişte martori care m-ar fi susţinut în timpul procesului. Avocatul mi-a ZIS că supraveghetorul va fi suficient ca martor.

Acest martor a fost chemat la proces şi l-am sunat ca să-i relatez cele întâmplate, dar eu nu aveam prea multe de făcut, întrucât nu a apărut niciun procuror, judecătorul a pus întrebările, dar nu a fost interesat să afle prea multe. Şi aici s-a închis procesul meu. Mi s-a spus că voi fi chemat înapoi la tribunal în 45 de zile ca să primesc verdictul. Mă aşteptam ca atunci să fiu eliberat.

Desigur că existau circumstanţe scuzabile. Nu puteau să-mi dea mai mult de câţiva ani, nu-i aşa? Nu se putea să îmi dea mai mult decât suportasem deja.

Când am ajuns în sala de judecată, aceasta era goală. Fără niciun avocat, procuror sau poliţişti. Nimeni, doar eu, ziarista şi un gardian.

Un judecător pe care nu-l mai văzusem până atunci a intrat, s-a aşezat, a văzut că eram străin şi a spus ceva în thailandeză. Jurnalista mi-a spus mai târziu ce zisese avocatul.

— Oh, e străin, a spus judecătorul. Nu înţelege thailandeză, aşa că nu e cazul să-i mai explicăm.

Apoi, a adăugat în engleză:

— Găsit vinovat… 20 de ani de închisoare, sentinţă comutată la o treime pentru că acuzatul a acceptat să semneze declaraţia în secţia de poliţie… Acum au mai rămas 13 ani şi patru luni… Poţi să pleci.

După ce a terminat de spus ultima propoziţie, judecătorul s-a ridicat, a făcut stânga împrejur şi a plecat. Eram trăsnit. Universul meu s-a prăbuşit pe loc, chiar în acel moment. Avocatul Chavlin şi-a făcut apariţia mai târziu, în după amiaza aceea. El cunoştea deja verdictul şi sentinţa. De fapt, cred că ştia veştile înainte de a le afla şi eu, de aceea nu a apărut la tribunal, înnebunisem. Mă prăbuşisem. Am început să ţip şi să urlu. Eram livid. Lui Chavlin nu-i păsa. A dat doar din umeri şi a spus:

— N-are a face, putem să facem recurs.

— Recurs? am zbierat. Nici nu trebuia să ajung la recurs! Dacă ţi-ai fi făcut treaba cum trebuie de la început, ar fi fost imposibil să fiu condamnat! L-ai lăsat pe procuror să spună şi să facă tot ce a vrut! Nu ai scos niciun cuvânt! E de mirare că am pierdut? Mi-am ţinut gura închisă timp de trei ani pentru că tu m-ai asigurat că ştiai ce faci! Eşti concediat, nenorocit bun de nimic!

Să vă spun adevărul, eram mai mult enervat pe mine decât pe Chavlin. Ar fi trebuit să fac ceva; ar fi trebuit să mă ridic în picioare şi să mă opun singur acuzării, dar am avut încredere în el. Îmi venea să-mi dau singur palme acum pentru că nu-mi dădusem silinţa şi mai mult.

Când m-am întors la închisoare în acea noapte, am contactat imediat Societatea Juridică Thailandeză şi le-am cerut să-mi recomande un avocat specializat în Omucideri. Mi-au trimis o listă cu nume din care am ales, până la urmă, un anume Dr. Mana, doctor în drept.

În acel moment trecusem dincolo de disperare, iar Mana s-a angajat să lupte împotriva deciziei judecătorului prin toate mijloacele posibile. Ce aveam de pierdut?

Am început să mă simt mai puţin neajutorat pe măsură ce mă pregăteam pentru proces. Întotdeauna există o şansă, aşa încât să pot corecta această greşeală

îngrozitoare şi să fiu eliberat. În loc să aştept ca avocaţii să se informeze despre cazul meu, am studiat toate aspectele legislative care am considerat că ar trebui incluse în recursul meu, după care le-am tradus pe toate, ca un profesionist, în thailandeză.

Conform legii thailandeze la proces ar fi trebuit să fie prezenţi cel puţin trei judecători care să asiste la proces. În timpul procesului meu abia de a apărut un judecător, şi nu acelaşi de fiecare dată. Am considerat acest fapt ca fiind ilegal. Niciun translator nu a fost prezent în sala de judecată pe parcursul nici uneia dintre audierile mele, ceea ce era, de asemenea, ilegal. Mai cred că judecătorul a încălcat legea când mi-a pus întrebări şi a jucat şi rolul judecătorului şi pe cel al procurorului. Am spus că asta părea a fi un proces fals.

Mi-am notat că arma crimei nu a apărut niciodată în sala de judecată. Procurorul a arătat doar o fotocopie a unei părţi dintr-un cuţit şi niciodată nu a dovedit că asta ar fi arma crimei. Am susţinut că aşa-zisa mărturie a lui O'Connor ar fi trebuit să fie eliminată din probele procesului. Chiar şi numele de „O'Connor" era un nume de împrumut. Era ilegal să foloseşti un nume fals la tribunal. Acuzarea tot nu-i ştia numele real, cel de Mitchel Heath.

Am aflat că în mărturia lui, O'Connor nici măcar nu vorbea din poziţia de martor ocular. Declaraţia pretindea doar că eu i-am spus lui O'Connor că îi omorâsem garda de corp, fapt auzit de la altu'. Şi întrucât O'Connor a murit înainte ca procesul meu să se deschidă, nimic din ceea ce se presupune că ar fi fost afirmat de acesta nu putea fi folosit drept probă.

În total, am notat 15 puncte pe care voiam să le includ în recursul meu. Dr. Mana a fost de acord să ţină cont de aceste argumente, în plus faţă de cele pe care le considera el relevante. Dr. Mana a spus că va scrie recursul, apoi mi-l va trimite mie la închisoare ca să-l verific şi să-l semnez. Am început să mă pregătesc mental pentru un nou proces. Deşi îmi fusese recomandat de Societatea Juridică Thailandeză, tot nu aveam încredere în

Mână. Dar el trebuia doar să scrie un recurs, aşa că nu m-am gândit că vor fi probleme. Desigur, mă înşelam din nou. În ultima zi a termenului limită în care se depunea recursul, Dr. Mana a venit să mă vadă. Mi-a spus că terminase documentaţia şi o depusese la tribunal.

Apoi mi-a zis că nu s-a gândit că voi avea ceva de obiectat la ceea ce scrisese el şi completase hârtiile înainte de a veni să mă consulte şi pe mine, ca să fie sigur că le va depune înainte de expirarea termenului limită. Le şi semnase în numele meu. Se grăbea, dar a lăsat o copie a recursului la gardianul de serviciu. Am luat documentul de la gardian imediat după ce vizita s-a terminat.

Avocatul nu indusese în recurs nici măcar un singur punct din cele pe care le cerusem eu. Nu obiectase faţă de nimic din ceea ce făcuse şi afirmase procurorul. Nu pusese problema legalităţii modului în care se desfăşurase procesul meu. De fapt. chiar nu avusese nici măcar o obiecţie.

Îi cerusem să evidenţieze că O'Connor minţise în legătură cu numele, naţionalitatea, ocupaţia şi chiar şi cu data naşterii sale, deci cum ai fi putut să crezi ceva din cele afirmate de acesta, dacă el fusese cu adevărat cel care dăduse declaraţia? Versiunea lui Dr. Mana cu privire la observaţiile mele ra că O'Connor şi cu mine eram duşmani, aşa că în mod evident, O'Connor nu va spune nimic care ar putea să ajute la achitarea mea. Nu era acelaşi lucru cu exactitate.

Recursul pe care avocatul îl scrisese şi îl depusese era un document pe care l-aş fi considerat a fi întocmit de un elev de liceu, nu de un doctor în ştiinţe juridice. Dr. Mana a mai spus că o să facă cerere să fiu scos pe cauţiune, dar fiind doctor în ştiinţe juridice nu era pregătit să ceară o cauţiune doar de câteva mii de dolari. Mi-a sugerat să-mi contactez familia şi să le cer să-mi trimită un sfert de milion de dolari.

Nu mai e nevoie să spun că familia mea nu avea atâţia bani. aşa că nu va fi vorba de nicio cauţiune. Mă întorceam din nou de unde plecasem.

* * *

Aproape peste doi ani am fost chemat la tribunal ca să-mi aud verdictul. După sistemul thailandez, un grup de cinci până la şapte judecători au revăzut în particular documentele recursului şi au luat o decizie. Curtea de apel a fost de acord cu decizia Curţii districtuale şi şi-a menţinut acelaşi verdict şi sentinţă, de 13 ani şi patru luni de închisoare.

Ţinând cont de slaba documentaţie a recursului depus de Dr. Mana, nu m-a surprins faptul că am pierdut. În Thailanda, Curtea districtuală nu face altceva decât să te condamne, iar Curtea de apel stă la dispoziţia celor care se lasă la mila acesteia. Cei care pledaseră „nevinovat" în Curtea districtuală, acum pledau „vinovat" şi cereau o reducere a sentinţei. Am aflat că foarte puţini oameni îşi câştigau vreodată cazurile rapid.

Pentru cei care pierdeau recursul sau nu erau satisfăcuţi de decizia Curţii de apel exista Curtea *Dika* sau Curtea supremă de justiţie. Aceasta este forma judiciară superioară din Thailanda şi vorbind la modul general, este cea mai bună variantă la care se poate apela pentru a se face dreptate cuiva.

Nu mulţi merg la Curtea supremă de justiţie. Unul dintre motive îl reprezintă banii necesari plăţii taxelor, dar motivul principal e timpul care se scurge până accezi la ea.

În medie, un proces durează cel puţin trei ani, un recurs mai durează minim un an şi jumătate, iar un alt recurs la Curtea supremă de justiţie mai durează şi el încă un an. Aşa că dacă îţi susţineai cazul, probabil că stăteai în puşcărie cel puţin cinci ani şi jumătate, dar de obicei chiar mai mult.

Întregul sistem din Thailanda era conceput în aşa fel încât îl forţa pe acuzat să-şi accepte acuzaţiile şi să pledeze vinovat. Dacă acceptai acuzaţiile la secţia de poliţie, curtea îţi reducea pedeapsa cu o treime. Dacă apoi pledai vinovat la tribunal, sentinţa îţi era redusă la jumătate. Majoritatea prizonierilor thailandezi îşi acceptaseră acuzaţiile şi pledaseră vinovaţi, indiferent că

erau sau nu. Pentru o acuzaţie mai puţin gravă, avea sens să procedezi în acest mod. Preferai să îţi petreci unul sau doi ani în puşcărie ca o persoană vinovată sau cinci ani şi jumătate încercând să demonstrezi că eşti nevinovat?

În orice caz, am decis să rămân închis şi să mă lupt, aşa că mă întorceam, încă o dată, în junglă.

PAISPREZECE

Am fost tras pe sfoară în toate modurile posibile. Trăiam un coşmar. Numeroasele nedreptăţi mă indispuneau, iar fiecare zi petrecută în puşcărie contribuia şi mai mult la această stare.

Privind acum retrospectiv, îmi dau seama că autorităţile închisorii operau după politica dezbină şi cucereşte. Aceştia făceau din anumiţi puşcăriaşi thailandezi oamenii lor de încredere, aşa numiţii „cămăşi albastre”. Aceşti puşcăriaşi primeau o mâncare mai bună decât a celorlalţi, ca şi alte câteva privilegii suprimentare. precum o încăpere privată în care puteau să mănânce şi să fumeze, spre deosebire de noi care făceam totul la comun. Cel mai important, primeau câte trei luni de achitare a sentinţelor pentru fiecare an lucrat ca oameni ai autorităţilor penitenciare.

Aceşti gardieni încercau în mod constant să câştige favoruri de la comandanţi. Le curăţau pantofii, le spălau şi le călcau uniformele şi alergau să le cumpere o Coca-Cola, dacă aceştia le-o cereau. Erau „băieţii” comandanţilor. Drept urmare, ei tindeau să uite că erau şi ei puşcăriaşi ca şi noi şi ne ordonau după cum le venea pe plac. Nu aveam cum să ştim care ordine veneau cu adevărat de la comandanţi şi care nu. De asemenea, aceştia spionau constant alţi puşcăriaşi şi raportau orice şi oricând. Şi. desigur. Încercau să obţină de la noi bani şi ţigări.

Dar adevărata lor misiune era aceea de a fi câinii de atac ai comandanţilor şi le plăcea această slujbă. Dacă enervai un comandant, indiferent care ar fi fost motivul, acesta punea câinii pe tine şi te bătea până erai pe jumătate mort. De fapt, dacă un gardian dădea ordin, „cămăşile albastre” te omorau şi chiar erau bucuroase să

facă acest lucru.

Unul dintre străinii din închisoare, Jan din Finlanda, nu putea sau nu voia să numere în thailandeză când gardienii făceau numărătoarea de dimineaţă în fiecare încăpere. Câteva zile mai târziu, cinci sau şase „cămăşi albastre” s-au aruncat asupra lui în curte şi l-au bătut până l-au lăsat fără suflare.

Altă dată, câţiva străini s-au dus la duş mai devreme, înainte de timpul alocat pentru această operaţiune. Un comandant aproape că a făcut o criză când puşcăriaşii nu se supuneau reguhlor închisorii. Aşa că şi-a trimis cei şase câini să-i pună la punct. Străinii au sfârşit cu nasurile rupte, craniile fracturate şi cu feţele sparte. Unul a fost chiar înjunghiat cu o lingură în braţ. Nu se ştie dacă de fapt voiau să-l înjunghie în braţ, aşa că a fost foarte norocos că a scăpat doar cu atât.

Gardienii în sine nu făceau mare lucru. Pentru fiecare comandant existau cam patru „cămăşi albastre”. Aceştia descuiau celulele şi le încuiau la loc. ne percheziţionau, ne verificau corespondenţa şi controlau uşile de la intrarea şi ieşirea fiecărei secţiuni.

Comandanţii făceau cât mai puţin posibil. Soseau dimineaţa, iar un puşcăriaş le pregătea micul dejun. După ce-şi mâncau porţia, mergeau la fabrică sau la birou unde un alt puşcăriaş le făcea masaj. După asta trăgeau un pui de somn sau îşi continuau somnul de noaptea trecută. După ce se trezeau, semnau registrele fabricii sau alte acte şi luau masa de prânz. Nu mai e nevoie să precizez că nu plăteau niciodată pentru băuturi sau pentru mâncare. De fapt nu plăteau nimic. Puşcăriaşii cumpărau totul pentru ei. Fiecare birou sau fabrică avea un televizor la care să se uite comandanţii, ceea ce făcea şi mai sigur faptul că aceştia nu se mai ocupau de nimic. Îşi petreceau după amiezile fierbinţi privind la televizor până când li se termina tura, la ora cinci.

Comandanţii se schimbau pentru tura de noapte. Dacă lucrau noaptea, asta însemna că doar dormeau în puşcărie în loc să doarmă acasă. Un puşcăriaş le pregătea

fitul, acoperindu-l cu o plasă contra ţânţarilor şi pornea ventilatorul, iar alături găseau o garafa cu apă fiartă şi cafea.

Mulţi dintre comandanţii care lucrau în tura de noapte veneau beţi turţă la schimbul care începea la ora cinci. Se împiedicau făcându-şi de lucru ajutaţi de „cămăşile albastre”. Când veneau să inspecteze celulele, unii erau norocoşi dacă încă mai puteau să se ţină pe picioare şi nu mai conta dacă numărau sau nu puşcăriaşii.

Deseori am văzut comandanţi atât de beţi, încât se enervau singuri şi deveneau agresivi. Îmi amintesc de unul anume, care a venit beat şi a început să lovească cu şutul şi să bată puşcăriaşii doar ca să se amuze, spunându-le că ar trebui să-l respecte doar pentru că era comandant. Zece minute mai târziu, se prăbuşea în scaunul lui înconjurat de o baltă de pişat.

În cele mai fericite cazuri, comandanţii erau agresivi, dar când se îmbătau deveneau de-a dreptul periculoşi. Spărgeau capete şi rupeau mâini. Mulţi dintre ei au ucis câţiva prizonieri când erau beţi. I-am văzut făcând asta.

Cel mai violent gardian pe care l-am întâlnit vreodată se numea Paiboon. Era cel mai sadic comandant din Chonburi. L-am văzut bătând puşcăriaşi ore în şir. Obişnuia să se târască pe podea, ascuns după peretele scund, apoi sărea până la nivelul zăbrelelor ca să prindă oamenii fumând sau jucând în celule.

În tura de noapte, comandanţii aveau şi pistol. Dacă Paiboon prindea pe cineva, îl chema lângă zăbrele şi îl izbea în cap cu patul armei. Iar dimineaţa tot se mai prezentau la el pentru o altă rundă de bătaie.

Cel mai apropiat rival al lui în ceea ce priveşte brutalitatea absolută era Jessada. L-am văzut bătând prizonierii folosindu-se de un fel de mănuşi de baseball. Un incident anume mi-a rămas în memorie. Nişte puşcăriaşi din Burma au încercat să scape din altă închisoare. În ziua următoare, Jessada i-a adunat pe toţi puşcăriaşii burmezi din Chonburi la un loc şi i-a bătut sistematic până i-a lăsat laţi. Încercarea de evadare se petrecuse undeva la

kilometri depărtare, dar Jessada i-a terminat în bătaie doar pentru că erau burmezi. Era un nenorocit sadic.

În toţi anii pe care i-am petrecut în gaura aceea de iad, am auzit poveşti fără număr despre actele de cruzime îndreptate împotriva puşcăriaşilor. Când le-am auzit prima oară, nu le-am crezut. Dar, totuşi, erau adevărate. Am aflat că în Thailanda puşcăriaşii erau trataţi ca o afacere – nu de către guvernul thailandez, ci de către comandanţii şi directorii închisorilor. Totul era conceput în aşa fel încât să iasă bani pentru comandanţi. Nu conta dacă prizonierii mureau sau trăiau.

De exemplu, fiecărui prizonier i se aloca un cont în care familia, prietenii sau ambasada putea să depoziteze bani pentru cei dragi lor ca să-şi cumpere mâncare şi alte obiecte necesare. Prin urmare, comandanţii ştiau care dintre prizonieri aveau bani şi ce sumă anume. Aceştia controlau şi magazinul închisorii. Puşcăriaşii trebuiau să folosească cartele ca să cumpere din magazin, cartele pe care le confecţionau comandanţii şi le vindeau la un preţ mai mare cu

10% decât valoarea lor reala. Mâncarea în sine era şi ea cu *20*% mai scumpă decât preţul cu care ar fi trebuit să fie vândută. Literar vorbind, eram o piaţă de monopol. Totul funcţiona prin mituire Dacă voiai să te muţi într-o altă celulă, comandanţii te taxau cu *500* de baht ca să te „ajute” cu cererea făcută. Dacă nu voiai să munceşti într-una din fabrici, trebuia să plăteşti 300 de baht pe lună. În unele clădiri comandanţii îţi vindeau pentru 20.000 baht o baracă confecţionată din bucăţi de lemn vechi. În care puteai să te ascunzi în timpul zilei de soarele arzător.

Cei care voiau să frecventeze şcoala închisorii trebuiau şi ei să mituiască comandanţii. Mi-am petrecut luni de zile în şcoală învăţând să vorbesc o thailandeză elementară şi mi-am plătit aceste lecţii. Se presupunea că o cerere de eliberare condiţionată sau o cerere de iertare regală trebuiau să fie gratuite. Dar în realitate nu erau. Nu primeai nimic într-o închisoare thailandeză dacă nu plăteai, iar comandanţii făceau situaţia criminală. De fapt.

păreau să gândească că era dreptul lor să stoarcă bani de la puşcăriaşi.

De Crăciun sau Anul Nou îşi cereau bacşişul pentru a se comporta frumos. Dacă era ziua lor de naştere, aşteptau şi atunci câţiva bănuţi. Aveam un comandant care mi-a cerut bani ca să-i cumpere fiicei sale un cadou de ziua ei pentru că nu avea niciun bănuţ. Nu era fiica mea şi tare îmi venea să-l dau dracului, dar până la urmă tot i-am dat bani. Probabil că era mai bine aşa.

Oricum, lucrul care ne făcea să ne temem cel mai tare de ei era că dacă îşi propuneau, aveau puterea să ne ţină închişi în puşcărie. Aveau autoritatea de a acuza pe oricine de a fi susceptibil de o infracţiune – tentativă de evadare, suspiciunea de a fi folosit droguri, de a juca jocuri de noroc, de a se fi bătut. Oricare dintre acestea erau suficiente pentru a-ţi garanta cel puţin trei luni petrecute în *soi* – izolare totală. Legea a stabilit trei luni, dar comandanţii mutau câte un puşcăriaş pedepsit de la o clădire la alta pentru o perioadă mai lungă de timp. Cunosc nişte bărbaţi care şi-au petrecut mai bine de un an izolaţi, plimbaţi dintr-o clădire în alta ca nişte nomazi. De câte *ori* erau mutaţi îşi pierdeau o parte din bunuri, nu că ar fi avut prea multe la dispoziţie. Era un regim crud.

Comandantul responsabil de fiecare clădire avea putere absolută. El îţi stabilea calificativul de puşcăriaş. Puteai fi puşcăriaş obişnuit puşcăriaş bun, puşcăriaş foarte bun sau puşcăriaş excelent la fiecare şase luni. sau ceva de genul acesta, avea loc un interviu, dar numai după ce se finalizase un caz. Calificativul era important pentru că influenţa şansa unui puşcăriaş de a obţine eliberarea condiţionată şi de asemenea, cu cât ţi se reducea sentinţa în cazul în care regele dădea o amnistie. Dacă comandanţii te acuzau de ceva anume, puteau să-ţi schimbe calificativul într-unul mai prost Dacă se enervau cu adevărat îţi reduceau cu două puncte calificativul. Asta putea să însemne nişte ani în plus petrecuţi în puşcărie. *Am* aflat că de obicei era cel mai indicat să dai banii şi să taci din gură.

Mulţi dintre camarazii puşcăriaşi fuseseră închişi

pentru trafic de droguri. Drogurile făceau parte constituentă din viaţa unei închisori. Erau cerute peste tot în puşcărie şi constituiau o afacere importantă. Dată fiind starea lucnuilor, nu era de mirare că unii oameni voiau să evadeze din realitate. Prizonierii făceau contrabandă cu câteva pastile sau chiar cu puţină heroină, dar mai bine de 90% dintre droguri erau introduse şi vândute în închisoare de către gardieni. Comandanţii aduceau heroină şi o amestecau cu glucoza, amoniac, paracetamol sfărâmat sau orice altceva care semăna cu drogurile. În Thailanda heroina are de obicei o puritate de 98%, dar până ajungea să fie vândută puşcăriaşilor, mai avea 5% puritate, sau chiar mai puţin, ceea censemna că aducea profituri uriaşe comandanţilor. Majoritatea traficanţilor din Chonburi erau nigerieni şi aceştia supravieţuiau vânzând droguri pentru comandanţi. Unii dintre ei trăiau chiar bine de pe urma banilor făcuţi din droguri. Şi aveau o mulţime de clienţi.

Majoritatea dependenţilor au început să prizeze iniţial câte un pic de heroină din amuzament sau pentru că avuseseră o zi proastă. Dar, datorită preţului, prizatul nu era avantajos, aşa că în cele din urmă ajungeau să-şi injecteze heroina. După câteva săptămâni erau dependenţi. Am văzut o mulţime de oameni transformaţi în zombi.

Sfârşeau împărţind ace cu alţi camarazi de suferinţă. Dacă aveau noroc, se infestau doar cu hepatita C, dar exista o şansă serioasă de a se contamina cu HIV sau SIDA. Adăugând şi SIDA la condiţiile în care eram forţaţi să trăim, însemna invariabil că nu o duceau mult.

Ţinând cont de cantitatea totală de heroină vândută în puşcărie, era imposibil să negi că majoritatea fusese introdusă prin contrabandă de către comandanţi. Am văzut la ce percheziţii eram supuşi. Ştiam că niciun hoţ amărât nu putea să introducă o asemenea cantitate de heroină depozitată în chiloţi pe drumul de întoarcere de la tribunal sau de la o vizită. Comandanţii erau cei care o furnizau.

Şi aceştia erau deseori prinşi. Ştiu un comandant din Chonburi care fusese prins în flagrant, aducând heroină în puşcărie, dar nu a păţit nimic. A primit o palmă peste

mână şi a fost transferat să-şi facă slujba în turnul închisorii. De aici, putea să-şi introducă proviziile în curtea închisorii, iar peste un an se întorsese în puşcărie să facă afaceri, ca de obicei.

* * *

Un lucru pe care-l detestam cel mai mult la comandanţi era felul în care abuzau de familiile puşcăriaşilor. Unele dintre soţiile sau prietenele puşcăriaşilor se plângeau deseori că nu aveau bani să-i plătească pe comandanţi, aşa că aceştia le spunea:

— Nicio problemă. O să am eu grijă de el. Nu-ţi face griji pentru bani. Dar poţi să te întâlneşti cu mine mai târziu şi poate mergem împreună să mâncăm ceva. Când se întâlneau, nenorociţii forţau soţia sau iubita unui puşcăriaş să facă sex cu ei. De cele mai multe ori, femeia se temea atât de mult de ceea ce s-ar fi putut întâmpla cu soţul sau iubitul acesteia, dacă l-ar fi refuzat, aşa că accepta. După ce s-a folosit odată de femeie, comandantul începea să o şantajeze să fie amanta lui permanentă. Una e să nu ai respect faţă de un puşcăriaş, dar să-i faci asta soţiei sau iubitei acestuia este sub orice critică şi întru totul dezgustător.

Se considera că noi eram criminali, dar cele mai mari brute şi gangsteri din Chonburi erau cei care conduceau puşcăria. O închisoare trebuie să fie un loc de recluziune unde o persoană care a fost condamnată poate să reflecteze la crima săvârşită şi încearcă să se reabiliteze. În Chonburi nici nu se pomenea de reabilitare. Toţi se mâncau între ei precum câinii şi numai cel mai rezistent supravieţuia. Unii prizonieri plecau mai răi decât atunci când intraseră în puşcărie; alţii plecau ca nişte gunoaie fără de speranţă. Alţii nu se mai descurcau deloc în libertate.

În Thailanda sistemul penitenciarelor voia doar să te pedepsească. Voiau să te pedepsească, să te facă să suferi şi să te controleze, să abuzeze de tine şi să te anihileze şi să-ţi stoarcă cât de mulţi bani se putea. Banii erau Dumnezeul lor, iar comandanţii înşelau, furau, conspirau,

minţeau şi omorau pentru ei.

Cred că majoritatea celor care sunt trimişi pentru prima oară *în* închisoare trec printr-o perioadă de negare a realităţii. Cu siguranţă eu am trecut prin asta. Îmi amintesc că îmi spuneam: Nu se întâmplă asta" sau „Nu pot să-mi facă mie asta". Dar realitatea e că pot să o facă şi chiar o fac.

Deşi campania de scriere a scrisorilor mi-a ridicat moralul, tot trebuia să mă lupt permanent cu deznădejdea, căci Chonburi era infernul pe pământ. Aşa cum vă aşteptaţi, sinuciderile erau un lucru la ordinea zilei. Puşcăriaşi tineri se aruncau deseori după scările de la etajul al patrulea al clădirilor ca să se omoare, cadavrele erau lăsate să zacă într-o baltă de sânge până când venea poliţia să facă fotografii. Apoi îi apucau ca pe un sac de cartofi şi îi aruncau în spatele unui camion. În Thailanda nu credeau în folosirea brancardelor.

Am văzut zeci de oameni sinucigându-se. Unii puşcăriaşi îşi tăiau venele de la mână şi sângerau până la moarte în celule. Alţii beau otravă pentru şobolani sau orice altceva le pica în mână. Ştiu un individ care a băut o sticlă de răşină. Am văzut alţi trei sau patru care s-au căţărat pe acoperişurile fabricii şi au sărit, numărul sinuciderilor nu m-a surprins niciodată. Ceea ce mă surprindea era faptul că nu era şi mai mare. Şi da, au existat nomente când m-am gândit şi eu la sinucidere. Dar aveam patru copii. Nu voiam să crească crezând că tatăl lor a fost un laş care s-a sinucis în puşcărie pentru că nu a putut să facă faţă situaţiei.

CINCISPREZECE

În timp ce mă luptam să alung gândurile de sinucidere, în octombrie 2000, s-a întâmplat ceva care a reprezentat o ameninţare adevărată pentru viaţa mea. Anii trăiţi în mizerie şi dieta săracă mi-au distrus sistemul imunitar. M-am îmbolnăvit de tuberculoză. La început nu am ştiut ce am, dar simţeam că ceva e în neregulă. Tuşeam şi vomitam fără să mă pot controla şi aveam dureri groaznice în piept. Nu puteam să mă întind noaptea fără să

simt junghiuri în piept. Mai mult, în doar câteva săptămâni am pierdut 10 kg. Mama murise de o boală de inimă, aşa că, în mod firesc, m-am temut că făcusem şi eu o complicaţie similară.

M-am dus să mă vadă medicul, care mi-a spus că probabil mă îngrijoram prea mult. Mi-a dat doar două pastile de paracetamol şi mi-a spus că o să mă fac bine în curând. Ştiam că eram serios bolnav, aşa că m-am dus la şeful închisorii şi i-am explicat simptomele mele. I-am spus că, dacă nu-mi aduce un doctor, probabil voi muri în puşcăria condusă de el, ceea ce-i va da şi mai mult de lucru cu hârţogăria aferentă.

După două sau trei săptămâni am fost transportat la spitalul din Chonburi. Aveam febră şi mă simţeam istovit de puteri. Aveam dureri tot timpul, arătam ca o persoană subnutrită şi abia mai puteam să merg. M-au diagnosticat cu un tip de tuberculoză periculoasă care îmi distrusese plămânii. Mi-au făcut teste de sânge şi mi-au prelevat probe de spută, iar rezultatele au indicat că aveam tuberculoză cronică. Am fost uşurat să aflu că nu aveam o boală de inimă, dar nici cu tuberculoza nu era de glumit. A trebuit să merg la alt spital că să mi se facă raze X. Ambii plămâni erau afectaţi de tuberculoză, dar stângul era şi mai rău. Cei din închisoare au insistat să mai fac un test de spută ca să fie sigur. Se presupune ca testul să fie prelevat la prima oră, de dimineaţă, înainte să te speli pe dinţi, să mănânci sau să bei ceva. aşa că m-am prezentat la birou la ora 6.30. A trebuit să aştept până la ora 10 sau 11 ca doctorul să mă cheme la teste. Rezultatele au fost aceleaşi, dar medicul nu mă credea.

— Străinii nu se îmbolnăvesc de tuberculoză! a spus el. Ai pus saliva altcuiva în gura ta înainte să vii să faci testul!

Nu era deloc aşa, dar a refuzat să mă creadă că nu voiam să-l păcălesc şi a refuzat să-mi dea vreun medicament. În acel moment nu am mai putut să rezist şi am scris ambasadei Irlandei din Kuala Lumpur. Le-am atras atenţia asupra seriozităţii situaţiei mele şi le-am spus

că, dacă nu vor lua măsuri, voi muri.

Pe măsură ce săptămânile treceau, starea mea se deteriorara. În luna ianuarie a anului 2001 am început să expectorez sânge în cantităţi serioase. Ambasada le-a scris celor de la închisoare spunându-le:

— Ambasada a fost informată că puşcăriaşul Colin Martin are tuberculoză şi îi veţi administra medicaţia corectă până în momentul în care ambasada poate să aranjeze transferul său în spitalul închisorii Lard Yao din Bangkok.

Până în acel moment slăbisem 25 kg şi practic eram piele şi os. Dar scrisoarea a avut efectul scontat. Am fost transferat într-un microbuz de la închisoarea Chonburi la penitenciarul Lard Yao pe data de 2 februarie. În microbuz erau patru persoane, trei thailandezi mergeau la Chiang Mai, iar eu în Bangkok, Lard Yao. Eram condus de patru comandanţi înarmaţi cu mitraliere automate Uzi, pregătiţi de atac în cazul în care vreunul dintre noi ar fi încercat să evadeze. Era o glumă. Ne puseseră în lanţuri, aşa că nu puteam să fugim prea departe, chiar dacă am fi reuşit să scăpăm.

Am ajuns la închisoarea Lard Yao la ora opt, în dimineaţa unei zile de vineri. Clădirea închisorii e lipită de alte două închisori: Bombat, care este destinată doar cazurilor legate de droguri, şi închisoarea pentru femei din Bangkok.

Lard Yao este masivă, găzduind în total 9.000 de puşcăriaşi. Fusese construită iniţial de japonezi, în timpul celui de-al doilea război mondial, drept tabără de concentrare. Mai târziu a fost puţin modificată, dar structura originală a rămas aceeaşi. Atmosfera era lugubră şi sinistră. La sosirea în spitalul din Lard Yao, am fost informat că niciun doctor nu e disponibil până luni, aşa că m-au trimis în clădirea principală a închisorii. În interiorul închisorii sunt 14 secţu diferite. Când intri într-o secţie, poţi să mai ieşi doar dacă ai programare la spital sau pentru o vizită. Odată intrat în burta monstrului, eşti prins în capcană. Am aflat că diferitele categorii de puşcăriaşi

sunt trimişi în clădiri diferite. De exemplu. Clădirea unu este pentru *katoeys*; Clădirea doi este destinată cazurilor legate de droguri şi celor care creează probleme; Clădirea trei este pentru prizonierii cu tulburări psihice şi pentru invalizi şi tot aşa. Fiind străin, şi prin urmare presupus a provoca necazuri, am fost trimis în Clădirea doi, dar nu m-au acceptat pentru că aveam tuberculoză. Eram considerat un pericol. Şi în Clădirea unu s-a dovedit a fi o problemă. Mi-au spus că înainte de a fi lăsat să intru trebuie să-mi rad mustaţa. Am refuzat. Până la urmă m-au trimis la Clădirea trei unde erau ţinuţi pacienţii cu tulburări psihice, dar nu m-a deranjat. Am fost mulţumit să-mi aşez bagajul şi păturile undeva.

Am stat în clădire cât a durat sfârşitul de săptămână, apoi luni am fost transferat la spital. Mi s-a confirmat că am tuberculoză şi că plămânul stâng era într-o stare foarte gravă. Mi-au făcut o serie de radiografii care au evidenţiat cicatrici în locul unde pleura se perforase. Am fost internat în spital vineri de dimineaţă. Era pentru prima oară când vedeam un pat în trei ani şi jumătate, dar bucuria mea a fost de scurtă durată. Curând mi-am dat seama cum era şi în acel loc. toată lumea trebuia să poarte pijamale. Cea pe care am primit-o eu fusese albă cândva, dar acum era departe de a mai avea această culoare. Bluzele erau zdrenţuite şi acoperite cu urme de sânge sau vomă şi aveau urme de excremente şi pe pantaloni. Cearşafurile nu erau nici ele într-o stare mai bună şi numai Dumnezeu ştie de ce erau şi ele murdare. Mai târziu am descoperit că existau dulapuri cu cearşafuri noi, albe, însă acestea erau păstrate pentru situaţiile când veneau vizitatorii sau inspecţiile.

Salonul în care am fost pus era destinat pacienţilor bolnavi de SIDA, ori infectaţi cu HIV, şi tuberculoză. Majoritatea celor 27 de pacienţi suferea de ambele boli în acelaşi timp. Era groaznic. Eu aveam şanse de a mă vindeca de tuberculoză, dar ceilalţi nu aveau niciuna. Fiind infestaţi cu SIDA, sistemul lor imunitar era distrus, aşa încât tuberculoza le distrugea uşor-uşor plămânii.

Medicaţia standard care constituie tratamentul pentru tuberculoză consta în 13 pilule, plus vitamine şi proteine. Spitalul nu se deranja să administreze vreo pastilă celor bolnavi de SIDA pentru că aceştia mureau oricum. O situaţie oribilă. Nu voi uita niciodată ceea ce am văzut în interiorul spitalului închisorii Lard Yao. Personalului medical nu-i păsa sub nicio formă de igienă şi cu atât mai puţin de pacienţi. Nimeni nu era tratat cu nici cea mai elementară urmă de respect. În fiecare zi oamenii mureau aici fără cea mai mică urmă de demnitate.

În această aripă a spitalului erau 60 de pacienţi bolnavi de tuberculoză. Personalul medical ne alinia în fiecare dimineaţă ca să ne administreze medicaţia. Asistentul cufunda o cană în găleata cu apă şi ne înmâna medicamentele, dar folosea aceeaşi cană pentru fiecare pacient. Nu mai e cazul să precizez că am refuzat să tolerez asemenea fapt. Nu am consumat nici mâncarea pe care ne-o serveau. Provenea din clădirea pacienţilor cu SIDA şi era preparată de către aceştia. Arăta oarecum mai bine decât lăturile pe care ni le serveau în Chonburi. Mâncarea conţinea cel puţin orez. Cu toate acestea, tot nu puteam să bag aşa ceva în gură. Mă întrebam dacă pacienţii bolnavi de SIDA nu se tăiaseră în timp ce preparau mâncarea?

* * *

Secţiile din spital erau conduse de gardieni inferiori în grad sau de către pacienţii care se însănătoşiseră şi rămăseseră pe posturi de infirmieri. Asistenţii nu făceau nimic. Erau la fel ca şi comandanţii din Chonburi. Îşi petreceau toată ziua crescând, în spatele secţiilor spitalului, pui, raţe, broaşte şi peşti pe care îi vindeau puşcăriaşilor. Nici măcar nu dădeau vreo atenţie pacienţilor.

Gardienii şi infirmierii făceau aproape totul. Ei primeau bolnavii, recoltau sânge pentru analize, împărţeau medicamentele şi schimbau perfuziile. Sub îngrijirea lor, pacienţii au descoperit în curând că boala şi suferinţa erau probleme neimportante pentru ei. În primul rând,

infirmierii furau calmantele şi Valiumul prescris pacienţilor grav bolnavi. Le vindeau apoi, cu un profit frumuşel, celor care se drogau. Spitalul avea două nivele pentru cei care încă se puteau deplasa singuri, în timp ce parterul era repartizat muribunzilor sau cazurilor imobilizate la pat. Exista şi o morgă unde unii infirmieri obişnuiau să-şi păstreze mâncarea proaspătă.

Ca în orice instituţie penală din Thailanda, în aer plutea un sentiment de violenţă permanentă. În acest caz, cei imobilizaţi la pat erau maltrataţi fără milă de către infirmieri. În ultimele stadii de SIDA, pacienţii îşi pierd controlul asupra funcţiilor propriului organism şi de cele mai multe ori fac pe ei. Infirmierii ar trebui să-i spele şi să-i schimbe, dar mai degrabă îi băteau. Îi aruncau din pat şi trăgeau de ei, sau de cele mai multe ori îi făceau să se târască până la baie ca să se spele singuri. Pe cei care nu puteau să meargă singuri pentru că erau pe punctul de a muri îi târau în ţipete şi îi propteau într-un colţ unde puneau furtunul pe ei. Oripilant.

Am văzut pacienţi care aveau meningită şi îşi pierduseră controlul asupra simţurilor. Plângeau şi urlau de durere involuntar. Deseori infirmierii îi băteau doar pentru că făceau zgomot. Cadrele medicale urau pacienţii.

Amintirea care m-a scârbit cel mai rău era cea legată de infirmierii care făceau pariuri pe cât de mult timp va dura până când un pacient va muri. Cu cât stăteam mai mult în spital, cu atât era mai rău. Unii dintre bolnavii cronici mă implorau să-i ajut. Se temeau că vor fi ucişi în somn. La început am crezut că sunt nebuni, dar foarte repede am descoperit că acest pericol era foarte real. În cele trei zile pe care le-am petrecut aici, trei pacienţi au murit pe timpul nopţii. Cred că au fost ucişi. Un infirmier mi-a spus că nu era ceva anormal să ucizi pe cineva ca să grăbeşti lucrurile. Crimele nu au fost date niciodată la iveală pentru că infirmierii îi ameninţau şi-i torturau pe ceilalţi pacienţi ca nu cumva să îndrăznească să spună ceva.

Nu puteam face nimic. Dacă eşti imobilizat la pat ori

grav bolnav eşti în totalitate la mila infirmierilor. Iar eu mă aflam la un pas de moarte.

Trebuia să stau în acest spital câteva luni de zile, dar după trei zile îmi ajunsese. Mă temeam că voi fi ucis. În cea de-a treia zi. m-am dus să-l văd pe medicul şef şi să-i cer să mă scoată din spital. Voiam să ies de acolo. În cele din urmă, acesta a fost de acord, dar mi-a spus că trebuie să port tot timpul o mască de protecţie pe faţă după ce mă voi întoarce în clădirea închisorii. Nu mă deranja. Aş fi fost de acord să port şi un costum de cosmonaut.

* * *

Am fost trimis înapoi într-o celulă din închisoarea principală înţesată cu victime ale tuberculozei. Ca şi în spital, aici existau bărbaţi bolnavi şi de SIDA şi de tuberculoză în acelaşi loc cu cei bolnavi doar de tuberculoză. Pentru o cameră de spital sau de tratament putea şi era infectă – murdară şi cu scrijeleh pe toţi pereţii. Tapetul era tot crăpat şi atârna, stând să cadă. Din loc în loc existau bucăţi de linoleum, iar în rest cimentul era gol-goluţ.

Citind unele dintre înscrisurile de pe pereţi, era clar că încăperea nu mai fusese zugrăvită de mai bine de 25 de ani. Banii alocaţi pentru reparaţii şi zugrăveli fuseseră furaţi de comandanţi, ca orice altceva, de altfel.

John Mulcahy din Dublin îşi continuase campania pentru eliberarea mea. Ne scriam în fiecare săptămână. Mă ajutase să îmi fac cunoscută situaţia în care mă aflam şi, cred eu, a jucat un rol important determinând ambasada Irlandei să ia măsuri în ceea ce privea mutarea mea în Lard Yao. Într-una din numeroasele scrisori i-am povestit despre starea în care se afla aşa-zisa cameră de refacere. L-am întrebat pe John dacă îmi poate trimite nişte bani pentru zugrăvirea acesteia. Nu se punea problema că voiam să fac asta. Trebuia să o fac. Urma să stau în camera tuberculoşilor cel puţin şase luni. Ar fi fost imposibil să încerci să te vindeci în asemenea condiţii.

John mi-a trimis banii şi i-am mituit pe unii dintre comandanţi ca să cumpere câţiva litri de dezinfectant.

împreună u alţi pacienţi am frecat pereţii, podeaua şi zona toaletei. Apoi am cumpărat nisip şi ciment şi am reparat pereţii. Două zile mai târziu am cumpărat vopsea şi pensule şi am vopsit toată încăperea. Am cumpărat şi linoleum şi am plătit ca să ni se repare toaleta. Când am terminat, arăta ca o cameră normală de spital. Mă simţeam entuziasmat. Fiind capabil să ajut pe cei mai» puţin norocoşi decât mine era un beneficiu în plus şi aveam o nouă dorinţă de a trăi. Vă întrebaţi cum am reuşit să fac rost de materiale ca să zugrăvesc celula din închisoare. A fost uşor.

Comandanţii au făcut o cerere la departamentul corecţional al închisorii pentru materialele de care aveam nevoie, departamentul a trimis banii. Comandanţii au cumpărat ceea ce: ra necesar, apoi mi-au cerut şi mie, încă o dată, banii pe ele. Ar fi putut să repare celulele oricând făcând o simplă cerere la departamentul corecţional, dar nu le ieşea niciun profit din asta. În schimb, au aşteptat până au găsit o modalitate de a face rost de alţi bani.

Când lucrările au fost gata, mă simţeam ca şi cum m-aş fi mutat într-un hotel. Costase o mulţime de bani, dar nu prea am avut de ales. După şase luni de zile tuberculoza mea se afla în continuare la primul nivel al bolii. Doctorul a spus că trebuie să fiu reprimit în spital unde mi se va administra în continuare un tratament. Acesta ar presupune injecţii zilnice cu unităţi mari de antibiotic streptomicină. Când am fost chemat în cabinetul doctorului şi mi s-a spus că trebuie să mă întorc la spital, am refuzat. I-am povestit şefului închisorii cum era la spital. I-am mai spus că poate să mă izoleze sau să-mi facă orice voia, dar nu voi mai sta în spital. Dacă mă trimitea înapoi, am adăugat, i-aş fi acuzat de tentativă de omor.

A vorbit cu doctorul şi au căzut de acord că aş putea să merg [a spital în fiecare zi. Aşa că în următoarele 60 de zile m-am dus zilnic să mi se facă injecţiile. Au fost 60 de injecţii în 60 de zile. Eram înţepat în partea stângă într-o zi şi în dreapta în alta. Injecţiile erau foarte dureroase. Erau ca înţepăturile antitetanice şi ajungeau până la os,

provocând spasme şi crampe musculare. De asta doreau să interneze pacienţii în spital. Mulţi nu voiau să meargă pe jos după o asemenea injecţie, dar mie nu-mi păsa. În ceea ce mă privea, sufeream fie că eram internat în spital, fie că nu. Injecţiile erau făcute de către un puşcăriaş care lucra în spital. Nu am văzut niciodată vreun doctor sau vreun asistent. În unele zile cel care făcea injecţiile spunea: „Poate că azi o să doară un pic”. Era ceva în modul în care făcea comentariul care mă scotea din sărite.

O săptămână mai târziu, am descoperit că refolosea acele şi seringile şi le vindea pe cele noi, pentru 250 de baht bucata, celor care se drogau. Din fericire, după cele 60 de injecţii, nu mai purtam virusul de tuberculoză. Aveam tuberculoză în continuare, dar mi s-a spus că se va vindeca de la sine. Tot mai trebuia să înghit 15 sau 20 de pastile în fiecare dimineaţă, la micul dejun, dar eram fericit că scăpasem de înţepături. Următoarea problemă pe care trebuia să o rezolv era greutatea mea. Pierdusem peste 25 de kg şi trebuia să mai pun câteva kilograme, dacă voiam să-mi refac cum se cuvine starea sănătăţii mele. Îmi venea greu să mănânc. Îmi era foame, dar odată ce simţeam mirosul mâncării, nu mai voiam să o gust. Trebuia să mă ţin de nas ca să înghit câteva linguri de supă sau orice altceva. Aproape cu lacrimi în ochi mă forţam să mai înghit încă o lingură. Îmi stabilisem un regim alimentar asemănător cu cel al bebeluşilor, constând în sucuri pline cu vitamine şi minerale. Am băut tone de asemenea preparate. În loc să mă chinui să mănânc trei mese complete pe zi, am decis să mănânc şase sau şapte mese mai mici. Metoda mea a funcţionat, iar greutatea mea a atins în cele din urmă 60 de kg. Câştigarea în greutate nu este o operaţiune ieftină într-o închisoare thailandeză. dar începusem să primesc pachete cu mâncare de la oameni din Irlanda care citiseră în ziare despre situaţia în care mă aflam. Mâncarea primită m-a ajutat să mă pun pe picioare. Deşi fizic eram totuşi bolnav, mă simţeam mai bine în propria-mi piele. Am acceptat ceea ce se întâmplase şi m-am împăcat cu situaţia. Am

încetat să mai mă înfurii şi am început să mă acomodez cu sistemul. Schimbarea mea în atitudine a coincis, de asemenea, cu o vizită a lui John Mulcahy. L-am salutat ca pe un prieten vechi pe care l-am pierdut; vizita lui, mai mult ca oricăriui altcuiva, mi-a revigorat starea de spirit. Aveam încredere că ceva pozitiv se va întâmpla, deşi nu eram prea sigur în ce consta acel ceva. Mi-a trebuit un an şi jumătate să mă vindec de tuberculoză şi apoi încă un an ca să-mi aduc greutatea la normal. Dacă acel medic din Chonburi mi-ar fi dat medicaţia la timp, probabil ar fi trebuit să mă vindec în trei luni.

ŞAISPREZECE

Deşi Lard Yao era o închisoare mult mai puţin dură decât Chonburi, comandanţii erau la fel de violenţi şi de periculoşi. Le făcea plăcere să provoace durere şi să-i umilească pe puşcăriaşi şi deseori se angajau în acte de violenţă brutală, de viol şi chiar de crimă. Erau nişte criminali nenorociţi. Urau puşcăriaşii şi nu ratau nicio ocazie de a le aplica câte o corecţie. Ca şi în Chonburi, cămăşile albastre îşi urmau liderii. Asta avea ca rezultat faptul că puşcăriaşii trebuiau să facă faţă pericolului la orice pas. Îmi amintesc un incident particular care s-a petrecut la scurt timp după ce am ajuns aici. La acea vreme primeam tratament medical pentru tuberculoză.

Unul dintre gardieni mi-a spus că cineva de la ambasada irlandeză a venit să mă viziteze. Nu era un lucru neobişnuit. Am părăsit celula şi m-am îndreptat spre poarta principală, care se afla în apropierea camerei de vizite. Pe măsură ce mergeam agale, o cămaşă albastră pe nume Joe m-a întrebat unde mă duceam.

— Vizită de la ambasadă, am spus eu.

— Care ambasadă? a întrebat el.

Stătea acolo cu permisul de vizită explicându-mi cine, ce, unde şi când – totul în thailandeză.

— Nu ştii să citeşti? E scris în limba ta!

Mi-a aruncat o privire ţâfnoasă şi mi-a spus să mă duc, să iau loc şi să aştept să sosească funcţionarul de la ambasadă. Când a sosit ora întâlnirii, m-a chemat. Ne-am

dus la poarta care ducea în zona de vizite şi m-a împins prin ea.

— Când o să te întorci, o să-ţi dau un şut în fund! a şuierat el. avea un fizic bine legat. Mă simţeam acum cu mult mai bine şi am decis că nu o să mai mă las deloc intimidat. M-am întors şi m-am îndreptat spre el.

— De ce să mai aştepţi" i-am spus. Fă-o acum.

A fost luat prin surprindere şi m-am gândit că s-a întâmplat asta pentru că îl provocasem. A mormăit ceva şi a luat-o înaintea mea. Când am ajuns la camera de vizite, am dat de o altă cămaşă albastră care descuia uşa.

— Trimite-l pe pricăjitul ăsta acolo, a spus el.

— Tu eşti pricăjit, Joe, nu eu. i-am răspuns.

Nu m-am mai gândit la incident. Am avut o întâlnire fructuoasă cu funcţionarul de la ambasadă şi nu am acordat prea mare atenţie celor petrecute înainte de întâlnire. L-am considerat pe Joe a fi doar un idiot arogant.

Necazurile au început imediat după terminarea vizitei. Când am ajuns la poarta închisorii, am fost întâmpinat de 20, sau mai multe, cămăşi albastre. La început nici măcar nu i-am luat în seamă. Aveau multă libertate de mişcare şi deseori se adunau în grupuri ca acesta. Mi-au spus să mă aşez pe bancă şi să aştept. Atunci a apărut Joe şi, cu rapiditatea unei scântei, am fost înconjurat.

M-a acuzat că l-am insultat şi a vrut să-mi cer scuze în faţa prietenilor săi. Joe a făcut câţiva paşi în faţă şi a început să-şi lovească palma ameninţător cu bastonul.

— Dacă eşti bărbat, o să-ţi ceri scuze, mi-a zis el.

— Sunt mai bărbat decât vei fi tu vreodată, am ripostat. Şi nu o să-mi cer scuze deloc!

Mi-a dat una peste coaste. Am încercat să mă ridic în picioare, dar ceilalţi gardieni m-au împins la loc pe bancă. Nu le era greu, nu eram suficient de puternic din cauza tuberculozei. De fapt, majoritatea celor cu care mă întâlneam mă luau drept un drogat.

Joe ştia că eram slăbit şi lătra la mine ca un câine.

— Trebuie să-ţi ceri scuze! Trebuie să spui că-ţi pare

rău! Am refuzat.

— Îţi ceri scuze? Ce e cu atitudinea asta de şcolăriţă?

I-am spus lui Joe încă o dată că nu o să-mi cer scuze pentru nimic şi am încercat să mă ridic. M-a lovit din nou, dar de data asta eram pregătit. L-am prins de picior şi l-am răsucit rapid şi imediat cum a aterizat pe pământ, l-am lovit. A fost o greşeală din partea mea. Celelalte 20 de cămăşi albastre au sărit pe mine la unison. Puteau să-mi facă orice, aşa că mă izbeau la voia întâmplării cu pumnii şi cu picioarele.

Când bătaia s-a terminat, mă târam în patru labe. Am văzut un comandant cam la 2 metri depărtare. Încă îl mai văd stând acolo, cu zâmbetul pe faţă.

— Tu trebuia să opreşti rahatul ăsta, nemernicule, nu să stai acolo ca un idiot! am ţipat.

A râs sec.

— Dispari, străinule, mi-a răspuns. Întoarce-te în clădirea ta. Cămăşile albastre nu mă bătuseră în realitate atât de rău;

aveam doar multe tăieturi şi vânătăi. Mă simţeam norocos, de fapt, pentru că nu mă bătuseră cu bastoanele. Dar înainte de a stabili cum să mă linşeze, în mod evident îi ceruseră permisiunea comandantului. Eu bănuiesc că acesta le-a spus că pot să-mi aplice o corecţie uşoară, dar nu să mă lovească cu bastoanele. La urma urmei nu voia prea mult sânge pe podeaua lui frumos curăţată.

M-am plâns ambasadei – nu pentru că fusesem rănit, ci pentru că ar fi trebuit să trec prin aceeaşi poartă în fiecare zi ca să merg la spital. Le-am spus că nu vreau să mă lupt cu cămăşile albastre zilnic. Cei de la ambasadă au trimis, în schimb, o scrisoare închisorii. Nu ştiu ce au scris în ea, dar a avut efect.

Peste câteva zile, directorul adjunct al închisorii m-a chemat în biroul său. Mi-a explicat că comandantul care era de serviciu în ziua în care am fost bătut era nou şi nu cunoştea încă toate regulile. Dacă depuneam o plângere, cariera de comandant a acestuia ar fi fost terminată. M-a întrebat dacă las baltă lucrurile şi îl cred pe cuvânt că nu

mi se va mai întâmpla aşa ceva niciodată.

Nu aveam de ales. Aş fi putut să fac o plângere formală, dar aceasta probabil că m-ar fi ucis până la urmă. Aşa că i-am spus că, dacă-l mută pe Joe de la poartă, renunţ la plângere. Veţi gândi că eu eram cel care a pierdut, dar câştigasem acea bătălie; le-am ţinut piept autorităţilor închisorii şi, mai mult sau mai puţin, am scăpat uşor de ele.

În aceeaşi lună, comandanţii le-au administrat o bătaie soră cu moartea la opt puşcăriaşi din închisoarea Bombat care se învecinează cu Lard Yao. Cei opt prizonieri au încercat să evadeze. În timp ce un comandant dormea, l-au izbit cu capul de perete, iar ei au fugit, escaladând zidul închisorii. Când s-a dat alarma, cămăşile albastre au plecat după ei. Cât timp ceilalţi prizonieri erau număraţi şi încuiaţi în fabrici, cămăşile albastre i-au prins pe fugari şi i-au târât în faţa comandanţilor care-i aşteptau. Comandanţii alegeau câte un fugar şi îl băteau şi îl izbeau cu picioarele până când îşi pierdea cunoştinţa. Cât timp băteau un fugar, ceilalţi erau obligaţi să stea în picioare şi să privească spectacolul până le venea rândul. Ştiind ce-i aşteaptă, unii dintre fugari au avut o altă tentativă disperată de a fugi şi au reuşit să escaladeze zidul care separa cele două închisori.

Din celula mea am văzut clar ce s-a petrecut. Am urmărit doi fugari cum se grăbeau printre copacii care crescuseră în spaţiul dintre închisori. Unul a sărit în curtea din Lard Yao, dar imediat şi-a dat seama că un gardian îl zărise şi a dispărut în spatele zidului.

Până la urmă, cămăşile albastre din Bombat i-au prins pe toţi şi i-au dat jos de pe zid ca să-i bată. Comandanţii nu se mulţumeau doar cu o bătaie la căpătul căreia evadaţii zăceau laţi. În timp ce aceştia zăceau pe jos inconştienţi, comandanţii aruncau apă pe ei ca să-i readucă în simţiri. Un comandant s-a gândit că apa nu-şi făcea eficient datoria, aşa că a urinat peste puşcăriaşii leşinaţi.

Când puşcăriaşii s-au trezit, comandanţii au început

să-i atace din nou. I-au bătut fără pic de milă şi de data asta au continuat în acelaşi ritm până când toţi cei opt au murit. Deşi niciun comandant nu avea niciun pistol, la ştiri s-a spus că opt puşcăriaşi au fost împuşcaţi în timp ce încercau să evadeze. După ce fugarii au murit, au soluţionat eventualele probleme împuşcându-i.

La televizor toate cadavrele erau acoperite, iar urmele de sânge se vedeau clar prin cearşafurile albe. Majoritatea erau răniţi în zona toracelui, dar unii prezentau multiple urme de sânge în zona feţei şi a capului.

De necrezut, dar comandanţii tot nu erau satisfăcuţi. După ce au ucis puşcăriaşii, s-au dus şi i-au adunat pe toţi cei care fuseseră prieteni cu cei opt fugari şi pe cei care împărţiseră ocazional vreo cameră cu aceştia. Tuturor li s-a pus cătuşe la mâini sau au fost legaţi şi bătuţi. De fapt, această măsură era aplicată în orice închisoare thailandeză. Dacă cineva a evadat vreodată sau a încercat să fugă, îi băteau şi-i pedepseau pe toţi cei care-l cunoşteau pe fugar.

La numai două luni de la acest incident, comandanţii din Lard Yao au bătut un puşcăriaş jumătate thailandez, jumătate chinez, din Clădirea 2 până l-au omorât. Puşcăriaşul bătuse un cui în zid, să-şi agate haina sau sacoşa. Un comandant i-a spus să-l scoată. dar puşcăriaşul i-a răspuns să se ducă la naiba. Comandantul l-a lovit şi imediat le-a dat drumul cămăşilor sale albastre să se năpustească asupra lui.

Ca de obicei, aceştia sufereau de exces de zel, iar puşcăriaşul a trebuit să fie dus la spital să i se pună copci şi un braţ în gips. Când l-au adus înapoi de la spital, l-au pus în lanţuri şi l-au izolat, imediat comandantul şi oamenii lui i-au făcut o vizită cât se afla în izolare. L-au bătut pe bietul nenorocit până l-au omorât. Cam peste o oră, ceilalţi bărbaţi izolaţi au remarcat că avea probleme cu respiraţia şi au chemat gardianul de serviciu. Până când comandantul şi-a mişcat fundul şi a venit în celulă, era prea târziu. Omul murise deja.

Acest caz nu era unicul. Altă dată, în timpul unei percheziţii de rutină a cămăşilor albastre, un puşcăriaş nigerian a fost prins: u aproximativ 30 de grame de heroină pe care a înghiţit-o rapid. Ar fi trebuit să-l ducă la spital şi să-i facă spălaturi sau să-i introducă o sondă gastrică ca să-i extragă drogurile. Dar comandanţii au avut o idee şi mai bună:

— Hai să-l batem şi să-i scoatem drogurile din el.

Probabil că s-au gândit că dacă îl lovesc cu piciorul în fund suficient de puternic, va voma heroina fără să mai piardă timpul ducându-l la spital. Totuşi manevra nu a ţinut. Bătaia pe care i-au administrat-o a făcut ca săculeţul de heroină să i se spargă în stomac. Bărbatul a murit, iar cauza morţii a fost supradoza de heroină pe care drogatul a înghiţit-o.

Nimeni nu cunoaşte cu exactitate numărul total al prizonierilor maltrataţi sau ucişi de către comandanţi pentru că nimănui nu-i pasă. Am văzut puşcăriaşi care în urma bătăilor primite au suferit traumatisme cerebrale ori au rămas paralitici pe viaţă. Am fost închis cu un bărbat care avea partea stângă paralizată pentru că fusese bătut crunt. Alţii erau complet paralizaţi. Prin toată închisoarea, ca şi în tot sistemul judiciar thailandez luat ca un întreg, existau bărbaţi care nu fuseseră atât de norocoşi ca să supravieţuiască bătăilor care li s-au administrat.

Pentru comandanţi viaţa nu însemna nimic şi dacă îi scoteai din sărite sau le ofereai un motiv serios, te omorau instantaneu, iar apoi râdeau pe seama acestui fapt. Pentru toţi puşcăriaşii violenţa sau ameninţarea violenţei plutea permanent în aer. Era un lucru cu care trebuia să convieţuim.

Toţi cei care m-au vizitat au făcut observaţii când au văzut comandanţii şi bastoanele lor din lemn de bambus şi beţigaşele subţiri. Mulţi credeau că armele sunt doar de paradă, dar în realitate nu era aşa. Comandanţii se asigurau că vizitatorii văd puţine lucruri din câte se petreceau în fapt. Se luau măsuri de precauţie, asigurându-se că vizitatorii nu vor vedea niciodată faţa

reală a unei închisori thailandeze.

* * *

În ciuda prezenţei neîntrerupte a ameninţării cu violenţa din Lard Yao, starea sănătăţii mele continua să se îmbunătăţească. Practic epuizasem toate modalităţile legale ale unui recurs fără niciun succes real, dar mi-am continuat viaţa. Presupun că puteţi spune că mă resemnasem şi acceptasem ceea ce se întâmplase şi că îmi voi îndeplini pedeapsa până la capăt.

Când mi-am dat seama că nu avea niciun rost să te lupţi cu sistemul, m-am adaptat la starea de fapt, deşi nu am reuşit nicicând să mă instituţionalizez. Desigur că am continuat să militez pentru eliberarea mea cu ajutorul lui John Mulcahy, dar în sinea mea îmi acceptasem soarta şi aşteptam cu nerăbdare ziua când voi fi eliberat. Nu aveam altă variantă.

Când m-am însănătoşit, am hotărât să îmi redobândesc condiţia fizică. Niciodată nu fusesem o fire sportivă, dar acum decisesem să mă antrenez. Măcar îmi ţinea mintea ocupată. Noua mea dorinţă de a mă menţine în formă a coincis cu o decizie a autorităţilor închisorii thailandeze de a ţine propria sa versiune a Cupei Mondiale la fotbal din 2002. Fiecărei închisori i s-a cerut să alcătuiască o echipă care să reprezinte câte o ţară participantă. M-am oferit voluntar ca să mă distrez, dar nu mi-a luat prea mult până mi-am dat seama că întreaga competiţie era o fraudă.

Când a fost adusă în discuţie ideea pentru prima oară, autorităţile închisorii au căutat să obţină sponsorizări de la firme mari şi de la guvern. Ca să atragă investitorii, au invitat reprezentanţii diverselor posturi de televiziune şi jurnalişti, câţiva funcţionari de la ambasade şi alte persoane importante.

Pepsi a fost de acord să sponsorizeze evenimentul cu cinci milioane de baht pentru ca întrecerea să fie difuzată pe un post de televiziune. După ce Pepsi a făcut primul pas şi alte companii au donat bani pentru a-şi face publicitate liberă. Când banii din sponsorizare au fost strânşi,

ministrul justiţiei a fost de acord să declare deschis evenimentul.

Când spun că evenimentul a fost o fraudă, nu spun că nu am jucat deloc fotbal. Am jucat, dar întrecerea nu s-a desfăşurat aşa cum majoritatea am fost lăsaţi să credem că va fi. Autorităţile închisorii au refuzat să cumpere echipamente jucătorilor şi ne-au pus la dispoziţie încălţările care fuseseră achiziţionate cu banii din sponsorizări.

Comandanţii au băgat în schimb banii în buzunarele lor şi ne-au obligat să plătim noi pentru echipament. Puşcăriaşii au fost cei care şi-au cumpărat echipamentul, jambierele, bocancii şi tot ce ne mai trebuia. Am dat bani chiar şi pentru mingi.

Gardienii s-au comportat execrabil, i-au pus să plătească şi pe puşcăriaşii care voiau să privească competiţia şi să facă galerie echipei favorite. Aceştia au fost obligaţi să plătească 200 de baht pentru acest privilegiu. Banii din sponsorizări au fost furaţi aproape în întregime. Tot ceea ce am primit au fost nişte pahare goale de la Pepsi, un prosop şi câteva perechi de chiloţi. Ca de obicei, puşcăria şi comandanţii au păstrat sau au furat banii pentru ei. Au făcut acelaşi lucru şi peste şase luni când au anunţat că vor organiza în puşcărie un program de kick-boxing thailandez.

Am devenit fascinat de sportul pe care localnicii îl numesc *muay Thai*. Acest gen de box este ramură plină de dinamism a artelor marţiale care se dezvoltase în ultimii mai bine de 2000 de ani. Acum câteva sute de ani se numea *pabuyuth*, dar în timp s-a transformat într-un sport modern.

Mulţi europeni, chiar şi cei activi în lumea artelor marţiale, nu cunoşteau sportul *muay Thai*; foarte puţine persoane l-au învăţat pentru că nu implică doar lovituri cu pumnii şi picioarele, ci şi folosirea coatelor şi a genunchilor.

Regimul de antrenament conceput pentru a pregăti luptătorii era legendar pentru intensitatea şi rigoarea

acestuia. Luptătorii ajungeau la un incredibil grad de rezistenţă. O lovitură în tibie aplicată de către un luptător *muay Thai* echivalează, deseori, cu lovitura unei bâte de baseball.

Abia aşteptam să particip la acest program. Dar gardienii erau foarte precauţi cu privire la această idee. Mă gândesc că erau îngrijoraţi că am putea începe să-i batem sau cel puţin să facem cămăşile albastre să se gândească de două ori înainte de a se năpusti asupra noastră în felul în care o făceau acum. Dar obiecţiile lor au rămas, din fericire, neauzite de către autorităţi.

Şeful închisorii ne-a spus că participanţii vor fi antrenaţi de către un antrenor profesionist şi celor care vor obţine o centură li se va permite să meargă şi să lupte pe unul dintre ringurile locale. Şi desigur că tot echipamentul de antrenament va fi pus la dispoziţie de către închisoare.

Când am auzit acest lucru, am ştiut exact ce urma să se petreacă: era o altă ocazie de a face bani buni. Închisoarea a strâns bani din sponsorizări acordate de către cluburile de box, parţial pentru a ajuta puşcăriaşii, dar şi pentru a promova acest sport.

Această campanie nu m-a descurajat. În ceea ce mă privea, puteau să-şi ţină toţi banii atâta timp cât eu mă antrenam. Cam 5 străini au semnat pentru includerea în programul de antrenament. În prima zi a venit un antrenor în Lard Yao, ne-a urmărit pe câţiva dintre noi lovindu-ne cu picioarele demonstrativ şi a stat să ne arate câteva mişcări de bază.

Adjunctul închisorii şi comandanţii au urmărit şedinţa de antrenament.

Şi asta a fost prima şi ultima oară când am văzut un antrenor. Presupun că acesta şi-a pierdut interesul când adjunctul a refuzat să-l plătească pentru timpul său.

Eram de neoprit. Am făcut câteva cercetări discrete despre sport. Auzisem că unii dintre puşcăriaşii thailandezi din clădirea mea fuseseră campioni la acest sport înainte de a fi închişi. Aşa cum s-a dovedit, era destul de adevărat,

în închisoare existau câţiva foşti campioni. Fără să-mi abandonez planurile, împreună cu alţi doi puşcăriaşi le-am cerut acestor foşti campioni să ne antreneze. Au fost de acord şi la indicaţiile lor am învăţat cum să luptăm. Regimul de antrenament pe care l-am urmat era unul riguros, epuizant şi presupunea multă bătaie. Iar mie îmi plăcea la nebunie.

Prima oară am învăţat tehnicile de bază. Antrenamentul presupunea să înveţi cum să-ţi foloseşti mâinile, coatele, cum să izbeşti cu picioarele şi cu genunchii ca să-ţi loveşti adversarul.

Deşi loviturile cu picioarele în aer arată spectaculos în timpul competiţiilor, am învăţat rapid că genunchii şi coatele sunt cele mai distrugătoare arme folosite de luptători. Uneori acest gen de lovituri erau chiar mortale.

Două tehnici *muay Thai* au devenit favoritele mele. Acestea erau lovitura thailandeză joasă şi lovitura în aer. Exersam aceste lovituri ore întregi. Lovitura joasă presupune o mişcare circulară a întregului corp pentru a lovi piciorul adversarului cu partea superioară a tibiei. Dacă nu te aperi aşa cum trebuie, această tehnică pune deseori capăt luptei. După câteva lovituri joase, adversarul nu se mai poate ţine pe picioare.

Lovitura în aer era, de asemenea, unică din punctul meu de vedere. Această lovitură presupune imobilizarea unui picior în poziţia întins, timp în care întregul corp se roteşte din şold.

Am descoperit că aproape toate manevrele din *muay Thai* presupun mişcarea întregului corp, rotaţia şoldului la fiecare lovitură cu piciorul şi cu pumnul ca şi la fiecare blocaj. Ca rezultat, majoritatea manevrelor sunt mai încete, dar mult mai puternice decât în box sau în karate.

Deşi nu aveam echipamentul potrivit, tot ceea ce puteam face cu adevărat era să alergăm, să sărim şi să boxăm puţin, ceea ce ne fortifica organismul. Consideram antrenamentul eliberator. Îmi ţinea mintea departe de situaţia în care mă aflam şi îmi oferea un scop în viaţa din închisoare.

Comandanţii priveau de la distanţă cum mă antrenam. Ceilalţi puşcăriaşi evitau să intre în rând cu noi trei pentru că arătam musculoşi şi în formă. Schimbarea în aspectul meu fizic era radicală.

Mă transformasem dintr-un individ care putea fi luat drept un dependent de heroină în cineva care trecea cu uşurinţă drept un culturist. Devenisem foarte musculos şi mobil.

Până la urmă ne-am încropit propriul nostru sac de box din pături şi dintr-un sac vechi. Ne-am antrenat pe el luni de zile, dar de fiecare dată când îl loveam cu piciorul sau cu pumnii, îl deterioram.

Până în acel moment un anumit număr de irlandezi care locuiau în Bangkok au devenit părtaşi în campania prin care încercau eliberarea mea Nu le voi spune numele pentru că doresc să rămână în anonimat. Deseori au venit la închisoare *cu* mâncare şi medicamente. Aceşti vizitatori bine intenţionaţi.

Îşi făceau apariţia în fiecare săptămână îmi aduceau fructe, *banii*, mâncare care m-au ajutat să mă menţin fizic, psihic şi spiritual. Aceşti irlandezi au avut rolul unei punţi de legătură între mine şi John Mulcahy în momentele în care vreunul dintre noi avea nevoie să transmită câte un mesaj urgent către celălalt. Nu îmi venea să le cer ceva acestor oameni, ţinând cont de tot ceea ce făceau ei pentru mine. dar în cele din urmă *am* cedat. După multe runde de pumni şi genunchi juliti, le-am scris binefăcătorilor mei, întrebându-i dacă mă vor ajuta să fiu cumpăr un echipament potrivit de box. Eram pregătit să lupt, dar *nu weram* pregătit să păşesc în ring doar pe jumătate antrenat. Binefăcătorii mei au fost de acord şi mi-au cumpărat tot ce-mi trebuia: mănuşi, căşti, saci de box, apărători şi chiar şi protecţii pentru organele genitale.

Apoi am plătit 5 (XX) de bathi ca să construim un cadru pe care atârna sacul de box de el. Având echipamentul corespunzător, am început să excelez în acest sport tehnica *muay Thai*, iar simţurile au devenit şi mai sensibile Mă antrenam dimineaţa, la prânz şi seara.

muay Thai se învaţă *cu* multă muncă. uoaia a. *Lkjk* este condusă de către o familie. hle\u se încălzesc mergând 5 sau 6 kilometri pe zi. după amiaza boxează sau îşi exersează manevrele. Primesc şi un masaj thailandez după luptă ca să le mai amelioreze durerea şi să le relaxeze musculatura. În puşcărie nu beneficiam de un asemenea lux. Ne antrenam toată ziua, Dacă ne accidentam, ne luptam mai tare apoi, ca să nu fim din nou răniţi în timp ce eram pur şi simplu tentat să mă antrenez şi îl bat. am descoperit că pentru a câştiga o competiţie de *muay Thai* totul ţinea de tehnică. Pentru a obţine un scor bun, luptătorii erau sfătuiţi să-şi expună tehnica folosită şi modul cum aceasta avea un efect vizibil asupra adversarului său. Arbitrii nu urmăreau mulţimea sau varietatea de manevre *muay Thai*, ci eficienţa folosirii acestora.

Arbitrii premiau pe cel mai puternic luptător. M-am pregătit pentru competiţie purtând acest gând în minte. În ceea ce mă privea aş fi putut la fel de bine să mă antrenez şi pentru titlul mondial.

Dar, aşa cum mă aşteptam, campionatul din interiorul închisorii s-a dovedit a nu fi altceva decât o altă mascaradă pusă la cale de autorităţi. Deşi ne antrenasem şi eram gata să facem faţă oricărui adversar pe care ni l-ar fi pus în ring, când a fost vorba să concurăm, nimeni nu a luptat într-un ring corespunzător. În schimb, au improvizat un ring în faţa închisorii, acolo unde s-au desfăşurat luptele.

Au fost aduşi câţiva puşcăriaşi din alte închisori ca să participe la competiţie, dar, ca în toate cazurile de până acum, comandanţii nu ne-au lăsat să concurăm dacă nu le dădeam bani. Le-au cerut bani şi puşcăriaşilor care au asistat la cele câteva lupte desfăşurate în ring şi au furat şi ultimul bănuţ strâns din sponsorizări.

Când am aflat că le-au cerut bani puşcăriaşilor ca să asiste la lupte, mi-am pierdut tot interesul. Închideam ochii când era vorba să fiu personal jecmănit de către comandanţi, dar nu mă simţeam bine când ştiam că gardienii făceau bani pe seama puşcăriaşilor mai săraci.

Nu aveam cum să-i opresc să procedeze în acest fel, dar nici nu i-aş fi ajutat facilitându-le jaful.

ŞAPTESPREZECE

Cât timp m-am luptat în ring, am continuat să-mi croiesc calea spre tribunal. După ce recursul meu fusese respins, mi s-a oferit ocazia de a plăti 80.000 de dolari, echivalentul a 4 milioane de baht, ca să-mi câştig cazul. Nu mi s-a spus explicit, dar banii care mi se cereau urmau să fie folosiţi pentru a mitui fraternitatea din sistemul judiciar şi ca să-mi achit taxele de judecată.

Nu-mi puteam permite să dau aceşti bani. aşa că am refuzat şi am angajat un alt avocat pe care l-am instruit să facă apel şi să-mi prezinte cazul la Curtea Supremă. Era o decizie riscantă, prea puţine recursuri în procesele de crimă au câştigat pe temei legal. Cu toate acestea, de data asta am întocmit un recurs solid şi speram că judecătorii Curţii Supreme cel puţin vor revizui aşa cum se cuvine cazul meu.

Punctele aduse în discuţie erau mai mult sau mai puţin identice cu cele pe care voiam să le aduc la cunoştinţă Curţii care judeca cazurile de omucidere. De data asta diferenţa consta *în* faptul că avocatul meu avea un renume şi era eficient, dar şi onest. şi era sigur că nu va dura mult până când cazul meu va ajunge la tribunal

Doar zece luni mai târziu, pe *11 a* lunii iunie, am fost convocat la Curtea Supremă de Justiţie din Bangkok, alături de alţi 20 de puşcăriaşi. Mi s-a spus că va fi o audiere foarte formală. Pregătindu-mă pentru ceea ce am crezut a fi o apariţie extrem de formală în faţa curţii, am întrebat dacă pot să port un costum şi mi s-a spus că, dacă voiam, aş fi putut să apar îmbrăcat în costum la fiecare audiere. Nimeni nu-mi spusese asta şi se pare că nici altui puşcăriaş nu-i fusese adus la cunoştinţă acest fapt. Gardianul de la închisoare care m-a escortat mi-a spus că era pentru prima oară în 33 de ani când vedea un puşcăriaş îmbrăcat în costum.

Când am ajuns la tribunal, am găsit un singur judecător care stătea pe o băncuţă şi citea un teanc de

hârtii. A strigat numele unui puşcăriaş şi apoi i-a citit verdictul. Pe măsură ce cazurile erau rezolvate, ascultam cu atenţie verdictele. Eram sigur că o să fiu eliberat. În ciuda tuturor dezamăgirilor mele anterioare, niciodată nu am fost aşa sigur că o să plec acasă în curând.

Caz după caz era trecut în revistă; părea că judecătorul dădea verdictul în favoarea fiecărui acuzat. Chiar dacă nu graţia se pe nimeni, redusese sentinţa la jumătate sau cu o treime.

Ascultam uimit. Nu mai văzusem aşa ceva în Thailanda. Părea a fi genul de tribunal unde s-ar fi putut cel puţin să mi se facă dreptate. Acesta era primul judecător competent pe care îl întâlnisem.

Îmi amintesc că în ziua aceea eram singurul străin din sală, iar cazul meu a fost strigat ultimul. Când mi-am auzit numele, am fost copleşit de emoţii. Când m-am ridicat, picioarele au început să-mi tremure. Îmi aşteptam verdictul. Judecătorul a început să citească sentinţa. Nu s-a uitat niciodată direct la mine, ci şi-a concentrat atenţia asupra expunerii hotărârii judecătoreşti.

A spus:

— Împotriva acuzatului nu există nicio dovadă reală şi niciun martor real, iar cazul procurorului nu este foarte solid.

Nu-mi venea să-mi cred urechilor. Pentru prima oară de când eram arestat, credeam cu adevărat că urma să câştig. Judecătorul a continuat:

— Cu toate acestea, mărturia domnului O'Konnor este foarte gravă. Prin urmare. Curtea *crede* că acuzatul este vinovat. Curţii îi pare rău pentru acuzat ştiind că şi-a pierdut afacerea, casa şi o sumă mare de bani din cauza domnului O'Connor. Acuzatul este un om civilizat şi nu a provocat scandaluri cât timp a stat în puşcărie. Nu credem că a fost torturat de poliţie. Poliţia nu ar fi avut niciun motiv să-l tortureze.

Ascultam în tăcere. Mă uitam la judecător fără să îmi dau seama exact cum să reacţionez sau ce să fac. Pur şi simplu stăteam fără să mă mişc. Nu simţeam nimic. Eram

dezorientat.

— Curţii îi pare rău pentru familia acuzatului şi consideră sentinţa a fi mult prea aspră. Curtea îi reduce acum pedeapsa la zece ani

— Ridicaţi-vă, a spus aprodul.

Asta a fost tot: nu mai aveam ce face. Totul fusese în zadar. Ajunsesem la cea mai înaltă Curte de justiţie din Thailanda şi pierdusem; nu îmi mai rămăsese nicio instanţă către care să mă îndrept. Aş fi putut să cer guvernului thailandez să mă transfere în Irlanda după ce executasem patru ani de închisoare, dar hotărâsem să rămân şi să mă lupt în speranţa că în cele din urmă voi câştiga. Voiam să fiu achitat şi nu doar eliberat. Voiam ca numele meu să rămână curat.

Privind retrospectiv, este evident că niciodată nu am avut nicio şansă reală. Dintre toţi avocaţii pe care îi angajasem – Kitii, Chavlin. Mana şi alţii – niciunul nu a încercat să se lupte corespunzător pentru cazul meu. Ceea ce am descoperit, în cele din urmă. că nu ar fi trebuit niciodată să am încredere în niciunul dintre ei.

În acea după amiază, stând singur în sala de tribunal, pierdut într-o limbă pe care nu o puteam vorbi, înconjurat de obiceiuri pe care chiar nu le înţelegeam, am simţit un calm extraordinar. Când am plecat, nu i-am adresat niciun cuvânt judecătorului.

Nici măcar nu i-am remarcat prezenţa. Am crezut, aşa cum a crezut şi avocatul meu, că voi fi eliberat de către Curtea Supremă, dar aceştia s-au temut că-i voi da în judecată pentru că m-au închis pe nedrept. Dacă Curtea Supremă de Justiţie mi-ar fi anulat pedeapsa, ar fi fost ca o recunoaştere oficială că celelalte instanţe judecătoreşti au greşit.

Cred că instanţa supremă mi-a redus pedeapsa pentru că pur şi simplu nu puteau să justifice de ce m-ar fi ţinut în puşcărie mai mult timp. Dar această reducere a pedepsei era doar un gest simbolic. Aţi putea considera că 13 ani şi patru luni de zile este o pedeapsă mare în Thailanda, dar nu era cazul acum. Închisoarea pe viaţă în

Thailanda este de 100 de ani, iar, în medie, pedeapsa aplicată de către instanţe este în medie de 25 de ani. Dacă Curtea Supremă ar fi considerat că sunt cu adevărat vinovat, mi-ar fi mărit pedeapsa.

Aşa că atunci când mi-au redus pedeapsa de la 13 la 10 ani, nu a însemnat prea mult pentru mine. Executasem deja jumătate din cei 13 ani. Ştiam că va fi o amnistie într-un an, sau cam aşa ceva, iar pedeapsa mea va fi probabil redusă la jumătate.

În acest caz, o diminuare de trei ani nu schimba, în fapt, mare lucru. Dacă numele meu ar fi fost inclus pe lista celor amnistiaţi, aş fi fost liber într-un an de zile. Curtea Supremă ştia acest lucru, aşa cum o ştiam şi eu. Mai bine de şase ani de zile mă luptasem în trei instanţe judecătoreşti ca să nu fiu condamnat şi pierdusem, în timp ce stăteam în tribunal, m-am gândit la călătoria lungă de şase ani prin infernul pe care-l parcursesem până atunci. Faţă de toate acestea am simţit o undă de tensiune şi frustrare.

Am trecut în revistă tot ce pătimisem. În ciuda a tot ceea ce se întâmplase – bătăile, tortura şi mizeria crâncenă a vieţii de puşcăriaş – adevărata disperare faţă de situaţia în care mă aflam m-a dat peste cap. M-am gândit la copiii mei din Irlanda, la fiul meu cel mic, Brendan, care se chinuia să supravieţuiască în Bangkok şi la propriii mei fraţi şi surori. Eram recunoscător doar pentru că părinţii mei nu mai erau în viaţă ca să trăiască durerea de a-şi vedea fiul într-o închisoare din Thailanda.

Consideram verdictul Curţii Supreme ilegal, dar l-am acceptat pentru că nu aveam nicio putere ca să fac ceva împotriva lui. Totul căpăta un sens acum. Nu mă simţeam dezamăgit ori cu sufletul distrus, ci, în mod straniu, relaxat. M-am reîntors în gaura infernală care era Lard Yao în aceeaşi seară ca şi cum nimic ieşit din comun nu s-ar fi întâmplat. Presupun că puteţi spune că, într-adevăr, nu se întâmplase nimic.

Odată cu trecerea în Noul An 2004, m-am resemnat şi am acceptat să-mi fac ispăşesc restul pedepsei. Am

simţit că aşa era cel mai bine să procedez. Stătusem mai bine de şapte ani în puşcărie şi suferisem mai multe dezamăgiri, torturi şi eşecuri decât cele suferite de majoritatea oamenilor pe parcursul vieţii lor.

Am încercat să nu mă cufund într-o depresie distrugătoare şi am hotărât să mă concentrez asupra orice, dar nu a sistemului juridic thailandez. În ciuda atitudinii mele pesimiste faţă de viaţă, în luna ianuarie a acelui an, în Lard Yao, exista un sentiment general de optimism. Ni s-a spus că regele Thailandei va acorda o amnistie în luna august, în onoarea zilei de naştere a reginei, care sărbătorea cel de-al şaselea ciclu al vieţii sale. În Thailanda, fiecare 12 ani din viaţă reprezintă un ciclu, iar thailandezii marchează acest eveniment ca o ocazie specială din viaţa lor. Cu ocazia acestor amnistii, prizonierilor li se acordă o reducere a pedepsei de până la 50%, în funcţie de calificativul primit în puşcărie. Această regulă se aplică numai celor care nu sunt acuzaţi de vreo crimă pe care thailandezii o consideră vrednică de dispreţ, cum ar fi traficul de droguri, uciderea unui părinte sau a unui călugăr ori o crimă extrem de atroce…

Dacă mă aflam printre cei cărora li se acorda privilegiul de a li se reduce pedeapsa la jumătate, am calculat că aş fi fost eliberat imediat. Dar am refuzat să mă gândesc chiar şi pentru un moment că mă voi afla printre cei aleşi. Experienţele trecute îmi dăduseră o lecţie bună. Mai ştiam şi că era o chestiune de noroc dacă regele va acorda, de fapt, o amnistie sau nu. Nu exista nicio garanţie.

După starea de entuziasm care ne cuprinsese la primirea veştilor legate de amnistiere, viaţa din puşcărie s-a reîntors la normal. Oricum, unora dintre puşcăriaşi nu le păsa prea mult de această amnistie. Mulţi dintre ei ştiau că nu vor fi niciodată eliberaţi din cauza crimelor pe care le comiseseră.

Sutele de puşcăriaşi condamnaţi pentru trafic, posesiune şi consum de droguri ştiau că nu trebuie să spere. Se ştia că regele Thailandei se pronunţase în

totalitate împotriva traficanţilor de droguri şi niciodată nu a acordat o reducere a pedepsei unui traficant condamnat.

Aceşti puşcăriaşi ştiau că nu au de ce să se grăbească şi din această cauză de cele mai multe ori deveneau o ameninţare pentru ceilalţi. Se răzbunau pe cei care aveau o şansă serioasă de a ieşi din închisoare şi se întâlneau între ei pentru a le crea celorlalţi necazuri cu comandanţul. Este uimitor cum oamenii reacţionează la norocul altora.

I-am urmărit pe traficanţii de droguri cum formau grupuri separate în cadrul puşcăriaşilor din închisoare. Îi învinovăţeau pe ceilalţi pentru situaţia în care se aflau. Se luau la bătaie din nimic cu puşcăriaşii care aveau un comportament mai bun şi începeau să provoace scandaluri peste tot. În această atmosferă, trebuia să-mi asigur spatele şi să evit necazurile cu orice preţ. Dacă un traficant de droguri începea să se lege de mine, traversam pe partea cealaltă. Dacă comandanţii voiau să înceapă o bătaie în mod deliberat, îi ignoram pur şi simplu.

Nu aveam altă soluţie. Ajunsesem prea departe ca să risc acum să-mi distrug şansa de a fi eliberat. Când privesc în urmă, cred că este cu adevărat surprinzător ceea ce poate îndura organismul uman dacă e nevoii să o facă. Îmi amintesc că mă simţeam la fel de puternic şi fizic şi psihic ca în prima zi în care fusesem arestat. Cu toate acestea eram extrem de tensionat şi apăsat. Am avut zile proaste când frustrarea chiar a pus stăpânire pe mine, dar îmi spuneam: „Mâine va fi o altă zi. Cine ştie ce ar putea să aducă?”

Un lucru era sigur: situaţia nu putea decât să se îmbunătăţească.

* * *

Timpul parcă nu mai trecea, să se facă odată august. Zilele se scurgeau cu încetinitorul. Singurul lucru care făcea ca viaţa să merite a fi trăită era boxul. Viaţa din închisoare se schimbase, căci toţi cei din Lard Yao aşteptau nerăbdători să primească veşti despre amnistie. De fapt nu mai vorbeam despre nimic altceva. Ajuns în acel

punct al existenţei mele, am început să fac o evaluare atentă. Am pus pe listă cele trei lucruri care mi se întâmplaseră şi care m-au afectat cel mai rău. Primul era arestarea şi tortura, al doilea tuberculoza, iar cel de-al treilea frica permanentă că aş fi putut fi maltratat sau ucis de comandanţi, aşa cum se întâmplase şi cu alţi amici puşcăriaşi.

Aceste realităţi şocante erau permanent prezente în mintea mea şi nu aveam cum să nu devin şi eu ca ceilalţi. Visam cu ochii deschişi la amnistie şi la dulcea libertate. Toţi făceau la fel. Eram obsedaţi de amnistie. Chiar se dădea cu presupusul asupra puşcăriaşilor care vor fi eliberaţi şi a celor cărora li se va reduce pedeapsa. Pe măsură ce termenul limită se apropia, puşcăriaşilor, printre care mă aflam şi eu, le era greu să doarmă din cauza agitaţiei. Ziua socotelilor a venit în cele din urmă pe 12 august, când primul ministru Thaksin şi ministrul justiţiei au vizitat închisoarea Lard Yao ca să ne anunţe formal amnistia. Acesta a fost un eveniment major pentru puşcăriaşi.

Echipe de televiziune şi jurnalişti se revărsau în complexul închisorii ca să filmeze primul val de puşcăriaşi ce vor fi eliberaţi. În acea zi am fost cu toţii închişi în celule, dar ni s-a permis să ne uităm la un televizor vechi ca să auzim ştirile. Toţi eram cu nervii întinşi la maxim. Îmi imaginez că acelaşi lucru se petrecea în fiecare închisoare de pe cuprinsul Thailandei, unde peste 300.000 de puşcăriaşi aşteptau să vadă ce le va aduce amnistia.

Cât timp a vorbit primul ministru, nimeni nu a scos un cuvânt, deşi nimeni nu era interesat de ceea ce a spus acesta. În cele din urmă, pe la 12.30 după amiază, Thaksin ne-a adus la cunoştinţă amnistia. Fără să ezite, ne-a citit conţinutul documentului, spunând:

— Pedepsele tuturor cazurilor tipice vor fi reduse la jumătate.

Toată închisoarea a izbucnit în strigăte şi aplauze. Toată lumea ţipa şi era plină de încântare. Mergeam acasă. Lacrimile mi se scurgeau pe obraji şi am plâns fără să mă

abţin. Ştiam că trebuie să aştept 60 de zile pentru ca autorităţile închisorii să proceseze documentele, dar asta nu mai conta. Visam să-mi văd copiii, să-i ţin de mână în timp ce ieşim la plimbare şi stăm de vorbă. Mă întrebam cum mai arătau şi cum vor reacţiona când mă vor vedea în cele din urmă acasă.

Nu au trecut decât două zile de la anunţarea amnistiei când documentele oficiale au fost afişate la avizierul închisorii. Inima mi se scufunda, ca şi cum m-aş fi înecat, pe măsură ce dădeam citire afişului. Am aflat că amnistia nu aducea nimic pentru mine. Documentul spunea: „Reducerea pedepselor pentru jumătate dintre cazurile de furt, fraudă, jaf, crimă etc, cu EXCEPŢIA fraudei prin intermediul unei bănci, EXCEPTÂND

toate cazurile legate de pierderea vieţii şi toate cazurile în care acuzatul este la a doua abatere. Toate cazurile menţionate ca excepţii de la diminuarea la jumătate a pedepsei vor fi îndreptăţite să primească o reducere maximă de o treime a pedepselor aferente, în funcţie de calificativul acordat de închisoare”.

Cazul meu se referea la pierderea unei vieţi aşa că nu aveam dreptul la achitare. Amnistia regelui depindea, prin urmare, de calificativele pe care mi le dăduseră comandanţii. Situaţia era dezastruoasă. Calificativele se acordau numai după ce un caz fusese finalizat. Întrucât luptasem pentru cazul meu şi făcusem două recursuri, primisem doar două calificative în puşcărie, iar ultimul era de „bine spre foarte bine”, şi nu „excelent”, calificativ care mi-ar fi dat dreptul la reducerea pedepsei cu o treime. Aşa că nu mai aveam decât dreptul la o reducere a pedepsei cu un sfert. Asta însemna doi ani şi jumătate din cei zece ani primiţi drept osândă.

Pedeapsa mea redusă însemna şapte ani şi jumătate, ceea ce însemna că îmi mai rămăseseră doar şase luni de puşcărie. Până la urmă tot nu mergeam acasă.

Mă simţeam complet terminat, dar mai fusesem lovit în acelaşi fel şi mai înainte, aşa că nu arătam prea afectat. Comandanţii, cămăşile albastre şi traficanţii de droguri

jubilau la dezamăgirea noastră şi nu le-aş fi oferit satisfacţia de a vedea cât de supărat eram.

Am privit partea luminoasă a lucrurilor. Voi fi liber peste şase luni de zile, indiferent care ar fi fost situaţia, dar pentru alţii trebuiau să mai treacă ani până să fie eliberaţi.

* * *

După amnistie, data oficială când voi fi eliberat a fost stabilită pentru 18 ianuarie 2005. După ce am blestemat gândul că voi petrece un alt Crăciun şi An Nou în această gaură împuţită, m-am resemnat încă o dată. Numai de data asta sfârşitul se prefigura la orizont.

Pe măsură ce timpul se scurgea şi mă apropiam de eliberare, nu îmi venea să cred că de fapt voi fi liber. Nu am fost în stare să dorm săptămâni la rând. Eram o epavă a emoţiilor. În realitate îmi era frică să merg acasă. Am început să-mi pun întrebări cum ar fi: ce voi face după ce voi fi ieşit pe poarta închisorii? Unde voi trăi? Nu aveam o casă ori un apartament şi nu puteam să dorm pe canapeaua cuiva pentru tot restul vieţii mele.

Nu voiam ca oamenii să mă abordeze prin baruri şi să mă întrebe cum era de fapt viaţa într-o puşcărie thailandeză. Nu doream ca oamenii să-mi cumpere băutură ca să poată sta la bârfă ca şi cum am fi prieteni la toartă. Nu voiam să fiu arătat cu degetul pe stradă. Pe măsură ce mă gândeam la aceste lucruri, temerile mele deveneau şi mai rele. Din ce voi trăi? Cum o să-mi cumpăr mâncare? Cu ce îmi voi cumpăra haine? Nu aveam nimic care să-mi aparţină; nu aveam nici măcar o pereche de pantofi, în puşcărie aveam voie să port doar tenişi.

Literalmente mi-am pus întrebări legate de absolut orice. Cum îmi găseam o slujbă? Dar o iubită sau o soţie? Cine ar fi vrut să-şi bage în cârd cu un fost ucigaş şomer?

Fusesem tratat ca un animal atât de mult timp, încât aproape începusem să cred că eram unul. Nu-mi venea să cred că supravieţuisem şapte ani şi jumătate în acest infern.

Când în sfârşit a sosit şi ziua eliberării mele, un

gardian a venit şi mi-a spus că voi fi deportat. Trebuia să-mi strâng lucrurile şi să mă pregătesc de plecare. Mi-a spus că voi fi dus la Centrul deţinuţilor imigranţi din Siriacha până când vor fi definitivate actele de călătorie. Eram pe punctul de a fi cu adevărat eliberat. Nu-mi venea să cred. Toată lumea, cu excepţia gardienilor, se bucura pentru mine. Mi-am adunat în grabă bunurile care îmi aparţineau şi le-am dăruit prietenilor mei tot echipamentul sportiv pe care îl cumpărasem. Mi-am împărţit majoritatea hainelor, lenjeria de pat şi radioul.

Mi-am luat la revedere de la toţi. Puşcăriaşii m-au îmbrăţişat, îmi era o milă de ei. Încât mi se rupea inima. Ştiam că mulţi dintre ei nu or să mai apuce să vadă ziua când vor fi liberi; vor muri în gaura asta de iad împuţită.

După ce m-am despărţit de camarazii de detenţie, nu a mai trebuit decât să-mi ridic puţinii bani din contul pe care-l aveam la închisoare şi apoi să semnez actele de eliberare.

Am fost condus până la poarta principală de doi comandanţi, în toţi anii pe care i-am petrecut acolo, nu fusesem niciodată în această zonă a închisorii. Am privit peste umăr în momentul în care am părăsit complexul închisorii. A fost o experienţă suprarealistă pe care nu am putut-o uita nici până în prezent. Privesc pe geam lumea de afară. Bangkok-ul nu s-a schimbat în aproape cei opt ani de puşcărie pe care i-am petrecut în puşcărie. Oraşul a rămas, în continuare, acelaşi.

Poliţia din Siriacha mă aştepta ca să-mi pună cătuşe, dar după ce au stat de vorbă cu gardienii de la închisoare au decis că nu e cazul să recurgă la o asemenea măsură. Nu le-aş fi creat nicio problemă.

Era extraordinar ca în cele din urmă să pot parcurge pe jos ultimii 50 de metri şi să respir aerul proaspăt al vieţii de afară şi al libertăţii. Am fost escortat până la o camionetă din afara porţii principale şi mi s-a ordonat să mă aşez pe locul din spate. Asta a fost ultima oară când am avut ocazia să văd structura impozantă a închisorii Lard Yao. Privind-o din exterior aveai aproape un sentiment

liniştitor. Numai cei întemniţaţi cunoşteau teroarea şi mizeria.

Odată urcat în camionetă, gardienii s-au aşezat ei lângă mine. Maşina a parcurs o distanţă scurtă până la biroul de imigrări din Siriacha, unde mi s-au întocmit formele. Mi s-a spus că trebuia să îmi petrec noaptea acolo, într-o celulă cu alţi 12 indivizi. Aceştia erau cu toţii cambodgieni care pătrunseseră ilegal în Thailanda ca să muncească. Nu m-a deranjat deloc să îmi petrec noaptea în temniţă. Celula din arestul secţiei de poliţie părea un hotel în comparaţie cu locurile în care trăisem până în acel moment.

În dimineaţa următoare am fost transportat înapoi, în spatele unei camionete, la Centrul deţinuţilor imigranţi. Maşina se strecura încet pe străzile lăturalnice. Când am ajuns acolo, mă simţeam ca şi cum îmi smulseseră şi ultima fărâmă de libertate. Era exact ca în Lard Yao. Am fost din nou închis şi împins într-o celulă supraaglomerată. Nu exista spaţiu să te mişti, nu existau paturi şi încăperea putea a căcat. Toată lumea dormea pe jos. Fiecare încăpere avea un şef al ei şi trebuia să-i dai bani pentru a obţine un loc de dormit şi o pătură veche. Când am obiectat la vederea condiţiilor, personalul de la imigrări s-a enervat. După o scurtă dispută cu ei, am renunţat. Ştiam cine va învinge. M-ar fi ţinut acolo luni de zile dacă aş fi călcat în străchini. Aşa că mi-am ţinut gura şi nu am mai scos niciun cuvânt. Nu avea rost.

Când am aruncat o privire prin celulă am fost surprins să descopăr trei indivizi din Cambodgia pe care-i ştiam din Lard Yao. Fuseseră eliberaţi în luna august a anului trecut, când s-a pronunţat amnistia, dar nu au avut bani pentru biletul de avion, aşa că rămăseseră în Centrul deţinuţilor imigranţi până când reuşeau să facă cumva rost de bani.

Din fericire pentru mine, banii pentru biletul de avion nu erau o problemă şi asta mulţumită lui John Mulcahy şi revistei condusă de acesta, *Phoenix*.

În acea noapte nu am putut dormi prea mult. Locul

îmi amintea de închisoarea Chonburi. Existau similarităţi uimitoare între cele două locuri; ambele rău două găuri de iad supraaglomerate. În dimineaţa următoare, Trudy Goodfield de la consulatul Irlandei a venit să mă vadă şi mi-a spus că a aranjat cu biletul de avion. Trudy cunoştea Bangkok-ul şi mă ajutase şi în trecut. Mi-a spus că nu va fi nicio problemă, că mi-a cumpărat biletul de avion şi a trimis un fax companiei aeriene ca să le confirme că nu vor fi neînţelegeri.

Am fost condus pe 26 ianuarie la aeroportul Don Muang din Bangkok de către un ofiţer de la imigrănţi. În tipicul stil thailandez, îşi pregătise cătuşele să mi le pună la mâini, dar s-a oferit să mă lase liber dacă-i dădeam 500 de baht. Poliţiştii thailandezi erau hotărâţi să stoarcă de la mine şi ultimul bănuţ pe care-l aveam până plecam. Nenorocitul mi-a explicat că dacă treceam prin vamă cu cătuşele legate de el, aş fi fost considerat periculos şi ar fi fost o ocazie bună ca să nu mi se dea dreptul să mă urc în avion.

Nu ştiam cât adevăr şi câtă minciună era în ceea ce îmi spunea, dar nu voiam să risc. aşa că i-am dat banii. Odată ajunşi la aeroport, am fost predat biroului imigrănţi care-şi avea sediul acolo. În acea zi fuseseră aduşi şase oameni ca să fie deportaţi – eu, trei chinezoaice, un pakistanez şi un Columbian. La parter, celulele din arestul provizoriu erau înţesate cu străini care încă îşi mai aşteptau banii pentru biletul de avion spre casă.

Thailanda este o ţară coruptă până în măduva oaselor. Cei care trebuie să fie deportaţi trebuie să-şi plătească toate cheltuielile *pentru* a se întoarce acasă, iar dacă nu pot, sunt trimişi înapoi la închisoare.

Mai erau 30 de minute până când avionul meu decola, când am fost abordat de un gardian care mi-a spus că nu mi se va permite să trec prin vamă şi să mă îmbarc în avion. Mi-a explicat că fusese informat de compania aeriană că nu acceptă deportaţi la bord.

M-am controlat până în acel moment, după care mi-am pierdut calmul şi am cerut să vorbesc cu cei care

vindeau bilete. Dacă nu mă urcam într-un avion, aş fi fost trimis înapoi la centrul de detenţie pentru zile, săptămâni ori poate luni întregi. Tot ceea ce voiam era să plec acasă. Acum, aflat la un pas de libertate, nu suportam gândul că aş fi fost, din nou, privat de ea. Singurul lucru pe care îl puteam face era să încerc la o altă companie aeriană. Aveam câţiva bănuţi în buzunar, dar ştiam că nu îmi ajung ca să cumpăr alt bilet. În fond, nu ajunsesem până aici fără să nu încerc nimic şi să scap de revenirea în acea gaură împuţită din centrul de detenţie.

Câţiva dintre prietenii mei irlandezi din Bangkok veniseră la aeroport ca să mă vadă plecând, aşa că am împrumutat nişte bani de la ei. L-am mituit pe gardian ca să mă însoţească până la biroul unde se programau zborurile. Am luat la rând companie după companie, dar niciuna nu accepta deportaţi. În cele din urmă, mi s-a spus că liniile aeriene thailandeze ar putea să mă primească la bordul unei aeronave. Cu trei minute înainte de anunţul final de îmbarcare, m-am băgat în faţă şi am implorat-o pe funcţionara de la bilete să-mi vândă unul. La început a spus nu, dar a fost de acord să mă ajute când i-am vorbit în thailandeză. Am cumpărat biletul, m-am năpustit din nou la vamă, după care am alergat nebuneşte până la terminalul pentru îmbarcare. Odată ieşit pe poartă, nu am mai privit înapoi. Am fugit spre avionul care mă va duce acasă.

Gardianul a încercat să stoarcă de la mine şi alţi bani chiar până în ultima clipă. După ce mi-a dat drumul, mi-a cerut bani pentru fiica lui. În acel moment i-am spus să se ducă în mă-sa.

Când le-am înmânat paşaportul pentru control celor de la biroul Imigrări nu am privit sub nicio formă înapoi. Plecam acasă.

Când am ajuns la aeroportul Heathrow din Londra am fost dus la biroul Imigrări. Aceştia au verificat dacă nu cumva am cazier în Marea Britanie şi dacă nu eram pus sub urmărire pentru vreo infracţiune. După ce au completat nişte formulare, un ofiţer mi-a spus:

— Bine aţi venit în Marea Britanie. Bucuraţi-vă de

libertate. Abia după ce mi-am recuperat bagajul şi am ieşit din aeroport am ştiut că eram, în cele din urmă, un om liber. Mă simţeam grozav. Puteam să merg oriunde voiam. Puteam să fac tot ce simţeam. Nu trebuia să răspund de nimeni. Era un sentiment ciudat, ireal. De câteva ore corpul meu funcţiona pe pilot automat.

Am hotărât să nu merg direct acasă, în Irlanda. Ar fi fost prea mult dintr-odată, aşa că am decis că o să petrec o vreme singur înainte de a merge acasă, ca să mă obişnuiesc cu ideea că sunt liber. M-am îndreptat spre un bar din Shepherds Bush condus de un prieten de-al meu care mi-a scris când mă aflam în puşcărie. Când am intrat în bar, eram năuc. Barmaniţa m-a întrebat ce vreau să beau. dar nu am putut să-i răspund. Am aruncat o privire în jurul meu. dar cu greu am recunoscut vreo băutură de pe rafturi. Totul se schimbase atât de mult în anii cât stătusem închis.

— Dă-mi doar o halbă de bere, i-am răspuns.

Barmaniţa s-a uitat la mine până când i-am arătat butoiul marca Stella Artois.

Mi-a luat câteva zile până când m-am adunat, dar eram un om schimbat radical. Îmi petrecusem opt ani închis într-o puşcărie thailandeză. Fusesem martor al unor lucruri pe care nu ar fi trebuit să le văd niciodată.

Unul dintre lucrurile care mă afectase cel mai tare era faptul că fusesem forţat să realizez că oamenii sunt extrem de abili când vine vorba să-şi exercite cruzimea şi brutalitatea asupra semenilor lor. Era dincolo de puterea de înţelegere a unei persoane normale. Dar cel mai dezgustător, cel mai şocant şi cel mai trist lucru cu care am avut de-a face a fost indiferenţa. Indiferenţa gardienilor, indiferenţa sistemului juridic, indiferenţa populaţiei din Thailanda, şi a lumii în general, faţă de nedreptate. Această indiferenţă aruncă în dizgraţie rasa umană.

Am scris această carte încercând să pun capăt acestei indiferenţe. Există mii de oameni nevinovaţi în aceeaşi situaţie ca mine, supuşi în Thailanda unei suferinţe

de neconceput.

Când muream câte un pic în acea gaură de iad împuţită, nu voiam milă, voiam dreptate. Dar înainte ca sistemul să poată fi schimbat, trebuie făcut public modul în care acesta operează.

Pentru majoritatea oamenilor e greu să-şi imagineze suferinţa prin care am trecut. Am scris această carte ca să nu fiţi nevoiţi să faceţi vreun exerciţiu de imaginaţie. Mi-am spus povestea pentru voi, astfel încât să puteţi privi infernul cu propriii voştri ochi.

EPILOG

Cele relatate nu aduc nicio informaţie nouă despre condiţiile şi brutalitatea din sistemul coercitiv din Thailanda. Aceste fapte se petrec de ani de zile, au fost făcute publice şi cu toate acestea nu s-a schimbat nimic cu adevărat. Majoritatea oamenilor a auzit cel puţin una dintre poveştile de groază care proveneau din Thailanda. Guvernul thailandez şi publicul larg sunt pe deplin conştiente de ceea ce se petrece dincolo de zidurile unei închisori, dar se pare că nimănui nu-i pasă.

Este surprinzător cât de repede poţi să-ţi pierzi prietenii când ai fost acuzat de crimă. Aproape nimeni din Carrickmacross nu s-a deranjat să-mi scrie un rând. Consiliul orăşenesc era mai interesat de achiziţionarea unor camionete ieftine şi unde li se va permite să le parcheze. În schimb, mulţi oameni cu suflet din Irlanda şi de oriunde altundeva m-au sprijinit şi asta a contat enorm pentru mine. Cel care m-a ajutat cel mai mult a fost John Mulcahy de la revista *Phoenix*. A scris un număr de articole în revista lui pentru a face cunoscut opiniei publice cazul meu. *Phoenix* a iniţiat un fond de întrajutorare care m-a ajutat să-mi cumpăr mâncare şi să-mi plătesc cheltuielile de judecată. Fondul a fost permanent alimentat, într-un mod extraordinar, şi, sincer să fiu, nu aş fi putut supravieţui fără el. Oameni din toată Irlanda au donat câteva lire. Era grozav să ştiu că dacă aveam nevoie de bani pentru mâncare sau medicamente, trebuia doar să cer, iar John mi-i trimitea. Prin faptul că nu

trebuia să-mi mai fac griji pentru ziua de mâine, mi s-a luat cu adevărat ca o greutate de pe umeri. Am o datorie pe care nu pot să mi-o achit niciodată faţă de toţi irlandezii care au avut suflet să mă ajute, chiar dacă probabil nici nu auziseră pană atunci de mine.

O doamnă, Lily Bryne, din Carrickmacross, pe care o ştiam doar, foarte vag, mi-a scris oferindu-se să mă ajute în orice fel posibil. A depus o petiţie prin care cerea ca Departamentul Afaceri Străine din Irlanda să îmi cerceteze cazul.

Am primit o scrisoare de la Dr. Liam O'Gorman din Carrick-on-Shannon care este şi membru al organizaţiei Amnesty International din Irlanda. Dr. O'Gorman a încercat să-şi folosească toţi cunoscuţii ca să preseze guvernul irlandez să mă ajute, chiar el scriind numeroase scrisori. Am devenit prieteni buni şi mi-a trimis bani şi un pachet cu medicamente care vindecau orice, de la dureri de cap până la palme păroase.

Ziaristul John Mooney a scris câteva articole în cotidianul său, a retipărit apelul umanitar publicat de revista *Phoenix* şi a publicat numele meu şi adresa închisorii pentru ca oamenii să poată să-mi scrie direct, în cazul în care doreau. De asemenea, a donat personal bani pentru fondul de întrajutorare. Chiar şi-a făcut timp ca să vină în Thailanda şi să mă viziteze.

Şi Elizabeth O'Neill de la *Magill* a călătorit în Thailanda. *Magill* a publicat articolele pe care eu le-am scris şi le-a grupat sub titlul *Scrisori din Bangkok*, iar cititorii revistei au donat şi ei bani pentru fondul destinat mie. Diferiţi alţi jurnalişti irlandezi au scris sau m-au vizitat atunci când au ajuns în Thailanda, dar John Mulcahy, John Mooney şi Elizabeth O'Neill sunt cei a căror activitate s-a remarcat cu adevărat.

Din când în când am fost vizitat de către Dr. Dan Breen. Acesta este un profesor irlandez la una dintre universităţile din

Thailanda. Dr. Breen este şi membru al Uniunii thailandeze pentru drepturile civile şi mi-a dat sfaturi

încercând să mă ajute.

Întotdeauna au existat şi o mulţime de misionari care veneau în vizită. Nu am mers niciodată la nicio întrunire cu predicatorii. Nu mai aveam nevoie de încă cineva care să-mi vorbească despre Iisus. Descoperisem cu mult timp în urmă că nimeni nu o să mă salveze.

Un preot, pe nume Părintele Oliver, şi o măicuţă irlandeză care lucra în Bangkok, Sora Louise Horgan, au fost singurii care nu au încercat să-mi bage religia pe gât. Întotdeauna mi-a făcut plăcere să-i văd. Sora Louise era un pic mai prietenoasă şi mă făcea întotdeauna să râd. lucru de care chiar aveam nevoie cu toţii în puşcărie.

Irlandezii care se aflau în vacanţă în Thailanda m-au vizitat şi ei. Unii citiseră despre mine înainte de a mă vedea. Evident, câţiva erau nehotărâţi dacă să facă această vizită, iar alţii nu erau siguri dacă voiam să fiu vizitat de străini, dar cu toate acestea tot au trecut pe la mine. Pentru cei din spatele gratiilor însemna mare lucru că acei oameni care cheltuiseră averi pentru a pleca în vacanţă îşi făcuseră timp să viziteze un puşcăriaş. S-ar putea să fi fost singura vizită pe care o primeau sau singura faţă prietenoasă pe care o vedeau. Printre vizitatori existau şi curioşii avizi de amănunte şocante, dar 99% erau sincer interesaţi de bunăstarea noastră şi şocaţi de condiţiile în care eram obligaţi să trăim. Unii ne lăsau ceva bănuţi sau ne cumpărau fructe din magazinul închisorii aflat în faţa acesteia (aceste vizite erau întotdeauna cunoscute sub numele de „vizitele banane”).

Mâncarea pe care mi-o cumpărau aceşti irlandezi o împărţeam întotdeauna cu cei care nu aveau mare lucru, iar când aceştia primeau o „vizită banană”, împărţeau, la rândul lor, cu mine ceea ce primeau. Ăsta era modul în care am supravieţuit. Majoritatea împărţeau puţinul pe care-l aveau, căci egoismul nu ajuta până la urmă la nimic.

Am primit vizite şi de la oameni de alte naţionalităţi decât cea irlandeză. Mi-au rămas în minte două daneze frumoase care au venit să mă viziteze de trei ori şi două englezoaice la fel de frumoase, Tanya Cook şi Alisha, care

după ce m-au vizitat au început să-mi trimită vederi ca să mă bine dispună.

Unele dintre barurile irlandeze din Pattaya şi Bangkok apelau din când în când la clienţi ca să strângă bani pentru a ajuta când era nevoie. Mă simţeam foarte norocos că eram irlandez.

Pentru puşcăriaşii irlandezi din Thailanda, şi de oriunde altundeva din lume, există Comisia irlandeză pentru puşcăriaşii din străinătate. Aceasta reprezintă o organizaţie care încearcă să ajute pe toţi irlandezii încarceraţi în ţări străine. Din nefericire, nu au un buget suficient de mare ca să ofere asistenţă oficială, dar cu toate acestea fac tot ce este posibil şi obligă Departamentul pentru Afaceri Străine să acţioneze cât de mult posibil.

Această organizaţie scrie şi trimite vederi puşcăriaşilor. Au conceput şi o schemă de corespondenţă. Prietena mea de corespondenţă, Ann, a făcut o treabă bună susţinându-mi moralul în toţi aceşti ani. Am scris o mulţime de scrisori în puşcărie şi am fost norocos să-mi fac buni prieteni în toată Irlanda – Helen din Dubhn, Miriam şi Cohn din Wexford, Arthur din Ashbourne, Eddie din Portlaoise, Martha din Limerick şi John L. din Dublin.

Am primit scrisori şi ilustrate din toată Irlanda, ca şi pachete cu alimente, unele în mod regulat, de la Helen, Martha, Tom, Liam, Margaret, John şi Paddy, ca să numesc doar câţiva. Din nefericire, unii dintre cei care mi-au scris ori mi-au trimis colete nu şi-au făcut cunoscută adresa, aşa că nu voi avea niciodată şansa să le spun mulţumesc.

Am primit scrisori şi pachete de la Margaret Shiels din Londra. Ea este proprietara barului irlandez Coningham Arms din Shepherd’s Bush, locul unde obişnuiam să ies la băutură când aveam 18 ani şi lucram în Londra.

Fosta mea soţie Paula şi cei trei copii ai mei mi-au scris regulat. Deşi poate fi greu să le explici copiilor unde te afli şi de ce eşti în acel loc, nu i-am minţit niciodată. Nu ar fi fost corect sau drept faţă de ei. Mi-a fost totuşi foarte

greu când fiica mea m-a întrebat: „Tati. când vii acasă?”

Cum să le explici copiilor că eşti nevinovat, dar cu toate acestea tot trebuie să rămâi în puşcărie? Cum să le explici despre apeluri şi verdicte şi curţi constituţionale sau amnistia regală?

Tot ceea ce puteam să le spun era că îi iubeam pe toţi şi că voi veni acasă cât de repede puteam. Nu era un răspuns prea bun, dar ăsta era singurul răspuns pe care-l puteam da.

Acum că am ieşit din acea gaură, vom încerca să recuperăm o parte din anii pierduţi. Soţia mea, Nanglung, s-a oferit să mi-l vândă mie pe fiul nostru, Brendan. Desigur că nu aveam nicio intenţie să-mi cumpăr copilul, dar ambasada are sarcina de a-i procura un paşaport. Până la urmă va veni în Irlanda ca să locuiască cu mine şi vom încerca să fim o familie. Cât de mult au fost copiii mei afectaţi de toate aceste lucruri este imposibil de precizat, însă copiii sunt puternici. Speranţa mea este că vor uita repede şi vom putea să ne vedem de vieţile noastre.

Tipografia S.C. PRINT MULTICOLOR S.R.L. Str. Bucium nr. 34, Cod 700265, IAŞI

Tel. 0232 – 211225/236388 Fax: 0232 – 211252

Soţia mea lailandează, Nanglung. cu fiul nostru. Brendan. Această fotografie a fost făcută în august! 8. În interiorul închisorii Chonburi. Puşcăriaşii au dreptul doar la două vizite directe pe an: una în luna august, cu ocazia zilei de naştere a reginei, iar cealaltă în decembrie, cu ocazia zilei de naştere a regelui. Cu toate acestea, câţiva ani de zile nu am avut dreptul decât la o singură vizită directă.

Ronnie Hayes arestat pentru contribuţia sa la furtul celor 460.000 de dolari care aparţineau companiei mele. La scurt timp după aceasta, Hayes s-a folosit de prima ocazie pentru a putea să părăsească ţara. Nu a mai fost văzut de atunci.

© *Afuirew Cham*

CÂRTI ADEVĂRATE

Colin Martin

BUN VENIT ÎN INFERN

Lupta pentru supravieţuire în închisoarea Bangkok Hilton

„O lectură obligatorie pentru cei care călătoresc prin toată lumea”.

Spinâalk, Spinl038FM

„O poveste uimitoare. O poveste extraordinară. Este sursa unui scenariu pentru un film bun/

Gerry Ryan, 2FM

„O lectură incredibilă… absolut uluitoare”.

Autobiografia lui Colin Martin este cronica unui om nevinovat care se luptă să supravieţuiască în interiorul uneia dintre cele mai periculoase închisori din lume. Această carte nu este pentru cei cu inima slabă; „Bun venit în infern” te duce în spatele zăbrelelor închisorii Bangkok Hilton.

După ce a fost escrocat de o sumă importantă de bani. Martin a fost abandonat, fără nicio speranţă, de către corupta poliţie thailandeza. Forţat să se bazeze pe propriile lui forţe, îl găseşte pe acel individ care l-a ademenit şi l-a atras într-o bătaie unde a înjunghiat şi a ucis accidental garda de corp a acestuia.

Martin a fost arestat, i s-a refuzat un proces just, a fost acuzat de crimă şi aruncat în închisoare, unde a rămas timp de opt ani. Onestă şi uneori deranjantă, dar narată cu un umor surprinzător, „Bun venit în infern” este povestea remarcabilă a modului în care lui Martin i s-a refuzat, iar şi iar, dreptul lajustiţie. În extraordinara sa relatare, el descrie înşelăciunea, arestarea şi torturile feroce ale poliţiei, procesul nedrept şi cei opt ani de brutalitate, ca şi situaţiile sordide pe care a fost obligat să le îndure.

www.all.ro